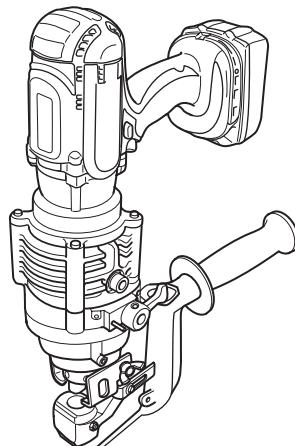

EN	Cordless Hole Puncher	INSTRUCTION MANUAL	5
SV	Trådlöst hålslag	BRUKSANVISNING	17
NO	Batteridrevet hullmaskin	BRUKSANVISNING	29
FI	Akkukäyttöinen lävistyskone	KÄYTTÖOHJE	41
LV	Bezvadu caursītņis	LIETOŠANAS INSTRUKCIJA	53
LT	Belaidis perforatorius	NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	65
ET	Juhtmeta augustaja	KASUTUSJUHEND	77
RU	Аккумуляторный дырокол	РУКОВОДСТВО ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ	89
KK	Аккумуляторлық тескіш	ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ	103

DPP200

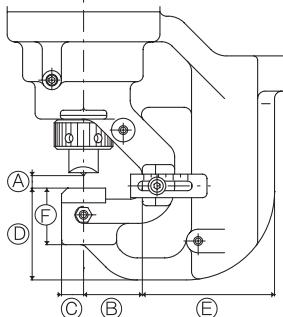
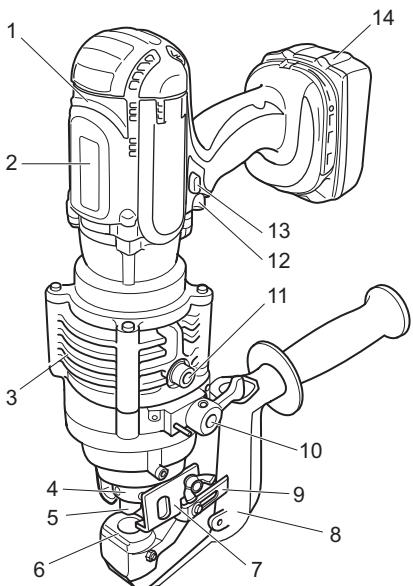

Fig.1

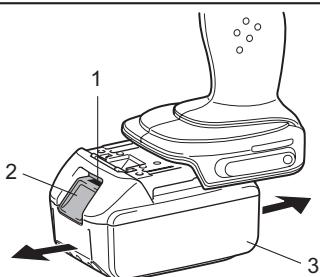

Fig.2

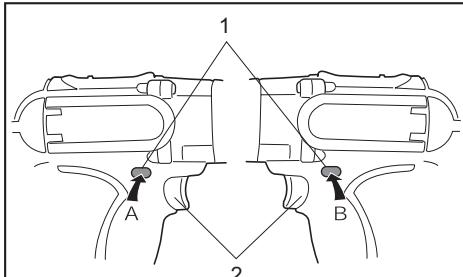

Fig.4

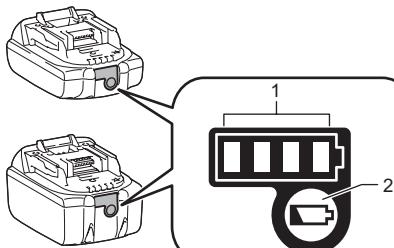

Fig.3

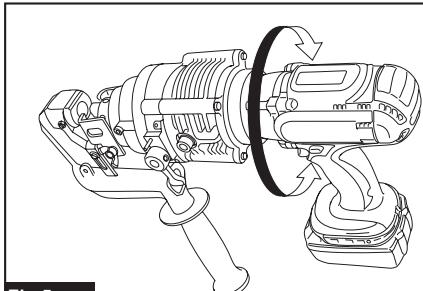

Fig.5

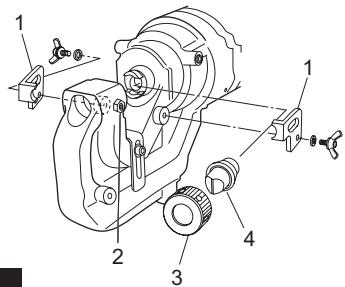

Fig.6

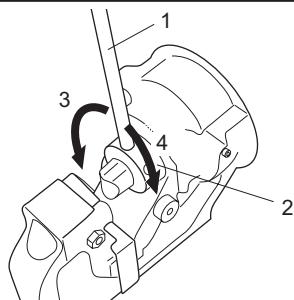

Fig.7

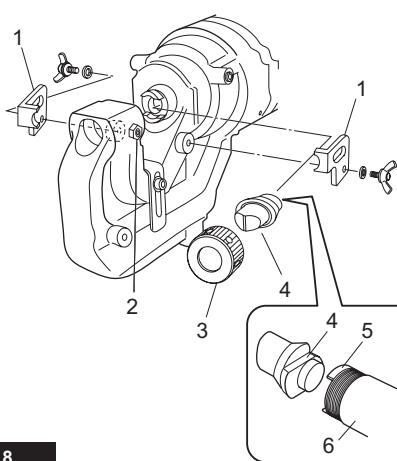

Fig.8

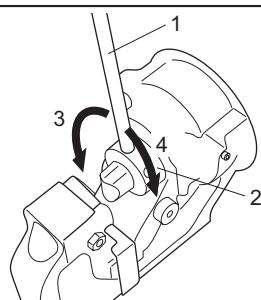

Fig.9

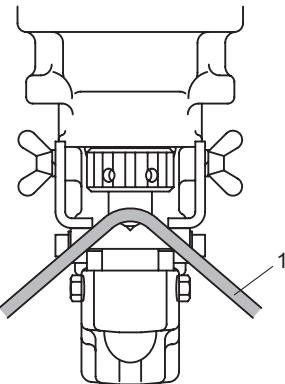

Fig.10

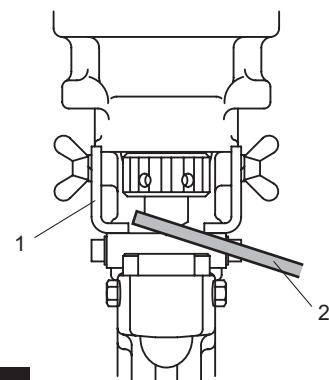

Fig.11

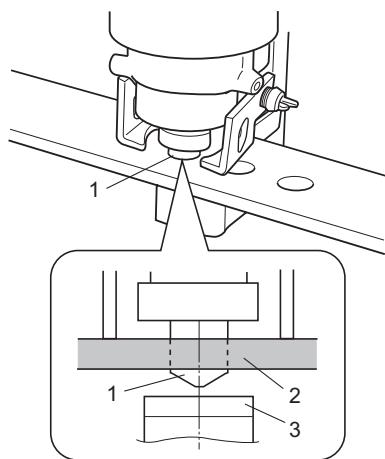

Fig.12

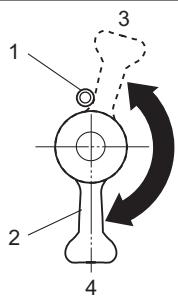

Fig.13

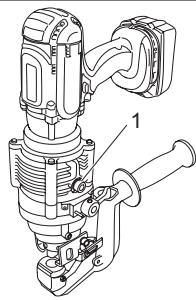

Fig.17

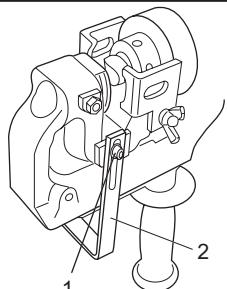

Fig.14

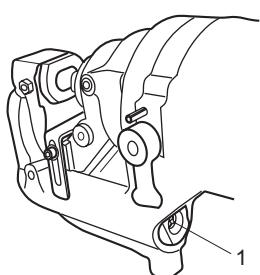

Fig.15

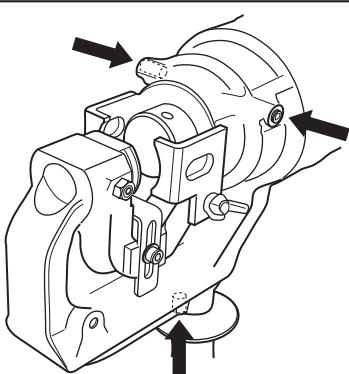

Fig.16

SPECIFICATIONS

Model:	DPP200	
Max. throat depth	40 mm	
Shape of holes	Round / Oblong	
Max. hole size and thickness	For mild steel of 65,000 psi tensile strength	Diameter : 20 mm Thickness : 8 mm
	For stainless steel of 89,000 psi tensile strength	Diameter : 20 mm Thickness : 6 mm
Rated voltage	D.C. 18 V	
Dimensions (L x W x H) (with handle)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Net weight	10.7 - 10.8 kg	

- Due to our continuing program of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- Weight, with battery cartridge, according to EPTA-Procedure 01/2014

Applicable battery cartridge and charger

Battery cartridge	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Charger	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Some of the battery cartridges and chargers listed above may not be available depending on your region of residence.

⚠WARNING: Only use the battery cartridges and chargers listed above. Use of any other battery cartridges and chargers may cause injury and/or fire.

Combination of punch and die

Round punching

Punch	Die	Workpiece	Capacity
		Flat bar 	Max: 80 mm x t8 (Center punching)
		Angle 	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Channel 	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (Flange punching)

Unit: mm

Punch	Die	Tensile	Channel	Tensile
		Mild Steel (65,000 psi)		Stainless Steel (89,000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6.5	SB6.5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5	SB8.5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7.5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Oblong punching

Punch	Die	Workpiece	Capacity
		Flat bar	Max: 80 mm x t8 (Center punching)
		Angle	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Channel	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (Flange punching)

Unit: mm

Punch	Die	Tensile	Channel	Tensile
		Mild Steel (65,000 psi)		Stainless Steel (89,000 psi)
6.5 x 10	6.5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6.5 x 13	6.5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5 x 13	8.5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8.5 x 17	8.5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13.5	9 x 13.5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
11 x 16.5	11 x 16.5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13 x 19.5	13 x 19.5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Symbols

The followings show the symbols which may be used for the equipment. Be sure that you understand their meaning before use.

Read instruction manual.

Flying debris and loud noise hazards. Wear ear and eye protection.

Hazardous voltage. Disconnect all power before working on this equipment. Failure to observe this instruction may result in death or personal injury.

Moving blade. Keep hands clear while machine is operating. Turn power off before servicing.

Ni-MH
Li-ion

Only for EU countries
Do not dispose of electric equipment or battery pack together with household waste material!

In observance of the European Directives, on Waste Electric and Electronic Equipment and Batteries and Accumulators and Waste Batteries and Accumulators and their implementation in accordance with national laws, electric equipment and batteries and battery pack(s) that have reached the end of their life must be collected separately and returned to an environmentally compatible recycling facility.

Intended use

This tool is intended for piercing a hole on steel material.

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN 62841-1, EN ISO 3744:

Sound pressure level (L_{PA}) : 76.7 dB(A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

NOTE: The declared noise emission value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared noise emission value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

⚠ WARNING: Wear ear protection.

⚠ WARNING: The noise emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

⚠ WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN 62841-1:

Vibration emission (a_v) : 2.5 m/s² or less

Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

NOTE: The declared vibration total value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared vibration total value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

⚠ WARNING: The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

⚠ WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

EC Declaration of Conformity

For European countries only

The EC declaration of conformity is included as Annex A to this instruction manual.

SAFETY WARNINGS

General power tool safety warnings

⚠ WARNING: Read all safety warnings, instructions, illustrations and specifications provided with this power tool. Failure to follow all instructions listed below may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

The term "power tool" in the warnings refers to your mains-operated (corded) power tool or battery-operated (cordless) power tool.

Work area safety

1. **Keep work area clean and well lit.** Cluttered or dark areas invite accidents.
2. **Do not operate power tools in explosive atmospheres, such as in the presence of flammable liquids, gases or dust.** Power tools create sparks which may ignite the dust or fumes.
3. **Keep children and bystanders away while operating a power tool.** Distractions can cause you to lose control.

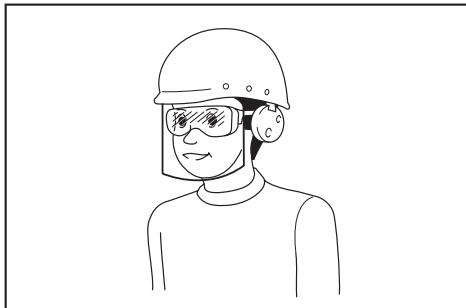
Electrical safety

1. **Power tool plugs must match the outlet.** Never modify the plug in any way. Do not use any adapter plugs with earthed (grounded) power tools. Unmodified plugs and matching outlets will reduce risk of electric shock.
2. **Avoid body contact with earthed or grounded surfaces, such as pipes, radiators, ranges and refrigerators.** There is an increased risk of electric shock if your body is earthed or grounded.
3. **Do not expose power tools to rain or wet conditions.** Water entering a power tool will increase the risk of electric shock.
4. **Do not abuse the cord.** Never use the cord for carrying, pulling or unplugging the power tool. Keep cord away from heat, oil, sharp edges or moving parts. Damaged or entangled cords increase the risk of electric shock.
5. **When operating a power tool outdoors, use an extension cord suitable for outdoor use.** Use of a cord suitable for outdoor use reduces the risk of electric shock.
6. **If operating a power tool in a damp location is unavoidable, use a residual current device (RCD) protected supply.** Use of an RCD reduces the risk of electric shock.
7. **Power tools can produce electromagnetic fields (EMF) that are not harmful to the user.** However, users of pacemakers and other similar medical devices should contact the maker of their device and/or doctor for advice before operating this power tool.

Personal safety

1. **Stay alert, watch what you are doing and use common sense when operating a power tool.** Do not use a power tool while you are tired or under the influence of drugs, alcohol or medication. A moment of inattention while operating power tools may result in serious personal injury.

2. **Use personal protective equipment. Always wear eye protection.** Protective equipment such as a dust mask, non-skid safety shoes, hard hat or hearing protection used for appropriate conditions will reduce personal injuries.
3. **Prevent unintentional starting. Ensure the switch is in the off-position before connecting to power source and/or battery pack, picking up or carrying the tool.** Carrying power tools with your finger on the switch or energising power tools that have the switch on invites accidents.
4. **Remove any adjusting key or wrench before turning the power tool on.** A wrench or a key left attached to a rotating part of the power tool may result in personal injury.
5. **Do not overreach. Keep proper footing and balance at all times.** This enables better control of the power tool in unexpected situations.
6. **Dress properly. Do not wear loose clothing or jewellery. Keep your hair and clothing away from moving parts.** Loose clothes, jewellery or long hair can be caught in moving parts.
7. **If devices are provided for the connection of dust extraction and collection facilities, ensure these are connected and properly used.** Use of dust collection can reduce dust-related hazards.
8. **Do not let familiarity gained from frequent use of tools allow you to become complacent and ignore tool safety principles.** A careless action can cause severe injury within a fraction of a second.
9. **Always wear protective goggles to protect your eyes from injury when using power tools.** The goggles must comply with ANSI Z87.1 in the USA, EN 166 in Europe, or AS/NZS 1336 in Australia/New Zealand. In Australia/New Zealand, it is legally required to wear a face shield to protect your face, too.

It is an employer's responsibility to enforce the use of appropriate safety protective equipment by the tool operators and by other persons in the immediate working area.

Power tool use and care

1. **Do not force the power tool. Use the correct power tool for your application.** The correct power tool will do the job better and safer at the rate for which it was designed.
2. **Do not use the power tool if the switch does not turn it on and off.** Any power tool that cannot be controlled with the switch is dangerous and must be repaired.

3. **Disconnect the plug from the power source and/or remove the battery pack, if detachable, from the power tool before making any adjustments, changing accessories, or storing power tools.** Such preventive safety measures reduce the risk of starting the power tool accidentally.
4. **Store idle power tools out of the reach of children and do not allow persons unfamiliar with the power tool or these instructions to operate the power tool.** Power tools are dangerous in the hands of untrained users.
5. **Maintain power tools and accessories.** Check for misalignment or binding of moving parts, breakage of parts and any other condition that may affect the power tool's operation. If damaged, have the power tool repaired before use. Many accidents are caused by poorly maintained power tools.
6. **Keep cutting tools sharp and clean.** Properly maintained cutting tools with sharp cutting edges are less likely to bind and are easier to control.
7. **Use the power tool, accessories and tool bits etc. in accordance with these instructions, taking into account the working conditions and the work to be performed.** Use of the power tool for operations different from those intended could result in a hazardous situation.
8. **Keep handles and grasping surfaces dry, clean and free from oil and grease.** Slippery handles and grasping surfaces do not allow for safe handling and control of the tool in unexpected situations.
9. **When using the tool, do not wear cloth work gloves which may be entangled.** The entanglement of cloth work gloves in the moving parts may result in personal injury.

Battery tool use and care

1. **Recharge only with the charger specified by the manufacturer.** A charger that is suitable for one type of battery pack may create a risk of fire when used with another battery pack.
2. **Use power tools only with specifically designated battery packs.** Use of any other battery packs may create a risk of injury and fire.
3. **When battery pack is not in use, keep it away from other metal objects, like paper clips, coins, keys, nails, screws or other small metal objects, that can make a connection from one terminal to another.** Shorting the battery terminals together may cause burns or a fire.
4. **Under abusive conditions, liquid may be ejected from the battery; avoid contact.** If contact accidentally occurs, flush with water. If liquid contacts eyes, additionally seek medical help. Liquid ejected from the battery may cause irritation or burns.
5. **Do not use a battery pack or tool that is damaged or modified.** Damaged or modified batteries may exhibit unpredictable behaviour resulting in fire, explosion or risk of injury.
6. **Do not expose a battery pack or tool to fire or excessive temperature.** Exposure to fire or temperature above 130 °C may cause explosion.
7. **Follow all charging instructions and do not charge the battery pack or tool outside the temperature range specified in the instructions.** Charging improperly or at temperatures outside the specified range may damage the battery and increase the risk of fire.

Service

1. Have your power tool serviced by a qualified repair person using only identical replacement parts. This will ensure that the safety of the power tool is maintained.
2. Never service damaged battery packs. Service of battery packs should only be performed by the manufacturer or authorized service providers.
3. Follow instruction for lubricating and changing accessories.

Safety instructions for Cordless Hole Puncher

1. Proper selection of the punch and the die is essential. Select the correct punch and die according to the hole shape, size of hole, workpiece thickness and material type.
2. Ensure that any punch with stepped edge, which prevents free rotation, is installed correctly in the punch piston before tightening the punch retaining nut.
3. For punching channel-shaped workpiece and the workpiece made of stainless steel, use the die provided exclusively for these materials. Only select the combination of the punch and die that is suitable for the workpiece thickness.
4. Ensure the punch and the die are firmly fixed in position with the nut or the bolt. Failure to do so may cause serious damage to your tool and serious personal injury. Regularly check and tighten the punch and die.
5. The tool is electro-hydraulic. When the temperature is cold, it should be run for a few minutes at idle before starting operations.
6. Keep face, hands and other parts of your body away from the punching area during operation.
7. Remove the battery cartridge before changing the punch and the die or when servicing or making adjustments.
8. The punch and the die that become worn, deformed, nicked, broken or damaged in any way may cause a tool breakdown and a serious accident. Replace them immediately with new ones supplied from Makita.
9. When punching stainless steel, the punch and die may wear earlier than punching softer materials. Ensure that the punch and die are in good condition, free from wear and are not deformed, nicked, broken or damaged in any way. Check with your dealer before punching any material not listed in the specifications.
10. Remove and check the carbon brushes regularly. Replace them after 200 times of use. Carbon brushes with a length of about 6 mm or less may cause damage to the motor.
11. When using the tool continuously, its temperature can exceed 70 °C which may cause lower performance. In this case, stop operating for about 1 hour to allow the tool to cool down before using it again.
12. Do not cover or clog the motor air vents as this may cause the motor to overheat, resulting in smoke, fire and explosion.

Important safety instructions for battery cartridge

1. Before using battery cartridge, read all instructions and cautionary markings on (1) battery charger, (2) battery, and (3) product using battery.
2. Do not disassemble or tamper the battery cartridge. It may result in a fire, excessive heat, or explosion.
3. If operating time has become excessively shorter, stop operating immediately. It may result in a risk of overheating, possible burns and even an explosion.
4. If electrolyte gets into your eyes, rinse them out with clear water and seek medical attention right away. It may result in loss of your eyesight.
5. Do not short the battery cartridge:
  - (1) Do not touch the terminals with any conductive material.
  - (2) Avoid storing battery cartridge in a container with other metal objects such as nails, coins, etc.
  - (3) Do not expose battery cartridge to water or rain.A battery short can cause a large current flow, overheating, possible burns and even a breakdown.
6. Do not store and use the tool and battery cartridge in locations where the temperature may reach or exceed 50 °C (122 °F).
7. Do not incinerate the battery cartridge even if it is severely damaged or is completely worn out. The battery cartridge can explode in a fire.
8. Do not nail, cut, crush, throw, drop the battery cartridge, or hit against a hard object to the battery cartridge. Such conduct may result in a fire, excessive heat, or explosion.
9. Do not use a damaged battery.
10. The contained lithium-ion batteries are subject to the Dangerous Goods Legislation requirements. For commercial transports e.g. by third parties, forwarding agents, special requirement on packaging and labeling must be observed. For preparation of the item being shipped, consulting an expert for hazardous material is required. Please also observe possibly more detailed national regulations. Tape or mask off open contacts and pack up the battery in such a manner that it cannot move around in the packaging.
11. When disposing the battery cartridge, remove it from the tool and dispose of it in a safe place. Follow your local regulations relating to disposal of battery.
12. Use the batteries only with the products specified by Makita. Installing the batteries to non-compliant products may result in a fire, excessive heat, explosion, or leak of electrolyte.
13. If the tool is not used for a long period of time, the battery must be removed from the tool.
14. During and after use, the battery cartridge may take on heat which can cause burns or low temperature burns. Pay attention to the handling of hot battery cartridges.
15. Do not touch the terminal of the tool immediately after use as it may get hot enough to cause burns.

16. Do not allow chips, dust, or soil stuck into the terminals, holes, and grooves of the battery cartridge. It may result in poor performance or breakdown of the tool or battery cartridge.
17. Unless the tool supports the use near high-voltage electrical power lines, do not use the battery cartridge near a high-voltage electrical power lines. It may result in a malfunction or breakdown of the tool or battery cartridge.
18. Keep the battery away from children.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

CAUTION: Only use genuine Makita batteries. Use of non-genuine Makita batteries, or batteries that have been altered, may result in the battery bursting causing fires, personal injury and damage. It will also void the Makita warranty for the Makita tool and charger.

Tips for maintaining maximum battery life

1. Charge the battery cartridge before completely discharged. Always stop tool operation and charge the battery cartridge when you notice less tool power.
2. Never recharge a fully charged battery cartridge. Overcharging shortens the battery service life.
3. Charge the battery cartridge with room temperature at 10 °C - 40 °C (50 °F - 104 °F). Let a hot battery cartridge cool down before charging it.
4. When not using the battery cartridge, remove it from the tool or the charger.
5. Charge the battery cartridge if you do not use it for a long period (more than six months).

PARTS DESCRIPTION

► Fig.1

1	Motor	2	Safety label	3	Pump case	4	Punch retaining nut
5	Punch	6	Die	7	Stripper	8	C frame
9	Slide stopper	10	Return lever	11	Oil port	12	Switch trigger
13	Trigger lock button	14	Battery cartridge	-	-	-	-

FUNCTIONAL DESCRIPTION

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before adjusting or checking function on the tool.

Installing or removing battery cartridge

CAUTION: Always switch off the tool before installing or removing of the battery cartridge.

CAUTION: Hold the tool and the battery cartridge firmly when installing or removing battery cartridge. Failure to hold the tool and the battery cartridge firmly may cause them to slip off your hands and result in damage to the tool and battery cartridge and a personal injury.

► Fig.2: 1. Red indicator 2. Button 3. Battery cartridge

To remove the battery cartridge, slide it from the tool while sliding the button on the front of the cartridge.

To install the battery cartridge, align the tongue on the battery cartridge with the groove in the housing and slip it into place. Insert it all the way until it locks in place with a little click. If you can see the red indicator on the upper side of the button, it is not locked completely.

CAUTION: Always install the battery cartridge fully until the red indicator cannot be seen. If not, it may accidentally fall out of the tool, causing injury to you or someone around you.

CAUTION: Do not install the battery cartridge forcibly. If the cartridge does not slide in easily, it is not being inserted correctly.

Battery protection system

The tool is equipped with a battery protection system. This system automatically cuts off power to the motor to extend tool and battery life. The tool will automatically stop during operation if the tool or battery is placed under the following condition.

Overdischarge protection

When the battery capacity is not enough, the tool stops automatically. In this case, remove the battery from the tool and charge the battery.

Indicating the remaining battery capacity

Only for battery cartridges with the indicator

► Fig.3: 1. Indicator lamps 2. Check button

Press the check button on the battery cartridge to indicate the remaining battery capacity. The indicator lamps light up for a few seconds.

Indicator lamps			Remaining capacity
Lighted	Off	Blinking	
█	█	█	75% to 100%
█	█	█	50% to 75%
█	█	█	25% to 50%
█	█	█	0% to 25%
█	█	█	Charge the battery.
█	█	█	The battery may have malfunctioned. ↑ ↓

NOTE: Depending on the conditions of use and the ambient temperature, the indication may differ slightly from the actual capacity.

Switch action

CAUTION: Before installing the battery cartridge into the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.

CAUTION: Always lock the switch trigger when not in use.

When punching a workpiece, continue to pull the switch trigger until the punch goes down to the die and returns to the start position.

To lock the switch trigger, push in the trigger lock button from B side. To unlock, push in the trigger lock button from A side

► Fig.4: 1. Trigger lock button 2. Switch trigger

Rotatable grip

The grip can be rotated through 360 degrees, in either direction, during operation. This feature is particularly useful when working in awkward or narrow areas as it allows the operator to position the tool in the best position for easy operation.

► Fig.5

ASSEMBLY

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before carrying out any work on the tool.

Replacing the punch and die

Replacing round punch

► Fig.6: 1. Stripper 2. Nut and set bolt 3. Punch retaining nut 4. Round punch

1. Be sure that the punch piston is fully retracted and remove the strippers to make access to the parts easier.

2. The punch must be removed first and then the die. Unscrew the punch retaining nut to remove the punch and remove the set bolt and the nut to remove the die.

NOTICE: When replacing the punch and the die, make sure that the correct size, thickness and hole shape is selected. Shaped punches and dies must be properly aligned with each other.

3. Place the die in the C frame in the proper orientation. Secure firmly with the set bolt and tighten the nut.

4. Place the punch in the punch retaining nut. Insert the punch with the nut into the punch piston and hand tighten the nut.

NOTICE: When installing a punch with a stepped edge (anti rotation), make sure the orientation is correct and that the stepped edge is correctly positioned in the punch piston.

5. Make sure the punch is correctly positioned in the punch rod and tighten the punch retaining nut firmly with the nut retaining bar supplied.

► Fig.7: 1. Nut retaining bar 2. Punch retaining nut
3. Loosen 4. Tighten

6. Restore the strippers.

WARNING: If the punch and die are not the same size or the punch and the die are not positioned properly, the punch may strike the die causing both parts to break. In such a case, pieces flying off from the broken parts may cause personal injury.

CAUTION: Check the butterfly bolts which hold the stripper regularly to ensure that they are tight. Loose bolts may cause the stripper to come off and damage the tool.

Replacing oblong punch

► Fig.8: 1. Stripper 2. Nut and set bolt 3. Punch retaining nut 4. Oblong punch 5. Stepped edge 6. Punch rod

1. Be sure that the punch piston is fully retracted and remove the strippers to make access to the parts easier.

2. The punch must be removed first and then the die. Unscrew the punch retaining nut to remove the punch and remove the set bolt and the nut to remove the die.

NOTICE: When replacing the punch and the die, make sure that the correct size, thickness and hole shape is selected. Shaped punches and dies must be properly aligned with each other.

3. Secure the oblong die firmly with the set bolt and tighten the nut.
4. Place the oblong punch into the punch retaining nut. Position the stepped edge of the oblong punch properly in the punch piston and hand tighten the punch retaining nut.

NOTICE: If the stepped edge of the oblong punch is not properly inserted into the punch piston, the punch retaining nut cannot be fastened. Make sure the oblong punch is positioned correctly in the punch rod.

5. Push the oblong punch against the punch rod and tighten the punch retaining nut firmly with the nut firmly with the nut retaining bar supplied.
- Fig.9: 1. Nut retaining bar 2. Punch retaining nut
3. Loosen 4. Tighten

6. Restore the strippers.

WARNING: If the punch and die are not the same size or the punch and the die are not positioned properly, the punch may strike the die causing both parts to break. In such a case, pieces flying off from the broken parts may cause personal injury.

CAUTION: Check the butterfly bolts which hold the stripper regularly to ensure that they are tight. Loose bolts may cause the stripper to come off and damage the tool.

CAUTION: Make sure the stepped edge of the oblong punch is positioned correctly in the punch rod and the punch retaining nut is properly fastened.

Punching a hole

CAUTION: Before punching, always make sure that the proper punch and die are installed correctly.

1. Check the position for punching.
- Fig.12: 1. Punch 2. Flat bar 3. Die
2. Loosen the cap screw on the slide stopper and adjust the slide stopper to the desired position. After that, retighten the cap screw.

NOTE: The slide stopper is set to hold the hole puncher at a constant distance from the edge of the work piece.

3. Check that the return lever is fully closed in the clockwise direction.
- Fig.13: 1. Spring pin 2. Return lever 3. Open position 4. Closed position
4. Check that the punch piston is fully retracted.
5. Place the puncher in the required position on the workpiece using the slide stopper as a guide. Align the point of the punch with the center mark of the hole to be punched.
6. Continue to pull the switch trigger until the punch reaches the end of its stroke and returns to the starting position.

The punch rod will extend and push the punch through the workpiece.

NOTE: To aid accurate and easy positioning of the punch, pull the switch trigger intermittently to jog the punch down to the workpiece. If the position is not satisfactory, open the return lever to retract the punch for another attempt. If the punch doesn't return to its starting position with return lever open, pull the switch trigger to return the punch.

NOTE: If the punch doesn't return after punching finishes, release the switch trigger to stop the motor and pull the switch trigger again.

If the punch doesn't return even after performing above procedures, perform the procedures for stopping the operation before the completion of punching mentioned below.

OPERATION

Correct use of the tool

Die selection

It is important that the die to be used is correct for the thickness of the workpiece to be punched. Punching the workpiece of 4 mm to 8 mm thickness using a die for thinner workpiece can cause the punch to jam in the workpiece. This is due to the smaller clearance between the die and punch. In such a case, the workpiece will be pulled up by the retracting punch as shown in the figure. Special care should be taken when punching flat bar of mild steel, aluminum and copper.

► Fig.10: 1. Workpiece

Correct use of the stripper

Do not position the workpiece with one end or both ends unsupported by the stripper. If the workpiece is not properly supported, it will move when the punch returns. It may cause the punch to jam and damaging the tool.

► Fig.11: 1. Stripper 2. Workpiece

Stopping the operation before the punching is finished

If you want to stop the operation before the punching is finished, perform the procedures below:

1. Turn the return lever counterclockwise until it hits the spring pin and then immediately back to its starting position.

Doing this releases the internal pressure of the tool. If the punch retracts from the workpiece under its own power, allow the punch to fully return. After that, turn the return lever back to its starting position. In this case, the following step is not necessary.

2. Continue to pull the switch trigger until the punch returns to its starting position.

Using slide stopper for maximum depth

Optional accessory

CAUTION: Before attaching or removing the slide stopper, ensure that the battery cartridge is removed to prevent accidental operation and personal injury.

Punching up to 40 mm depth from the edge of the workpiece can be done using the optional slide stopper.

► Fig.14: 1. Bolt and washer 2. Optional slide stopper

1. Loosen the set bolt and nut to remove the die.
2. Remove the bolt and washer fixing the slide stopper.
3. Remove the slide stopper by pulling it to the upper side of the C frame.
4. Insert the optional slide stopper for maximum depth from the bottom side of the C frame.
5. Fix the optional slide stopper with the bolt and washer removed in step 2.
6. Install the die with the set bolt and nut removed in step 1.

MAINTENANCE

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before attempting to perform inspection or maintenance.

NOTICE: Never use gasoline, benzine, thinner, alcohol or the like. Discoloration, deformation or cracks may result.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, carbon brush inspection and replacement, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized or Factory Service Centers, always using Makita replacement parts.

Regular maintenance

Keep the air hole at the end of the C frame clear of dirt and obstructions. The air hole has to be open in order to control the hydraulic pressure.

► Fig.15: 1. Air hole

Do not undo or remove the three screws as shown in the figure. Doing so will cause oil to leak from the tool.

► Fig.16

Addling oil

This tool is electro-hydraulic. When shipped from the factory, it was filled with the oil. Do not attempt to add oil as long as the tool performs well. When the oil-pressure is not enough for proper operation, add oil in the following procedures.

NOTICE: Make sure that the work area and all equipment is clean so that no dirt, dust or other foreign materials can get into the hydraulic oil or pump area.

NOTICE: Only use pure hydraulic oil recommended by Makita. To prevent damage to the seals and other internal machine parts, do not use other oil listed below.

Recommended oil:

- Makita hydraulic oil
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulic oil with equivalent spec anti-wear, ISO Viscosity Grade 46.

1. Install the battery cartridge to the tool.
2. Lay the tool on its left side so that the oil port is facing up.
3. Operate the tool to move the punch position almost to the bottom of its stroke.

NOTE: If necessary, run the tool for several strokes. Doing so allows you to determine the bottom of stroke and also position the punch piston correctly. In the correct position, the maximum amount of oil has been drawn from the pump and the appropriate amount of oil for refill can be obtained.

4. Remove the battery cartridge from the tool.
5. Carefully remove the socket head cap screw to open the oil port.
- Fig.17: 1. Socket head cap screw
6. Fill the reservoir with hydraulic oil using the small squeeze bottle which is supplied with the tool.
7. Rock the tool back and forth slightly several times to free any trapped air bubbles. After that, add additional oil as necessary.
8. Replace the socket head cap screw and wipe up any excess oil.
9. Install the battery cartridge and run the tool for several strokes with the return lever is in open position. After that, run the tool again with the return lever is in closed position.

Doing this purges trapped air out of the system. Repeat this procedure to make sure that the punch piston is almost at the bottom of its stroke.

10. Add additional oil as necessary by repeating step 3 to 9.

If the oil is depleted excessively, you need to repeat this procedure several times.

TROUBLESHOOTING

Before asking for repairs, conduct your own inspection first. If you find a problem that is not explained in the manual, do not attempt to dismantle the tool. Instead, ask Makita Authorized Service Centers, always using Makita replacement parts for repairs.

State of abnormality	Probable cause (malfunction)	Remedy
Punch piston will not come out.	Oil is insufficient	Refill oil.
	Punch piston has not returned completely due to rebar chips, iron powder and dirt in the sliding portion of punch piston and C frame.	Push back punch piston. Clean punch piston.
	Punch piston has not returned completely due to the distortion or swelling of punch piston.	Ask your local authorized service center for repair.
	Punch piston has not returned completely due to weak return spring.	Ask your local authorized service center for repair.
Although punch piston comes out, cutting power is too weak to hole punching.	Oil is insufficient.	Refill oil.
	Contact between cylinder and release valve is improper. There may be scratches at chimney of cylinder or iron powder or dirt are sticking there.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of release valve.	Ask your local authorized service center for repair.
	Improper clearance between cylinder and piston.	Ask your local authorized service center for repair.
	Improper contact between cylinder and check valve.	Ask your local authorized service center for repair.
Oil leaks.	Scratches on or breakage of oil leveler sack.	Ask your local authorized service center for repair.
	Scratches at sliding portion of C frame and punch piston and at back-up ring.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of O-ring at joint of C frame and cylinder.	Ask your local authorized service center for repair.
	Breakage of liner at joint of cylinder and pump case.	Ask your local authorized service center for repair.
	Insufficient tightening of bolts at respective parts.	Tighten bolts.
Motor does not move. Poor motor rotation.	Insufficient charge of battery cartridge.	Charge battery cartridge.
	Battery life cycle worn off.	Replace battery cartridge.
	Breakage of motor by overheating.	Ask your local authorized service center for repair.
	Deformation or breakage of bearings and gear connected to the motor.	Ask your local authorized service center for repair.

CAUTION: The internal components of the pump have very close clearances and are sensitive to damage from dust, dirt, contamination of the hydraulic fluid or improper handling. The disassembly of the pump housing requires special tools and training, and should only be attempted by repair personnel who have been properly trained and have the proper equipment. The improper servicing of electrical components can lead to conditions that could cause serious injury. The pump and piston components and all electrical components should be serviced only by authorized repair shop, dealer or distributor.

NOTICE: Any attempt by unauthorized personnel to service the internal components of the pump area will void the warranty.

OPTIONAL ACCESSORIES

⚠ CAUTION: These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- Work stand
- Slide stopper (Max. throat depth)
- Makita genuine battery and charger

NOTE: Some items in the list may be included in the tool package as standard accessories. They may differ from country to country.

SPECIFIKATIONER

Modell:	DPP200
Max. håldjup	40 mm
Hålförmer	Runda/avlängda
Max. hålstorlek och -tjocklek	För mjukt stål med en tensil styrka på 65 000 psi
	För rostfritt stål med en tensil styrka på 89 000 psi
Märkspänning	18 V likström
Dimensioner (L x B x H) (med handtag)	417 mm x 127 mm x 315 mm
Nettovikt	10,7 - 10,8 kg

- På grund av vårt pågående program för forskning och utveckling kan dessa specifikationer ändras utan föregående meddelande.
- Specifikationer kan variera mellan olika länder.
- Vikt med batterikassett i enlighet med EPTA-procedur 01/2014

Tillgänglig batterikassett och laddare

Batterikassett	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Laddare	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Vissa av batterikassetterna och laddarna på listan ovan kanske inte finns tillgängliga i din region.

⚠WARNING: Använd endast batterikassetter och laddare från listan ovan. Användning av andra batterikassetter och laddare kan orsaka personskada och/eller brand.

Kombinationen av stans och matris

Rundstansning

Stans	Matris	Arbetsstycke	Kapacitet
		Plattjärn	Max: 80 mm x t8 (centrumstansning)
		Vinkel	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (flänsstansning)

Mätenhet: mm

Stans	Matris	Tensil	Kanal	Tensil
		Mjukt stål (65 000 psi)		Rostfritt stål (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6,5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8,5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7,5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Avläng stansning

Stans	Matris	Arbetsstycke	Kapacitet
		Plattjärn	Max: 80 mm x 18 (centrumstansning)
		Vinkel	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Max: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min: 75 mm x 40 mm Max: 100 mm x 50 mm (flänsstansning)

Mätenhet: mm

Stans	Matris	Tensil	Kanal	Tensil
		Mjukt stål (65 000 psi)		Rostfritt stål (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Symboler

Följande visar symbolerna som kan användas för utrustningen. Se till att du förstår innehördens innan användning.

Läs igenom bruksanvisningen.

Risker med flygande föremål och buller.
Bär hörselskydd och ögonskydd.

Farlig spänning. Koppla från all spänning innan arbeten utförs på denna utrustning. Om denna instruktion inte följs kan det leda till dödsfall eller allvarlig personskada.

Snurrande blad. Håll händerna borta medan maskinen är igång. Stäng av strömmen innan du utför service.

Ni-MH
Li-ion

Gäller endast inom EU
Elektrisk utrustning eller batteripaket får inte kastas i hushållsavfallet!

Enligt EU-direktiven som avser förbrukad elektrisk och elektronisk utrustning, batterier, ackumulatorer, förbrukade batterier och ackumulatorer, samt direktivens tillämpning enligt nationell lagstiftning, ska uttjänt elektrisk utrustning, batterier och batteripaket sorteras separat och lämnas till miljövärlig återvinning.

Avsedd användning

Detta verktyg är avsedd för stansning av hål i stål.

Buller

Den normala bullernivån för A-belastning är bestämd enligt EN 62841-1 EN ISO 3744:

Ljudtrycksnivå (L_{PA}): 76,7 dB (A)

Måttolerans (K): 3 dB (A)

OBS: Det deklarerade bullervärdelet har uppmätts i enhetlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade bulleremissionsvärdet kan också användas i en preliminär bedömning av exponering för vibration.

⚠WARNING: Använd hörselskydd.

⚠WARNING: Bulleremissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstykke som behandlas.

⚠WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållandena, (ta, förutom avtryckartiden, med alla delar av användarycikeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avståndg och när den går på tomgång).

Vibration

Det totala vibrationsvärdet (treaxlad vektorsumma) bestämt enligt EN 62841-1:

Vibrationsemission (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ eller lägre

Måttolerans (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet har uppmätts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet kan också användas i en preliminär bedömning av exponering för vibration.

⚠WARNING: Vibrationsemissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstykke som behandlas.

⚠WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållandena, (ta, förutom avtryckartiden, med alla delar av användarycikeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avståndg och när den går på tomgång).

EG-försäkran om överensstämmelse

Gäller endast inom EU

EG-försäkran om överensstämmelse inkluderas som bilaga A till denna bruksanvisning.

SÄKERHETSVARNINGAR

Allmänna säkerhetsvarningar för maskiner

⚠WARNING: Läs alla säkerhetsvarningar, anvisningar, illustrationer och specifikationer som medföljer det här maskinen. Underlätenhet att följa instruktionerna kan leda till elstötar, brand och/eller allvarliga personskador.

Spara alla varningar och instruktioner för framtida referens.

Termen "maskin" som anges i varningarna hänvisar till din eldrivna maskin (sladdansluten) eller batteridrivna maskin (sladdlös).

Säkerhet på arbetsplatsen

1. **Se till att arbetsområdet är rent och har bra belysning.** Arbetsområden med skräp eller dålig belysning kan leda till olyckor.
2. **Använd inte maskinen i explosiva områden, som till exempel i näheten av lättantändliga vätskor, gaser eller damm.** Maskinen skapar gnistor som kan antända dammet eller ångorna.
3. **Barn och andra obehöriga bör hållas på avstånd när du använder maskinen.** Om du blir distraherad kan du förlora kontrollen över verktyget.

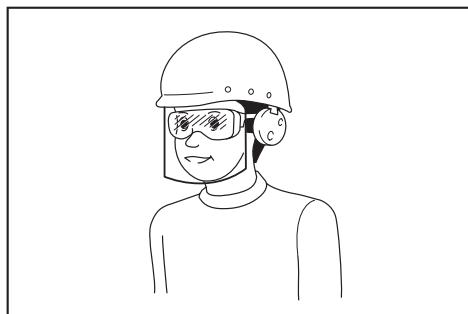
Elsäkerhet

1. **Maskinens stickkontakt måste passa i uttaget.** Modifiera inte kontakten på något sätt. Använd inte adaptrar tillsammans med jordade maskiner. När stickkontakt och uttag är avpassade för varandra minskar risken för elstötar.
2. **Undvik kroppskontakt med jordade ytor som till exempel rör, element, spisar och kylskåp.** Det finns en ökad risk för elstötar om din kropp är jordad.
3. **Utsätt inte maskinen för regn eller väta.** Vatten inuti maskinen ökar risken för elstötar.
4. **Var försiktig med sladden.** Använd aldrig sladden när du bär, drar eller kopplar ur maskinen ur vägguttaget. Håll sladden borta från värme, olja, vassa kanter eller rörliga delar. Skadad eller intrasslad sladd ökar risken för elstötar.
5. **Använd endast särskilda förlängningssladdar avsedda för utomhusbruk vid arbete utomhus.** Om en sladd för utomhusbruk används minskar risken för elstötar.
6. **Om maskinen måste användas på fuktiga platser, använd strömmatning via jordfelsbrytare.** Användning av en jordfelsbrytare minskar risken för elstötar.
7. **Elverktyg kan alstra elektromagnetiska fält (EMF) som inte är skadliga för användaren.** Däremot bör personer med pacemaker och andra liknande medicinska enheter kontakta tillverkaren av enheten och/eller läkare om råd innan de använder detta elverktyg.

Personskydd

1. **Var hela tiden vaksam, koncentrera dig på det du gör och använd sunt förfunkt när du använder maskinen.** Använd inte maskinen när du är trött eller påverkad av alkohol eller mediciner. Ett ögonblicks uppmärksamhet kan resultera i allvarliga personskador.
2. **Använd alltid skyddsglasögon.** Användning av skyddsutrustning, som till exempel dammask, halkfria skor, skyddshjälm och hörselskydd, under lämpliga förhållanden minskar risken för personskador.
3. **Förhindra oavsiktlig start.** Säkerställ att avtryckaren är i avstånd läge innan maskinen ansluts till elnätet och/eller till batteriet, plockas upp eller transporteras. Att bärta maskinen med fingrarna på avtryckaren eller förse maskinen med ström när avtryckaren är intryckt inbjuder till olyckor.

- Ta bort inställningsnycklar och andra verktyg innan maskinen startas.** En inställningsnyckel eller annat verktyg som sitter på en roterande del av maskinen kan resultera i personskador.
- Översträck inte. Stå alltid stabilt och ha god balans hela tiden.** På så vis får du bättre kontroll över maskinen i oväntade situationer.
- Klä dig rätt. Bär inte löst sittande kläder eller smycken. Håll hår och kläder borta från rörliga delar.** Löst sittande kläder, smycken eller långt hår kan fastna i rörliga delar.
- Om utrustning för dammutsugning tillhandahålls ska du tillse att denna utrustning är anslutnen och används på rätt sätt.** Användning av dammuppsamling kan minska dammrelaterade risker.
- Låt inte vana om frekvent användning av maskiner låta dig bli likgiltig och ignorera maskinernas säkerhetsföreskrifter.** En oförsiktig användning kan på ett ögonblick leda till allvarliga skador.
- Bär alltid skyddsglasögon för att skydda dina ögon från skada när du använder e-verktyg.** Skyddsglasögonen måste uppfylla ANSI Z87.1 i USA, EN 166 i Europa, eller AS/NZS 1336 i Australien/Nya Zealand. I Australien/Nya Zealand måste man enligt lag även bära ansiktsskydd för att skydda ansiktet.

Det är arbetsgivarens ansvar att se till att användare och övriga personer i det omedelbara arbetsområdet använder lämplig skyddsutrustning.

Användning och underhåll av maskinen

- Använd inte maskinen utanför dess begränsningar.** Välj rätt maskin för arbetsuppgiften. En maskin som används på avsett sätt gör jobbet bättre och säkrare.
- Använd inte maskinen om den inte går att starta eller stänga av med avtryckaren.** Maskiner som inte går att manövreras via avtryckarna är riskabla att använda och måste repareras.
- Dra ur kontakten ur vägguttaget och/eller ta ur batteriet (om löstagbart) ur maskinen innan du ändrar inställningar, byter tillbehör eller förvarar maskinen.** Genom denna förebyggande säkerhetsåtgärd elimineras risken för att maskinen startas oavsiktligt.
- Förvara maskiner som inte används ute räckhåll för barn.** Låt inte personer som är ovan vid maskinen, eller obekanta med denna bruksanvisning, använda maskinen. Maskinen är ett farligt redskap i händerna på en ovan användare.
- Underhåll maskiner och tillbehör.** Kontrollera om det finns misspassningar, skador eller annat som kan påverka maskinens drift. Kontrollera också att alla rörliga delar kan röra sig fritt. Om maskinen är skadad, se till att få den reparerad före användning. Många olyckor orsakas av dåligt underhållna maskiner.
- Se till att skärverktyg hålls rena och skarpa.** Ett vålvårdat skärverktyg med vass egg är både lättare och säkrare att manövrera.
- Använd maskinen, tillbehör och verktygsdelar etc. i enlighet med dessa instruktioner, med hänsyn till arbetsförhållanden och till det arbete som ska utföras.** Användning av maskin för annat arbete än vad den är avsedd för kan leda till en farlig situation.
- Håll handtagen och greppytor torra, rena och fria från olja och smuts.** Hala handtag och greppytor gör hanteringen av och kontrollen över maskinen osäker om oväntade situationer uppstår.
- Använd inte arbetshandskar som kan trassla in sig i maskinen när du använder den.** Om arbetshandskar trasslar in sig i rörliga delar kan det leda till personskada.

Användning och underhåll av batteri

- Ladda endast med den batteriladdare som angetts av tillverkaren.** En laddare som passar en viss typ av batterier kan skapa risk för brand när den används tillsammans med annat batteri.
- Använd endast maskiner tillsammans med tillhörande batterier.** Om andra batterier används kan risken för personskada och brand öka.
- När batteriet inte används bör det hållas borta från andra metallföremål som till exempel gem, mynt, nycklar, spik, skruv eller andra små metallföremål som kan skapa anslutning från en terminal till en annan.** Kortslutning av batteripoler kan orsaka brännskador eller brand.
- Under hårdt förhållande kan det komma vätska ur batteriet.** Undvik kontakt. Spola med vatten om kontakt ändå råkar uppstå. Om vätskan kommer i kontakt med ögonen bör läkare uppsökas. Vätska från batteriet kan orsaka irritation på huden eller ge brännskador.
- Använd inte ett batteripaket eller maskin som är skadat eller ändrat.** Skadade eller ändrade batterier kan uppföra sig opålitligt, vilket kan leda till brand, explosion eller skaderisk.
- Utsätt inte batteripaket eller maskiner för brand eller höga temperaturer.** Exponering för brand eller temperaturer över 130 °C kan leda till explosion.
- Följ alla laddningsinstruktioner och ladda inte batteripaketet eller maskinen utanför det temperaturintervall som anges i instruktionerna.** Felaktig laddning, eller vid temperaturer utanför det angivna intervallet, kan skada batteriet och öka risken för brand.

Service

- Lämna maskinen till en auktoriserad verkstad för service och underhåll med originalreservdelar.** Detta garanterar fortsatt säker användning av maskinen.

- Utför aldrig service av skadade batteripaket.** Service av skadade batteripaket får endast utföras av tillverkaren eller auktoriserade serviceleverantörer.
- Följ instruktionerna för smörjning och byte av tillbehör.**

Säkerhetsinstruktioner för sladdlöst håslag

- Det är viktigt att välja rätt stans och matris.** Välj rätt stans och matris efter hälets form, storlek, arbetsstykets tjocklek och materialtyp.
- Se till att stans med avfasad kant som hindrar fri rotation är monterad korrekt i stanskolven innan stansens låsmutter dras åt.**
- För stansning av kanalformade arbetsstycken och arbetsstucken i rostfritt stål ska endast de matriser som medföljer för dessa material användas.** Välj endast den kombination av stans och matris som är lämplig för arbetsstykets tjocklek.
- Se till att stansen och matrisen är fast i läge med muttern eller skruven.** Annars kan det hända att verktyget skadas med allvarliga personskador som följd. Kontrollera regelbundet och dra åt stansen och matrisen.
- Verktyget är elhydrauliskt.** Vid låga temperaturer ska den köras några minuter på tomgång innan du startar.
- Håll ansiktet, händer och andra kroppsdelar borta från stansningsområdet vid användning.**
- Ta bort batterikassetten innan du byter stans eller matris eller vid service eller inställningar.**
- Stans och matris som slits, deformeras, flisas, går av eller är skadade på något sätt kan leda till att verktyget går sönder och orsaka allvarliga olyckor.** Byt genast ut dem mot nya leverrade från Makita.
- Vid stansning av rostfritt stål kan stansen och matrisen slitas snabbare än vid stansning av mjukare material.** Se till att stansen och matrisen är i bra skicka, inte är slitna och inte är deformerade, flisade, skadade eller trasiga eller skadade på något sätt. Kontrollera med din återförsäljare innan du stansar material som inte anges i specifikationerna.
- Ta bort och kontrollera kolborstarna regelbundet.** Byt ut dem efter 200 gånger. Kolborstar med en längd på 6 mm eller mindre kan skada motorn.
- När verktyget används kontinuerligt kan dess temperatur överstiga 70 °C, vilket kan orsaka lägre prestanda.** I detta fall måste arbetet avbrytas i ca 1 timme för att låta verktyget svalna innan du använder den igen.
- Täck inte för eller täpp till motorns luftintag eftersom detta kan orsaka att motorn överhettas, vilket kan leda till rök, brand eller explosion.**

Viktiga säkerhetsanvisningar för batterikassetten

- Innan batterikassetten används ska alla instruktioner och varningsmärken på (1) batteriladdaren, (2) batteriet och (3) produkten läsas.**
- Montera inte isär eller mixtra med batterikassetten.** Det kan leda till brand, överdriven värme eller explosion.
- Om drifttiden blivit avsevärt kortare ska användningen avbrytas omedelbart.** Det kan uppstå överhettning, brännskador och t o m en explosion.
- Om du får elektrolyt i ögonen ska de sköljas med rent vatten och läkare uppsökas omedelbart.** Det finns risk för att synen förloras.
- Kortslut inte batterikassetten.**
  - Rör inte vid polerna med något strömförande material.**
  - Undvik att förvara batterikassetten tillsammans med andra metallobjekt som t.ex. spikar, mynt o.s.v.**
  - Skydda batteriet mot vatten och regn.** En batterikortslutning kan orsaka ett stort strömföde, överhettning, brand och maskinhaveri.
- Förvara och använd inte verktyget och batterikassetten på platser där temperaturen kan nå eller överstiga 50 °C.**
- Bränn inte upp batterikassetten även om den är svårt skadad eller helt utslitna.** Batterikassetten kan explodera i öppen eld.
- Spika inte i, krossa, kasta, tappa eller slå batterikassetten mot hårdा föremål.** Dylika händelser kan leda till brand, överdriven värme eller explosion.
- Använd inte ett skadat batteri.**
- De medföljande litiumjonbatterierna är föremål för kraven i gällande lagstiftning för farligt gods.** För kommersiella transporter (av t.ex. tredje parter som speditionsfirmar) måste de särskilda transportkrav som anges på emballaget och etiketter iakttas. För att förbereda den produkt som ska avsändas krävs att du konsulterar en expert på riskmaterial. Var också uppmärksam på att det i ditt land kan finnas ytterligare föreskrifter att följa. Teja över eller maskera blottade kontakter och packa batteriet på sådant sätt att det inte kan röra sig fritt i förpackningen.
- När batterikassetten ska kasseras måste den tas bort från maskinen och kasseras på ett säkert sätt.** Följ lokala föreskrifter beträffande avfallshantering av batteriet.
- Använd endast batterierna med de produkter som specificerats av Makita.** Att använda batterierna med ej godkända produkter kan leda till brand, överdriven värme, explosion eller utläckande elektrolyt.
- Om maskinen inte används under en lång tid måste batteriet tas bort från maskinen.**
- Under och efter användning kan batterikassetten bli het vilket kan orsaka brännskador eller lättare brännskador.** Var uppmärksam på hur du hanterar varma batterikassetter.

- Vidrör inte verktygets kontakter direkt efter användning eftersom de kan bli heta och orsaka brännskador.
- Låt inte flisor, damm eller smuts fastna i kontakterna, i hål eller spår i batterikassetten. Det kan leda till dålig prestanda eller till att verktyget eller batterikassetten går sönder.
- Sävida inte verktyget stöder arbeten i närbakhet av högspänningsledningar får batterikassetten inte användas i närbakheten av en högspänningsledning. Det kan leda till att verktyget eller batterikassetten går sönder eller inte fungerar korrekt.
- Förvara batteriet utom räckhåll för barn.

SPARA DESSA ANVISNINGAR.

► FÖRSIKTIGT: Använda endast äkta Makita-batterier. Användning av oäkta Makita-batterier eller batterier som har manipulerats kan leda till person- och utrustningsskador eller till att batteriet fattar eld. Det upphäver också Makitas garanti för verktyget och laddaren.

Tips för att uppnå batteriets maximala livslängd

- Ladda batterikassetten innan den är helt urladdad. Stanna alltid maskinen och ladda batterikassetten när du märker att maskinen blir svagare.
- Ladda aldrig en fulladdad batterikassetten. Överladdning förkortar batteriets livslängd.
- Ladda batterikassetten vid en rumstemperatur på 10 °C - 40 °C. Låt en varm batterikassett svalna innan den laddas.
- När batterikassetten inte används ska den tas bort från verktyget eller laddaren.
- Ladda batterikassetten om du inte har använt den på länge (mer än sex månader).

BESKRIVNING AV DELAR

► Fig.1

1	Motor	2	Säkerhetsdekal	3	Pumphus	4	Stansläsmutter
5	Stans	6	Matris	7	Avstrykare	8	C-ram
9	Skjutanslag	10	Returspak	11	Oljeport	12	Avtryckare
13	Startspär	14	Batterikassett	-	-	-	-

FUNKTIONSBESKRIVNING

► FÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan du justerar maskinen eller kontrollerar dess funktioner.

Montera eller demontera batterikassetten

► FÖRSIKTIGT: Stäng alltid av maskinen innan du monterar eller tar bort batterikassetten.

► FÖRSIKTIGT: Håll stadigt i maskinen och batterikassetten när du monterar eller tar bort batterikassetten. I annat fall kan det leda till att de glider ur dina händer och orsakar skada på maskinen och batterikassetten samt personskada.

► Fig.2: 1. Röd indikator 2. Knapp 3. Batterikassett

Ta bort batterikassetten genom att skjuta ner knappen på kassetten framsida samtidigt som du drar ut batterikassetten.

Sätt i batterikassetten genom att rikta in tungan på batterikassetten mot spåret i höljet och skjut den på plats. Tryck in batterikassetten ordentligt tills den läser fast med ett klick. Om du kan se den röda indikatorn på knappens ovansida är den inte läst ordentligt.

► FÖRSIKTIGT: Sätt alltid i batterikassetten helt tills den röda indikatorn inte längre syns. I annat fall kan den oväntat falla ur maskinen och skada dig eller någon annan.

► FÖRSIKTIGT: Montera inte batterikassetten med våld. Om kassetten inte lätt glider på plats är den felinsatt.

Skyddssystem för batteri

Verktyget är utrustat med ett batteriskyddssystem. Detta system bryter automatiskt strömmen till motorn för att förlänga verktygets och batteriets livslängd. Verktyget stoppar automatiskt under användningen om verktyget eller batteriet hamnar i följande situationer.

Överurladdningsskydd

När batterikapacitet är otillräcklig stoppar verktyget automatiskt. I sådant fall ska batteriet tas ur verktyget och laddas.

Indikerar kvarvarande batterikapacitet

Endast för batterikassetter med indikator

► Fig.3: 1. Indikatorlampor 2. Kontrollknapp

Tryck på kontrollknappen på batterikassetten för att se kvarvarande batterikapacitet. Indikatorlamporna lyser i ett par sekunder.

Indikatorlampor			Kvarvarande kapacitet
Upplyst	Av	Blinkar	
			75% till 100%
			50% till 75%
			25% till 50%
			0% till 25%
			Ladda batteriet.
			Batteriet kan ha skadats.

OBS: Beroende på användningsförhållanden och den omgivande temperaturen kan indikationen skilja sig lätt från den faktiska batterikapaciteten.

Avtryckarens funktion

ÄFÖRSIKTIGT: Innan du monterar batterikassetten i maskinen ska du alltid kontrollera att avtryckaren fungerar och återgår till läget "OFF" när du släpper den.

ÄFÖRSIKTIGT: Lås alltid avtryckaren när maskinen inte används.

Vid stansning i ett arbetsstycke ska avtryckaren hållas inne tills stansen går igenom till matrisen och återgår till startposition.

Tryck startspärren från sida B för att låsa avtryckaren. Tryck startspärren från sida A för att låsa upp.

► Fig.4: 1. Startspärr 2. Avtryckare

Roterbart grepp

Greppet kan roteras 360 grader i valfri riktning vid användning. Denna funktionen är särskilt användbar när du arbetar i obehövliga eller trångt utrymmen som gör det möjligt för användaren att placera verktyget i bästa läge för enkel användning.

► Fig.5

MONTERING

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan du underhåller maskinen.

Byta ut stans och matris

Byta ut rundstans

► Fig.6: 1. Avstrykare 2. Mutter och inställningsbulle
3. Stansläsmutter 4. Rundstans

1. Se till att stanskolven är fullständigt återdragen och ta bort avstrykaren för att underlätta åtkomst till delar.

2. Stansen måste tas bort först och sedan matrisen. Skruva loss stansens låsmutter för att ta bort stansen och ta bort inställningsbulten och muttern för att ta bort matrisen.

OBSERVERA: Vid byte av stans och matris måste man se till att rätt storlek, tjocklek och hålförma väljs. Formade stansar och matriser måste riktas in ordentligt med varandra.

3. Placeramatrisen i C-ramen i rätt riktning. Fäst den ordentligt med inställningsskruven och dra åt muttern.

4. Placer stansen i stansläsmuttern. För in stansen med muttern i stanskolven och dra åt muttern.

OBSERVERA: Vid montering av en stans med en avfasad kant (antirotation) måste man se till att orienteringen är korrekt och att den fasade kanten är korrekt placerad i stanskolven.

5. Se till att stansen är korrekt placerad i stansstängen och dra åt stansläsmuttern med den medföljande mutterlässtängen.

► Fig.7: 1. Mutterlässtäng 2. Stansläsmutter 3. Lossa
4. Dra åt

6. Montera tillbaka avstrykarna.

VARNING: Om stansen och matrisen inte är av samma storlek och matrisen inte är placerad korrekt kan stansen stöta i matrisen och leda till att båda delarna går sönder. Om så är fallet kan flygande delar från trasiga delar orsaka personskador.

ÄFÖRSIKTIGT: Kontrollera regelbundet att vingskruvarna som håller fast avtryckaren sitter ordentligt. Lösa bultar kan göra så att avtryckaren lossar och skadar verktyget.

Byta ut avlång stans

► Fig.8: 1. Avstrykare 2. Mutter och inställningsbulle
3. Stansläsmutter 4. Avlång stans 5. Fasad kant 6. Stansstäng

1. Se till att stanskolven är fullständigt återdragen och ta bort avstrykaren för att underlätta åtkomst till delar.

2. Stansen måste tas bort först och sedan matrisen. Skruva loss stansens låsmutter för att ta bort stansen och ta bort inställningsbulten och muttern för att ta bort matrisen.

OBSERVERA: Vid byte av stans och matris måste man se till att rätt storlek, tjocklek och hållform väljs. Formade stansar och matriser måste riktas in ordentligt med varandra.

3. Fäst den avlånga matrisen ordentligt med inställningsskruven och dra åt muttern.

4. Placer den avlånga stansen i stansläsmuttern. Placer den avlånga stansens fasade kant ordentligt i stansstången och dra åt stansläsmuttern för hand.

OBSERVERA: Om den fasade kanten på den avlånga stansen inte är korrekt placerad i stansstången kan stansläsmuttern inte dras åt. Se till att den avlånga stansen är placerad korrekt i stansstången.

5. Tryck den avlånga stansen mot stansstången och dra åt stansläsmuttern ordentligt med den medföljande mutterlässtången.

► Fig.9: 1. Mutterlässtång 2. Stansläsmutter 3. Lossa
4. Dra åt

6. Montera tillbaka avtrykkarna.

VARNING: Om stansen och matrisen inte är av samma storlek och matrisen inte är placerad korrekt kan stansen stöta i matrisen och leda till att båda delarna går sönder. Om så är fallet kan flygande delar från trasiga delar orsaka personskador.

FÖRSIKTIGT: Kontrollera regelbundet att vingskruvarna som håller fast avtryckaren sitter ordentligt. Lösa bultar kan göra så att avtryckaren lossar och skadar verktyget.

FÖRSIKTIGT: Se till att den fasade kanten på den avlånga stansen är placerad korrekt i stansstången och att stansläsmuttern är ordentligt åtdragen.

Stans ett hål

FÖRSIKTIGT: Se alltid till att rätt stans och matris är monterad korrekt innan stansningen.

1. Kontrollera läget för stansningen.

► Fig.12: 1. Stans 2. Plattjärn 3. Matris

2. Lossa lockskruven på skjutanslaget och justera skjutanslaget till önskad position. Dra därefter åt lockskruven.

OBS: Skjutanslaget är inställt att hålla häslaget på ett konstant avstånd från arbetsstyckets kant.

3. Kontrollera att returspaken är fullständigt stängd i medurs riktning.

► Fig.13: 1. Fjäderstift 2. Returspak 3. Öppet läge
4. Stängt läge

4. Kontrollera att stanskolven är fullständigt indragen.

5. Placer stansen i önskat läge på arbetsstycket med skjutanslaget som guide. Rikta in stansens punkt mot mitten av hålet som skall stansas.

6. Fortsätt dra avtryckaren tills stansen når slutet av sitt slag och återgår till utgångsläget.

Stansstången körs ut och trycker stansen genom arbetsstycket.

OBS: Dra avtryckaren intermittent för att före ner stansen mot arbetsstycket i steg och för att underlätta noggrann och enkel positionering av stansen. Om positioneringen inte är tillfredsställande, öppna spaken för att dra tillbaka stansen för ett nytt försök. Om stansen inte återgår till utgångsläget med returspaken öppen, dra avtryckaren för att återföra stansen.

OBS: Om stansen inte återgår nära stansningsen är avslutad, släpå avtryckaren att stanna motorn och dra i avtryckaren igen.

Om stansen inte återgår efter ovan procedurer utförts, utför procedurerna för att stanna driften innan slutförande av stansningen som nämnas nedan.

ANVÄNDNING

Korrekt hantering av verktyget

Matrisval

Det är viktigt att matrisen som ska användas är korrekt för tjockleken på det arbetsstycket som ska stansas. Att stansa arbetsstycket på 4mm till 8 mm tjocklek med en matris avsedd för tunnare arbetsstycken kan göra så att stansen fastnar i arbetsstycket. Detta beror på mindre spel mellan matrisen och stansen. Om så är fallet dras arbetsstycket upp genom att dra tillbaka stansen enligt bilden. Särskild försiktighet bör iakttas vid stansning av plattjärn av mjukt stål, aluminium och koppar.

► Fig.10: 1. Arbetsstycke

Korrekt hantering av avtrykkaren

Placer inte arbetsstycket med ena eller båda ändar utan stöd av avtryckaren. Om arbetsstycket inte har tillräckligt med stöd rör det sig när stansen återgår. Det kan göra så att stansen fastnar och skadar verktyget.

► Fig.11: 1. Avtryckare 2. Arbetsstycke

Stanna driften innan stansningen är klar

Om du vill stanna driften innan stansningen är slutförd måste du utföra procedurerna nedan:

1. Vrid returspaken moturs tills den träffar fjäderstiftet och därefter genast tillbaka till utgångsläget.

Om detta görs frigörs verktygets interna tryck. Om stansen återgår från arbetsstycket under sin egen kraft ska stansen få återgå fullständigt. Vrid därefter returspaken tillbaka till utgångsläget. I detta fall är följande steg inte nödvändigt.

2. Fortsätt dra avtryckaren tills stansen återgår till utgångsläget.

Använda skjutanslaget för maximalt djup

Valfria tillbehör

ÄFÖRSIKTIGT: Innan skjutanslaget monteras eller tas bort måste man se till att batterikassetten är borttagen för att förhindra oavsiktlig användning och personskador.

Stansning av upp till 40 mm djup från arbetsstyckets kant är möjlig med hjälp av det valfria skjutanslaget.

► Fig.14: 1. Bult och bricka 2. Valfrift skjutanslag

1. Lossa inställningsbulten och -muttern för att ta bort matrisen.
2. Ta bort bulten och brickan som håller fast skjutanslaget.
3. Ta bort skjutanslaget genom att dra i C-ramens översida.
4. För in det valfria skjutanslaget för maximalt djup från C-armens undersida.
5. Fäst det valfria skjutanslaget med bulten och brickan som togs bort i steg 2.
6. Montera matrisen med inställningsbulten och -muttern som togs bort i steg 1.

UNDERHÅLL

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan inspektion eller underhåll utförs.

OBSERVERA: Använd inte bensin, förtunningsmedel, alkohol eller liktande. Missfärgning, deformation eller sprickor kan uppstå.

För att upprätthålla PRODUKTSÄKERHETEN och produkters TILLFÖRLITLIGHET ska reparationer, kontroll och byte av kolborstar samt övriga underhålls- och justeringsåtgärder utföras av ett auktoriserat Makita-servicecenter och endast originalreservdelar från Makita skall användas.

Regelbundet underhåll

Håll lufthålen i änden av C-ramen fria från smuts och hinder. Lufthålen måste vara öppna för att styra hydraultrycket.

► Fig.15: 1. Lufthål

Lossa eller ta inte bort de tre skruvarna enligt bilden. Att göra detta leder till oljeläckage från verktyget.

► Fig.16

Fylla på olja

Detta verktyg är elhydrauliskt. Vid leverans från fabrik är den fyllt med olja. Försök inte att fylla på olja så länge verktyget fungerar väl. Fyll på olja i följande procedurer när oljetrycket är för lågt för korrekt drift.

OBSERVERA: Se till att arbetsområdet och all utrustning är ren så att ingen smuts, damm eller andra främmande material kan komma in i hydrauloljan eller i pumpområdet.

OBSERVERA: Använd endast ren olja som rekommenderas av Makita. Använd inte annan olja än den som anges nedan för att förhindra skada på tätningar och andra interna maskindelar.

Rekommenderad olja:

- Makita hydraulja
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulolja med motsvarande specifikation antisilitage, ISO Viscosity Grade 46.

1. Installera batterikassetten på verktyget.
2. Lägg verktyget på dess vänstra sida så att oljeporten är vänd uppåt.
3. Använd verktyget för att flytta stansens position nästan till dess slags längsta läge.

OBS: Kör verktyget vid behov flera slag. Gör du det kan du fastställa slagets nedre läge och även positionera stansstängen korrekt. I denna position kan rätt mängd olja eftersom oljan i pumpen har tömts ut.

4. Ta bort batterikassetten från verktyget.
  5. Ta försiktigt bort insekskruven för att öppna oljeporten.
  - Fig.17: 1. Insekskruv
  6. Fyll på behållaren med hydraulolja med små klämflaskor som medföljer verktyget.
  7. Gunga verktyget fram och tillbaka flera gånger för att frigöra alla instängda luftbubblor. Fyll därefter på extra olja efter behov.
  8. Sätt tillbaka insekskruven och torka upp överflödig olja.
  9. Montera den nya batterikassetten och kör verktyget i flera slag med returspaken i öppet läge. Kör därefter verktyget igen med returspaken i stängt läge.
- Att göra detta tömmer ut luft ur systemet. Upprepa denna procedur för att kontrollera att stanskolven är i slagets nedersta läge.
10. Fyll på olja vid behov genom att upprepa steg 3 till 9.
- Om oljan förbrukas för mycket måste denna procedur upprepas flera gånger.

FELSÖKNING

Innan du ber om reparation ska du först utföra en egen kontroll. Om du hittar ett problem som inte finns förklarat i bruksanvisningen ska du inte försöka att ta isär maskinen. Fråga istället ett auktoriserad servicecenter för Makita, och använd alltid reservdelar från Makita för reparationer.

Feltillstånd	Trolig orsak (felfunktion)	Atgärd
Stansstången kommer inte ut.	För lite olja.	Fyll på olja.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. metalldamm och smuts i stanskolvens och C-ramens skjutdel.	Tryck tillbaka stanskolven. Gör rent stanskolven.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. distortion hos stanskolven eller att den har svällt.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Stanskolven har inte återgått fullständigt p.g.a. svag returfjäder.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Även om stanskolven åker ut är den skärande kraften för låg för att stansa ett hål.	För lite olja.	Fyll på olja.
	Kontakt mellan cylinder och utloppsventil är felaktig. Det kan finnas repor på cylindertoppen eller metalldamm eller smuts.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Utllopsventilen är trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Fel spel mellan cylinder och kolv.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Felaktig kontakt mellan cylinder och utloppsventil.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Oljeläckage.	Cylinderns uretanpackning är trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Repor på eller brott hos lock oljeväxlare.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Repor på C-ramens skjutande del och stanskolven vid backupring.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	O-ing vid led C-ram och cylinder trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Foder vid led cylinder och pumphus trasig.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
Motorn går inte. Dålig motorrotation.	Dra åt respektive delars bultar.	Dra åt skruvarna.
	O tillräcklig laddning i batterikassetten.	Ladda batterikassetten.
	Batteriets livslängd sliten.	Byt ut batterikassetten.
	Motorfel vid överhettning.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.
	Deformation eller fel hos lager och kugghjul som är anslutet till motorn.	Lämna in till ditt lokala auktoriserade servicecenter för reparation.

ÅFÖRSIKTIGT: Pumpens interna komponenter har väldigt små toleranser och är känsliga för skador från damm, smuts, kontaminerings av hydraulvätska eller felaktig hantering. Demonteringen av pumphuset kräver speciella verktyg och utbildning och bör endast utföras av personal som har utbildats och har rätt utrustning. Felaktigt underhåll av elektriska komponenter kan leda till förhållanden som kan orsaka allvarliga skador. Pumpen, kolvens komponenter och alla elektriska komponenter får endast underhållas av auktoriserad verkstad, återförsäljare eller distributör.

OBSERVERA: Varje försök av obehörig personal att utföra service på de interna komponenterna i pumpområdet upphäver garantin.

VALFRIA TILLBEHÖR

ÄFÖRSIKTIGT: Följande tillbehör eller tillsatser rekommenderas för användning med den Makita-maskin som denna bruksanvisning avser. Om andra tillbehör eller tillsatser används kan det uppstå risk för personskador. Använd endast tillbehören eller tillsatserna för de syften de är avsedda för.

Kontakta ditt lokala Makita servicecenter om du behöver ytterligare information om dessa tillbehör.

- Arbetastill
- Skjutanslag (max djup)
- Makitas originalbatteri och -laddare

OBS: Några av tillbehören i listan kan vara inkluderade i maskinpaketet som standardtillbehör. De kan variera mellan olika länder.

TEKNISKE DATA

Modell:	DPP200	
Maks. utløpsdybde	40 mm	
Hullform	Runde/avlange	
Maks. hullstørrelse og -tykkelse	For bløtt stål med en strekkstyrke på 65 000 psi	Diameter: 20 mm Tykkelse: 8 mm
	For rustfritt stål med en strekkstyrke på 89 000 psi	Diameter: 20 mm Tykkelse: 6 mm
Nominell spenning	DC 18 V	
Mål (L x B x H) (med håndtak)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Nettovekt	10,7 - 10,8 kg	

- På grunn av vårt kontinuerlige forsknings- og utviklingsprogram kan spesifikasjonene som oppgis i dette dokumentet endres uten varsel.
- Spesifikasjonene kan variere fra land til land.
- Vekt, med batteri, i henhold til EPTA-prosedyre 01/2014

Passende batteri og lader

Batteriinnsats	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Lader	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Noen av batteriene og laderne som er opplistet ovenfor er kanskje ikke tilgjengelige, avhengig av hvor du bor.

ADVARSEL: Bruk kun de batteriene og laderne som er opplistet ovenfor. Bruk av andre batterier og ladere kan føre til personskader og/eller brann.

Kombinasjon av hulljern og gjengebakke

Rundstansing

Hulljern	Gjengebakke	Arbeidsstykke	Kapasitet
		Flatjern 	Maks.: 80 mm x t8 (midtstansing)
		Vinkel 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (flensstansing)

Enhet: m

Hulljern	Gjengebakke	Strekkstyrke	Kanal	Strekkstyrke
		Bløtt stål (65 000 psi)		Rustfritt stål (89 000 psi)
6	SB6	t2 – t4	–	t3 – t4
6,5	SB6,5	t2 – t6	–	t3 – t4
8	SB8	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5	SB8,5	t2 – t6	–	t3 – t4
10	SB10	t2 – t6	t7,5	t3 – t4
11	SB11	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
12	SB12	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
13	SB13	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
14	SB14	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
15	SB15	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
16	SB16	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
18	SB18	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
19	SB19	t2 – t8	t7,5	t3 – t6
20	SB20	t2 – t8	t7,5	t3 – t6

Avlang stansing

Hulljern	Gjengebakke	Arbeidsstykke	Kapasitet
		Flatjern	Maks.: 80 mm x t8 (midtstansing)
		Vinkel	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanal	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (flensstansing)

Enhet: m

Hulljern	Gjengebakke	Strekkestyrke	Kanal	Strekkestyrke
		Bølt stål (65 000 psi)		Rustfritt stål (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 – t6	–	t3 – t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 – t6	–	t3 – t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 – t6	–	t3 – t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 – t6	–	t3 – t4
9 x 18	9 x 18B	t2 – t6	–	t3 – t4
10 x 15	10 x 15B	t2 – t8	17,5	t3 – t6
10 x 20	10 x 20B	t2 – t8	17,5	t3 – t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 – t8	17,5	t3 – t6
12 x 18	12 x 18B	t2 – t8	17,5	t3 – t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 – t8	17,5	t3 – t6
14 x 21	14 x 21B	t2 – t8	17,5	t3 – t6

Symboler

Nedenfor ser du symbolene som kan brukes for dette utstyret. Forviss deg om at du forstår hva de betyr, før du begynner å bruke maskinen.

Les bruksanvisningen.

Avglass som slynges ut og sterkt støy. Bruk øreklokker og vernebriller.

Farlig spenning. Koble fra all strøm før du utfører arbeid på dette utstyret. Hvis ikke, kan det medføre død eller personskade.

Blad i bevegelse. Hold hendene unna mens maskinen er i gang. Koble fra strømmen før du utfører noe servicearbeid.

Ni-MH
Li-ion

Kun for EU-land
Kast aldri elektrotutstyr eller batteripakker i husholdningsavfallet!

I henhold til EU-direktivene om kasserte elektriske og elektroniske produkter, og om batterier og akkumulatorer og brukte batterier og akkumulatorer og direktivenes oversettelser i nasjonal rett, må elektriske produkter og batterier og batteripakker som ikke lenger skal brukes, samles separat og returneres til et miljøvennlig gjenvinningsanlegg.

Riktig bruk

Dette verktøyet er beregnet på å stanse et hull i stålmateriale.

Støy

Typisk A-vektet lydtrykknivå er bestemt i henhold til EN 62841-1 EN ISO 3744:

Lydtrykknivå (L_{pA}): 76,7 dB (A)

Usikkerhet (K): 3 dB (A)

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli brukt til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for de genererte vibrasjonene kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: Bruk hørselsvern.

ADVARSEL: De genererte vibrasjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdien(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

Vibrasjoner

Den totale vibrasjonsverdien (triaksial vektorsum) bestemt i henhold EN 62841-1:

Genererte vibrasjoner (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ eller mindre
Usikkerhet (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli brukt til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: De genererte vibrasjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdien(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes og spesielt i forhold til arbeidsstykket som blir behandlet.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

EFs samsvarserklæring

Gjelder kun for land i Europa

EFs samsvarserklæring er lagt til som vedlegg A i denne bruksanvisningen.

SIKKERHETSADVARSEL

Generelle advarsler angående sikkerhet for elektroverktøy

ADVARSEL: Les alle sikkerhetsadvarsler, instruksjoner, illustrasjoner og spesifikasjoner som følger med dette elektroverktøyet. Hvis ikke alle instruksjonene nedenfor følges, kan det forekomme elektrisk støt, brann og/eller alvorlig skade.

Oppbevar alle advarsler og instruksjoner for senere bruk.

Uttrykket «elektrisk verktøy» i advarslene refererer både til elektriske verktøy (med ledning) tilkoblet strømnettet, og batteridrevne verktøy (uten ledning).

Sikkerhet på arbeidsplassen

- Hold arbeidsplassen ren og godt opplyst. Rotete og mørke områder fører lett til uhell.
- Ikke bruk elektriske verktøy i eksplosive atmosfærer, f.eks. i nærheten av brennbare væsker, gasser eller støv. Elektriske verktøy avgir gnister som kan antenne støv eller gasser.
- Hold barn og tilskuere unna når du bruker et elektrisk verktøy. Distraksjoner kan få deg til å miste kontrollen over verktøyet.

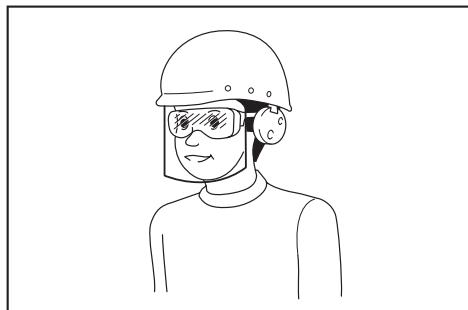
Elektrisk sikkerhet

- Støpslene til elektriske verktøy må passe til det aktuelle strømmuttaket. Støpselet må aldri endres eller modifiseres på noen måte. Ikke bruk adapterstøpsler til jordete elektriske verktøy. Ikke-modifiserte støpsler og passende kontakter reduserer risikoen for elektrisk støt.
- Unngå kroppskontakt med jordete overflater, som rør, radiatorer, komfyrer og kjøleskap. Hvis kroppen din er jordet, er det større fare for at du får elektrisk støt.
- Ikke utsett elektriske verktøy for regn eller fuktighet. Hvis det kommer vann inn i et elektrisk verktøy, vil det øke faren for elektrisk støt.
- Ikke utsett strømkabelen for feilaktige belastninger. Kabelen må aldri brukes til å bære, trekke eller koble fra det elektriske verktøyet. Hold strømkablen unna varme, olje, skarpe kanter og bevegelige deler. Ødelagte eller sammenfiltrede kabler øker faren for elektriske støt.
- Når du bruker et elektrisk verktøy utendørs, må du bruke en skjøteleddning som egner seg til utendørs bruk. Med en skjøteleddning som er beregnet på utenørs bruk kan du redusere faren for elektriske støt.
- Hvis bruk av elektrisk verktøy i fuktige omgivelser ikke er til å unngå, må du bruke en strømforsyning som er beskyttet med en reststrømdrevet enhet (RCD). Bruk av RCD reduserer faren for elektriske støt.
- Elektroverktøy kan skape elektromagnetiske felt (EMF) som ikke er skadelige for brukeren. Brukere av pacemaker og annet tilsvarende medisinsk utstyr bør imidlertid kontakte produsenten av utstyret og/eller legen før de bruker dette elektroverktøyet.

Personlig sikkerhet

- Vær ørvåken, følg med på det du gjør og bruk sunn fornuft når du bruker elektriske verktøy. Du må aldri bruke elektriske verktøy når du er trett eller under påvirkning av narkotika, alkohol eller medikamenter. Et øyeblikks uoppmerksomhet kan være nok til å forårsake alvorlige helseeskader.
- Bruk personlig verneutstyr. Bruk alltid beskyttelsesbriller. Verneutstyr som for eksempel støvmaske, sklisikre vernesko, hjelm og hørselsvern reduserer faren for personskader når det brukes riktig.

- Unngå utsiktet start.** Pass på at bryteren er i «AV»-stilling før du kobler maskinen til et strømnett eller batteripakken, og før du tar det opp eller begynner å bære maskinen. Hvis du bærer elektroverktøy med fingeren på bryteren eller kobler strøm til et verktøy med bryteren i på-stilling, kan dette lett føre til ulykker.
- Fjern eventuelle justeringsnøkler og skrunnøkler før du slår på det elektriske verktøyet.** En skrunnøkkel eller sekskantnøkkelen som legges igjen på en roterende del av verktøyet kan forårsake helseskader.
- Ikke løn deg over verktøyet. Pass alltid på at du holder balansen og har godt fotfeste.** På denne måten får du bedre kontroll over det elektriske verktøyet i uventede situasjoner.
- Bruk riktig arbeidstøy.** Ikke bruk løse klær eller smykker. Hold hårt og klær unna bevegelige deler. Løse klær, smykker og langt hår kan sette seg fast i bevegelige deler.
- Hvis støvavus og utstyr for støvoppsamling er tilgjengelig, må disse være tilkoblet og brukes riktig.** En støvoppsamler kan redusere støvrelaterte farer.
- Ikke la fortroligheten følge av hyppig bruk av verktøyet gjøre deg skjødeslös og få deg til å oversie sikkerhetsprinsipper for verktøyet.** En uforsiktig handling kan medføre alvorlige personskader i løpet av en brøkdel av et sekund.
- Bruk alltid vernebriller for å beskytte øynene mot skade når du bruker elektroverktøy.** Brillene må oppfylle kravene i ANSI Z87.1 i USA, EN 166 i Europa eller AS/NZS 1336 i Australia/New Zealand. I Australia/New Zealand er det dessuten lovpålagt å bruke et ansiktsvern for å beskytte ansiktet.

Det er arbeidsgivers ansvar å påse at verktøyoperatørene og alle andre personer i arbeidsområdets umiddelbare nærhet bruker riktig verneutstyr.

Bruk og vedlikehold av elektrisk verktøy

- Ikke bruk makt på det elektriske verktøyet.** Bruk riktig elektrisk verktøy for formålet. Riktig elektrisk verktøy vil gjøre jobben bedre og sikrere den hastigheten det er konstruert for.
- Ikke bruk det elektriske verktøyet hvis det ikke kan slås på og av med startbryteren.** Et hvilket som helst elektrisk verktøy som ikke kan kontrolleres med startbryteren er farlig og må repareres.
- Trekk stopselet ut av stikkontakten og/eller ta batteriet ut av elektroverktøyet, hvis det kan tas ut, før du foretar eventuelle justeringer, skifter tilbehør eller setter elektroverktøyet til oppbevaring.** Slike forebyggende sikkerhetstiltak reduserer farene for at elektroverktøyet skal starte utsiktet.
- Elektriske verktøy som ikke er i bruk skal oppbevares ut tilgjengelig for barn. Ikke la personer som ikke kjenner det elektriske verktøyet eller disse instruksjonene bruke det.** Elektrisk verktøy er farlig i hendene på oppplærte brukere.
- Vedlikehold elektroverktøy og tilbehør.** Kontroller om deler av verktøyet er dårlig tilpasset hverandre, om bevegelige deler sitter fast, om noen deler er brukket, eller om andre omstendigheter vil kunne påvirke bruken av det elektriske verktøyet. Hvis det elektriske verktøyet er skadet, må det repareres for bruk. Mange ulykker skyldes dårlig vedlikeholdt elektrisk verktøy.
- Hold skjæreverktøy skarpe og rene.** Korrekt vedlikeholdt skjæreverktøy med skarpe skjærekanter har mindre risiko for å sette seg fast og er enklere å kontrollere.
- Bruk det elektriske verktøyet, tilbehør og verktyubits osv. i henhold til disse instruksjonene, mens du tar hensyn til arbeidsforholdene og arbeidet som skal utføres.** Det kan oppstå farlige situasjoner hvis det elektriske verktøyet brukes til andre formål enn det er laget for.
- Hold håndtakene og gripeflatene tørre, rene og frie for olje og smørefett.** Glatte håndtak og gripeflater gjør verktøyet vanskelig å håndtere og kontrollere dersom det skulle oppstå noe uventet.
- Ikke bruk stoffhansker som kan vike seg inn i verktøyet.** Hvis stoffhansker vikler seg inn i de bevegelige delene, kan det føre til personskader.

Bruk og vedlikehold av batteridrevne maskiner

- Batteriet må kun lades opp igjen med en lader spesifisert av produsenten.** En lader som passer til én batteritype, kan være brannfarlig når den brukes med en annen batteritype.
- Bruk elektroverktøy kun med spesifikt angitte batterier.** Hvis det brukes et hvilket som helst annet batteri, kan dette utgjøre en fare for helse- og brann.
- Når batteriet ikke er i bruk, må du holde verktøyet unna metallgenstander som f.eks. binders, mynter, nøkler, spiker, skruer og andre små metallgenstander som kan skape forbindelse mellom de to polene.** Hvis batteripolen kortsluttes, kan du få brannsår, eller det kan begynne å brenne.
- Hvis batteriet utsettes for hardhendt bruk, kan det lekke væske fra batteriet. Unngå kontakt med væsken. Hvis du kommer i kontakt med batterivæsken, må du skylle med vann. Hvis du får batterivæske i øynene, må du i tillegg oppsøke lege.** Væske som kommer ut av batteriet, kan forårsake irritasjon eller forbrenninger.
- Ikke bruk et batteri eller verktøy som er skadet eller endret på.** Batterier som er skadet eller endret på kan oppføre seg upålitelig og medføre brann, eksplosjon eller fare for personskader.
- Et batteri eller verktøy må ikke utsettes for brann eller for høy temperatur.** Brann eller en temperatur over 130 °C kan forårsake eksplosjon.
- Følg alle ladeinstruksjonene, og ikke lad batteriet eller verktøyet utenfor temperaturområdet som er angitt i instruksjonene.** Feil lading eller ved temperaturer utenfor det angitt området, kan skadet batteriet og øke farene for brann.

Service

- La en kvalifisert reparatør utføre service på det elektriske verktøyet ditt, og se til at vedkommende kun bruker originale reservedeler. Dette vil opprettholde sikkerheten til det elektriske verktøyet.
- Aldri foreta service på skadde batterier.** Service på batterier skal kun utføres av produsenten eller godkjente serviceleverandører.
- Følg instruksjonene for smøring og skifting av tilbehør.

Sikkerhetsanvisninger for batteridrevet hullmaskin

- Det er avgjørende å velge riktig hulljern og gjengebakke. Velg riktig hulljern og gjengebakke i henhold til hullstørrelse, hullform, arbeidsstykkets tykkelse og materialtype.
- Kontroller at et eventuelt hulljern med nedtrappet kant, som hindrer fri rotasjon, monteres riktig i hullstempelen før hulljernfestemutteren trekkes til.
- Når hullformede arbeidsstykker og arbeidsstykker laget av rustfritt stål skal stanses, brukes gjengebakken som er laget kun for disse materialene. Velg kun kombinasjonen av hulljern og gjengebakke som er egnet for arbeidsstykkets tykkelse.
- Kontroller at hulljernet og gjengebakken er festet godt i riktig stilling med mutteren eller bolten. Hvis ikke, kan det føre til alvorlig skade på verktøyet og alvorlig personskade. Kontroller og trekk til hulljernet og gjengebakken regelmessig.
- Verktøyet er elektrohydraulisk. Når temperaturen er lav, skal det svive i noen minutter på tomgang før du tar det i bruk.
- Hold ansikt, hender og andre kroppsdelar unna stanseområdet under bruk.
- Ta ut batteriet før du skifter ut hulljernet og gjengebakken, eller når du utfører service eller foretar justeringer.
- Hulljern og gjengebakker som blir slitt, deformert, hakket, knekt eller skadet på annet vis, kan føre til at verktøyet blir defekt og fører til alvorlig ulykke. Erstatt dem umiddelbart med nye fra Makita.
- Ved stansing av rustfritt stål kan hulljernet og gjengebakken bli raskere utslitt enn ved stansing av mykere materialer. Forsikre deg om at hulljernet og gjengebakken er i god stand, uten silitasje og ikke er deformert, hakket, knekt eller skadet på annen måte. Spør forhandleren for du stanser materialer som ikke er oppgitt i spesifikasjonene.
- Ta ut og kontroller kullbørstene med jevne mellomrom. Skift dem ut når de er brukt 200 ganger. Kullbørster med en lengde på ca. 6 mm eller mindre kan skade motoren.
- Når du bruker verktøyet kontinuerlig, kan verktøyets temperatur overstige 70 °C, noe som kan redusere ytelsen. I så fall tar du en pause på ca. 1 time slik at verktøyet får kjølt seg ned før du bruker det igjen.
- Ikke dekk til eller tett igjen motorens luftehull, ettersom det kan føre til at motoren overoppheates, noe som igjen kan føre til røyk, brann og eksplosjon.

Viktige sikkerhetsanvisninger for batteriinnsats

- Før du begynner å bruke batteriet, må du lese alle anvisninger og forsiktigheitsregler på (1) batteriladeren, (2) batteriet og (3) det produktet batteriet skal brukes i.
- Ikke demonter eller tukle batteriet. Det kan føre til brann, overoppheating eller eksplosjon.
- Hvis driftstiden er blitt vesentlig kortere, må du omgående slutte å bruke maskinen. Hvis ikke kan resultatet bli overoppheating, mulige forbrenninger eller til og med en eksplosjon.
- Hvis du får elektrolytt i øynene, må du skylle dem med store mengder rennende vann og oppsøke lege med én gang. Denne typen uhell kan føre til varig blindhet.
- Ikke kortslutt batteriet:
  - De kan være ekstremt varme og du kan brenne deg.
  - Ikke lagre batteriet i samme beholder som andre metallgenstander, som for eksempel spiker, mynter osv.
  - Ikke la batteriet komme i kontakt med vann eller regn.
- En kortslutning av batteriet kan føre til et kraftig strømstøt, overoppvarming, mulige forbrenninger og til og med til at batteriet går i stykker.
- Ikke oppbevar og bruk verktøyet og batteriet på steder hvor temperaturen kan komme opp i eller overskride 50 °C.
- Ikke sett fyr på batteriet, ikke engang om det er sterkt skadet eller helt utslitt. Batteriet kan eksplodere hvis det begynner å brenne.
- Du må ikke spikre, skjære, klemme, kaste eller miste batteriet, og heller ikke slå en hard gjennestand mot batteriet. En slik oppførsel kan føre til brann, overoppheating eller eksplosjon.
- Ikke bruk batterier som er skadet.
- Lithium-ion-batteriene som medfølger er gjenstand for krav om spesialavfall.
For kommersiell transport, f.eks av tredjeparter eller spedtører, må spesielle krav om pakking og merking følges.
Før varen blir sendt, må du forhøre deg med en ekspert på farlig materiale. Ta også hensyn til muligheten for mer detaljerte nasjonale bestemmelser. Bruk teip eller maskeringsteip for å skjule åpne kontakter og pakk inn batteriet på en slik måte at den ikke kan bevege seg rundt i emballasjen.
- Når du kasserer batteriinnsatsen, må du ta den ut av verktøyet og avhende den på et sikkert sted. Følg lokale bestemmelser for avhendig av batterier.
- Bruk batteriene kun med produkter spesialisert av Makita. Montere batteriene i produkter som ikke er konforme kan føre til brann, overheting eller elektrolyttlekkasje.
- Hvis verktøyet ikke skal brukes over en lengre periode, må batteriet tas ut av verktøyet.
- Under og etter bruk kan batteriet bli varmt og ført til brannskader. Vær forsiktig med håndteringen av varme batterier.

- Ikke berører terminalen på verktøyet rett etter bruk, da den kan bli varm og forårsake brannskader.
- Ikke la spon, støv eller jord sette seg fast i terminene, hullene og sporene i batteriet. Det kan føre til dårlig ytelse eller at verktøyet eller batteriet slutter å fungere.
- Med mindre verktøyet støtter bruk nær en høyspent strømlinje, skal ikke batteriet brukes nær en høyspent strømlinje. Det kan føre til en funksjonsfeil eller at verktøyet eller batteriet slutter å fungere.
- Oppbevar batteriet utilgjengelig for barn.

TA VARE PÅ DISSE INSTRUKSENE.

► FORSIKTIG: Bruk kun originale Makita-batterier. Bruk av batterier som har endret seg, eller som ikke er originale Makita-batterier, kan føre til at batteriet sprekker og forårsaker brann, personskader og andre skader. Det vil også ugyldiggjøre garantien for Makita-verktøyet og -laderen.

Tips for å opprettholde maksimal batterilevetid

- Lad batteriinnsatsen før den er helt utladet. Stopp alltid driften av verktøyet og lad batteriinnsatsen når du merker at effekten reduseres.
- Lad aldri en batteriinnsats som er fulladet. Overopplading forkorter batteriets levetid.
- Lad batteriet i romtemperatur ved 10 °C - 40 °C. Et varmt batteri må kjøles ned før lading.
- Når batteriet ikke er bruk, skal det tas ut av verktøyet eller laderen.
- Lad batteriet hvis det ikke har vært brukt på en lang stund (over seks måneder).

DELEBESKRIVELSE

► Fig.1

1	Motor	2	Sikkerhetsetikett	3	Pumpehus	4	Hulljernfestemutter
5	Hulljern	6	Gjengebakke	7	Avstryker	8	C-ramme
9	Glidestopper	10	Returspak	11	Oljeport	12	Startbryter
13	Låseknap	14	Batteri	-	-	-	-

FUNKSJONSBESKRIVELSE

► FORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du justerer maskinen eller kontrollerer dens mekaniske funksjoner.

Sette inn eller ta ut batteri

► FORSIKTIG: Slå alltid av verktøyet før du setter inn eller fjerner batteriet.

► FORSIKTIG: Hold verktøyet og batteripatronen i et fast grep når du monterer eller fjerner batteripatronen. Hvis du ikke holder verktøyet og batteripatronen godt fast, kan du miste grepet, og dette kan føre til skader på verktøyet og batteripatronen samt personskader.

► Fig.2: 1. Rød indikator 2. Knapp 3. Batteriinnsats

For å ta ut batteriet må du skyve på knappen foran på batteriet og trekke det ut.

Når du skal sette inn batteriet, må du plassere tungen på batteriet på linje med sporet i huset og skyve batteriet på plass. Skyv det helt inn til det går i inngrep med et lite klikk. Hvis du kan se den røde anviseren på oversiden av knappen, er det ikke fullstendig låst.

► FORSIKTIG: Batteriet må alltid settes helt inn, så langt at den røde anviseren ikke lenger er synlig. Hvis dette ikke gjøres, kan batteriet komme til å falle ut av maskinen og skade deg eller andre som oppholder seg i nærheten.

► FORSIKTIG: Ikke bruk makt når du setter i batteriet. Hvis batteriet ikke gir lett inn, er detford ikke settes inn på riktig måte.

Batteribeskyttelsessystem

Verktøyet er utstyrt med et batteriversystem. Dette systemet slår automatisk av strømmen til motoren for å forlenge verktøyets og batteriets levetid. Verktøyet stopper automatisk under drift hvis verktøyet eller batteriet utsettes for følgende tilstand.

Overutladingsvern

Når batterikapasiteten blir utilstrekkelig, stopper verktøyet automatisk. Da tar du ut batteriet fra verktøyet, og lader det.

Indikere gjenværende batterikapasitet

Kun for batterier med indikatoren

► Fig.3: 1. Indikatorlamper 2. Kontrollknapp

Trykk på sjekk-knappen på batteriet for vise gjenværende batterikapasitet. Indikatorlampene lyser i et par sekunder.

Indikatorlamper			Gjenværende batterinivå
Tent	Av	Blinker	
████	████	████	75 % til 100 %
████	████	██	50 % til 75 %
████	██	██	25 % til 50 %
████	██	██	0 % til 25 %
██	██	██	Lad batteriet.
████	██	██	Batteriet kan ha en feil. ↑ ↓
██	██	██	

MERK: Det angitte nivået kan avvike noe fra den faktiske kapasiteten alt etter bruksforholdene og den omgivende temperaturen.

Bryterfunksjon

AVSIKTIG: Før du setter batteriet i verktøyet, må du alltid kontrollere om startbryteren aktiverer verktøyet på riktig måte og går tilbake til "AV"-stilling når den slippes.

AVSIKTIG: Alltid lås startbryteren når verktøyet ikke brukes.

Når et arbeidsstykke skal stanses, fortsetter du å trekke i startbryteren til hulljernet går ned til gjengebakken og går tilbake til startposisjonen.

For å låse startbryteren, skyver du inn låsekappen fra B-siden. Lås opp ved å skyve inn låsekappen fra A-siden.

► Fig.4: 1. Låsekapp 2. Startbryter

Roterbart håndtak

Håndtaket kan roteres hele 360 grader i begge retninger mens verktøyet sviver. Denne funksjonen er spesielt nyttig når du arbeider på trange plasser eller steder som er vanskelig å komme til fordi du kan posisjonere verktøyet i best mulig posisjon for å få arbeidet gjort.

► Fig.5

MONTERING

AVSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du utfører noe arbeid på maskinen.

Skifte ut hulljernet og gjengebakken

Skifte ut rundhulljern

► Fig.6: 1. Avstryker 2. Mutter og settbolt
3. Hulljernfestemutter 4. Rundhulljern

1. Kontroller at hullstempellet er trukket helt inn, og fjern avstrykerne for å gjøre tilgangen til delene enklere.

2. Hulljernet må fjernes først og deretter gjengebakken. Skru løs hulljernfestemutteren for å fjerne hulljernet, og fjern settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.

OBS: Når hulljernet og gjengebakken skal erstattes, må du kontrollere at riktig størrelse, tykkelse og hullform er valgt. Formede hulljern og gjengebakker må innrettes nøyne med hverandre.

3. Plasser hulljernet i C-rammen i riktig retning. Fest godt med settbolten, og trekk til mutteren.

4. Plasser hulljernet i hulljernfestemutteren. Sett hulljernet med mutteren inn i hullstempellet, og trekk til mutteren for hånd.

OBS: Når du monterer et hulljern med nedtrappet kant (antirotasjon), må du kontrollere at retning er riktig og at den nedtrappede kanten er posisjonert riktig i hullstempellet.

5. Kontroller at hulljernet er posisjonert riktig i hullstangen, og trekk hulljernfestemutteren godt til med mutterfestestangen som følger med.

► Fig.7: 1. Mutterfestestang 2. Hulljernfestemutter
3. Løsne 4. Stramme

6. Sett avstrykerne tilbake på plass.

ADVARSEL: Hvis hulljernet og gjengebakken ikke er i samme størrelse, eller hvis hulljernet og gjengebakken ikke er posisjonert riktig, kan hulljernet treffe gjengebakken og føre til at begge deler knekker. I så fall kan løse deler som blir slynget ut fra de ødelagte delene forårsake personskade.

AVSIKTIG: Kontroller vingeboltene som holder avstrykeren regelmessig for å kontrollere at de sitter godt fast. Løse bolter kan føre til at avstrykeren løsner og skader verktøyet.

Skifte ut avlangt hulljern

► Fig.8: 1. Avstryker 2. Mutter og settbolt
3. Hulljernfestemutter 4. Avlangt hulljern
5. Nedtrappet kant 6. Hullstang

1. Kontroller at hullstempellet er trukket helt inn, og fjern avstrykerne for å gjøre tilgangen til delene enklere.

2. Hulljernet må fjernes først og deretter gjengebakken. Skru løs hulljernfestemutteren for å fjerne hulljernet, og fjern settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.

OBS: Når hulljernet og gjengebakken skal erstattes, må du kontrollere at riktig størrelse, tykkelse og hullform er valgt. Formede hulljern og gjengebakker må innrettes nøyne med hverandre.

3. Fest det avlange hulljernet godt med settbolten, og trekk til mutteren.
4. Plasser det avlange hulljernet i hulljernfestemutteren. Posisjonen den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet riktig i hullstemelet, og trekk til hulljernfestemutteren for hånd.

OBS: Hvis den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet ikke er satt riktig inn i hullstemelet, kan ikke hulljernfestemutteren festes. Kontroller at det avlange hulljernet er posisjonert riktig i hullstemelet.

5. Skyv det avlange hulljernet mot hullstangen, og trekk til hulljernfestemutteren godt med mutteren ved hjelp av mutterfestestangen som følger med.

► Fig.9: 1. Mutterfestestang 2. Hulljernfestemutter
3. Løsne 4. Stramme

6. Sett avstrykerne tilbake på plass.

ADVARSEL: Hvis hulljernet og gjengebakken ikke er i samme størrelse, eller hvis hulljernet og gjengebakken ikke er posisjonert riktig, kan hulljernet treffe gjengebakken og føre til at begge deler knekker. I så fall kan løse deler som blir slynget ut fra de ødelagte delene forårsake personskade.

FORSIKTIG: Kontroller vingeboltene som holder avstrykeren regelmessig for å kontrollere at de sitter godt fast. Løse bolter kan føre til at avstrykeren løsner og skader verktøyet.

FORSIKTIG: Kontroller at den nedtrappede kanten på det avlange hulljernet er posisjonert riktig i hullstangen og at hulljernfestemutteren er godt festet.

BRUK

Riktig bruk av verktøyet

Velge gjengebakke

Det er viktig at det brukes riktig gjengebakke i forhold til tykelsen på arbeidsstykket som skal stanses. Hvis du skal stanse et arbeidsstykke med en tykkelse på 4 mm til 8 mm, kan hulljernet sette seg fast i arbeidsstykket hvis gjengebakken er for tynn. Dette skyldes den mindre klaringen mellom gjengebakken og hulljernet. I så fall skal arbeidsstykket trekkes opp ved å trekke tilbake hulljernet som vist i figuren. Vær spesielt forsiktig ved stansing av flatjern av bløtt stål, aluminium og kobber.

► Fig.10: 1. Arbeidsstykke

Riktig bruk av avstrykeren

Ikke plasser posisjoner arbeidsstykket slik at én eller begge ender ikke støttes av avstrykeren. Hvis arbeidsstykket ikke støttes skikkelig opp, vil det flytte på seg når hulljernet går tilbake. Det kan føre til at hulljernet setter seg fast og skader verktøyet.

► Fig.11: 1. Avstryker 2. Arbeidsstykke

Stanse et hull

FORSIKTIG: Før du stanser, må du kontrollere at riktig hulljern og gjengebakke er montert på riktig måte.

1. Kontroller posisjonen for stansing.

► Fig.12: 1. Hulljern 2. Flatjern 3. Gjengebakke

2. Løsne hodeskruen på glidestopperen, og juster glidestopperen til ønsket posisjon. Deretter trekker du til hodeskruen igjen.

MERK: Glidestopperen stilles inn for å holde hullmaskinen i en konstant avstand fra kanten på arbeidsstykket.

3. Kontroller at returspaken er helt lukket i retning med klokken.

► Fig.13: 1. Fjærtapp 2. Returspak 3. Åpen stilling
4. Lukket stilling

4. Kontroller at hullstemelet er trukket helt tilbake.

5. Plasser hullmaskinen i ønsket posisjon på arbeidsstykket ved å bruke glidestopperen som en veileddning. Rett inn spissen på hulljernet med midtmerket i hullet som skal stanset.

6. Fortsett å trekke i startbryteren til hulljernet når enden av slaget og går tilbake til startposisjonen.

Hullstangen vil gå ut og skyve hulljernet gjennom arbeidsstykket.

MERK: For å bidra til nøyaktig og enkelt posisjering av hulljernet kan du trekke rykkvis i startbryteren for å støte hulljernet ned til arbeidsstykket. Hvis posisjonen ikke er tilfredsstillende, åpner du returspaken for å trekke hulljernet tilbake for et nytt forsøk. Hvis hulljernet ikke går tilbake til startposisjonen med returspaken åpen, trekker du i startbryteren for å få hulljernet til å gå tilbake.

MERK: Hvis hulljernet ikke går tilbake etter at stansingen er fullført, slipper du startbryteren for å stoppe motoren og trekker i startbryteren igjen.

Hvis hulljernet ikke går tilbake selv om du har fulgt fremgangsmåten over, følger du fremgangsmåtena for å stoppe operasjonen før stansing er fullført som nevnt nedenfor.

Stoppe operasjonen før stansingen er fullført

Hvis du vil stoppe operasjonen før stansingen er fullført, følger du fremgangsmåten nedenfor:

1. Drei returspaken mot klokken til den treffer fjærtappen og deretter rett tilbake til startposisjonen.

Da frigjøres det indre trykket i verktøyet. Hvis hulljernet trekker seg tilbake fra arbeidsstykket av egen kraft, lar du hulljernet gå helt tilbake. Deretter dreier du returspaken tilbake til startposisjonen. I så fall er ikke trinnet som følger nødvendig.

2. Fortsett å trekke i startbryteren til hulljernet går tilbake til startposisjonen.

Bruk glidestopper for maksimal dybde

Valgfritt tilbehør

AFORSIKTIG: Før du fester eller fjerner glidestopperen må du kontrollere at batteriet er tatt ut for å forhindre utilsiktet oppstart og personskade.

Det er mulig å stanse til den dybde på opptil 40 mm fra kanten av arbeidsstykket ved hjelp av glidestopperen (ekstrautstyr).

► Fig.14: 1. Bolt og skive 2. Glidestopper (ekstrautstyr)

1. Løsne settbolten og mutteren for å fjerne gjengebakken.
2. Fjern bolten og skiven som fester glidestopperen.
3. Fjern glidestopperen ved å trekke den til den øvre siden av C-rammen.
4. Sett inn glidestopperen (ekstrautstyr) for maksimal dybde fra den nedre siden av C-rammen.
5. Fest glidestopperen (ekstrautstyr) med bolten og skiven som du fjernet i trinn 2.
6. Monter gjengebakken med settbolten og mutteren som du fjernet i trinn 1.

VEDLIKEHOLD

AFORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du foretar inspeksjon eller vedlikehold.

OBS: Aldri bruk gasolin, bensin, tynner alkohol eller lignende. Det kan føre til misfarging, deformering eller sprekkdannelse.

Før å opprettholde produktets SIKKERHET og PÅLITELIGHET, må reparasjoner, inspeksjoner og bytte av kullbørstene, samt vedlikehold og justeringer utføres av autoriserte Makita servicesentre, og det må alltid brukes reservedeler fra Makita.

Regelmessig vedlikehold

Hold lufthullet i enden av C-rammen fri for smuss og hindringer. Lufthullet må være åpent for at hydraulikktrykket skal kunne styres.

► Fig.15: 1. Luft hull

Ikke løsne eller fjern de tre skruene som vist i figuren. Det vil føre til at olje lekker fra verktøyet.

► Fig.16

Etterfylle olje

Dette verktøyet er elektrohydraulisk. Da det ble sendt fra fabrikken, var det fylt med olje. Ikke forsøk å etterfylle på olje så lenge verktøyet virker som det skal. Når oljetrykket ikke er tilstrekkelig for riktig funksjon, etterfyller du olje med følgende fremgangsmåte.

OBS: Kontroller at arbeidsområdet og alt utstyr er rent slik at ikke smuss, støv eller andre fremmedlegemer kan komme inn i hydraulikkoljen eller pumpeområdet.

OBS: Bruk kun ren hydraulikkolje som er anbefalt av Makita. For å unngå skade på tetningene og andre innvendige maskindeler, skal du ikke bruke annen olje enn den som er oppgitt nedenfor.

Anbefalt olje:

- Makitas hydraulikkolje
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Hydraulikkolje med tilsvarende spesifisert anti-slitasje, ISO viskositetsgrad 46.

1. Sett batteriet inn i verktøyet.
2. Legg verktøyet på verktøyets venstre side slik at oljeporten vender opp.
3. Få verktøyet til å flytte hulljernet slik at det når nesten til enden av slaget.

MERK: Ved behov lar du verktøyet svive flere slag. Da kan du fastslå enden av slaget og dessuten posisjonere hullstempellet riktig. I denne posisjonen kan du fylle på riktig oljemengde fordi oljen i pumpen er tømt ut.

4. Fjern batteriet fra verktøyet.
5. Fjern forsiktig hodeskruen med innvendig sekskant for å åpne oljeporten.

► Fig.17: 1. Hodeskru med innvendig sekskant

6. Fyll reservoaret med hydraulikkolje ved hjelp av den lille plastflasken som følger med verktøyet.
  7. Vipp verktøyet forsiktig frem og tilbake flere ganger for å frigjøre eventuelle luftbobler. Deretter tilsetter du ekstra olje ved behov.
  8. Sett sekskantskruen tilbake på plass og tørk av overflødig olje.
  9. Sett i batteriet, og la verktøyet svive i flere slag med returspaken i åpen stilling. Deretter lar du verktøyet svive igjen med returspaken i lukket stilling. Dette tvinger ut luft som sitter igjen i systemet. Gjenta denne fremgangsmåten for å sikre at hullstempellet er nesten i enden av slaget.
  10. Tilsett ekstra olje ved behov ved å gjenta trinn 3 til 9.
- Hvis det er veldig lite olje i verktøyet, må du gjenta denne fremgangsmåten flere ganger.

FEILSØKING

Inspiser utstyret selv før du bestiller reparasjon. Ikke prøv å demontere verktøyet hvis du finner et problem som ikke er forklart i brukerveiledningen. I stedet bør du ta kontakt med et av Makitas autoriserte servicesentre, som alltid bruker reservedeler fra Makita til reparasjoner.

Unormal tilstand	Sannsynlig årsak (feil)	Løsning
Hullstempel vil ikke komme ut.	Ikke tilstrekkelig olje	Etterfyll olje.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake på grunn av kamstålspor, jernpulver og smuss i glidedelen av hullstempellet og C-rammen.	Skiv hullstempellet tilbake. Rengjør hullstempellet.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake fordi hullstempellet er forvridd eller oppsvulmet.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Hullstempellet har ikke gått helt tilbake på grunn av svak returfjær.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Selv om hullstempellet kommer ut, er skjærekraften for svakt til å stanse hull.	Ikke tilstrekkelig olje.	Etterfyll olje.
	Feil kontakt mellom sylinder og utløsningsventil. Det kan være riper på sylinderstoppen eller metallstøv eller smuss som er fastklebet der.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Utløsningsventil er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Feil klaring mellom sylinder og stempel.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Feil kontakt mellom sylinder og tilbakeslagsventil.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Oljelekkasjer.	Sylinderens uretanpakning er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Oljeutveksler er ripet opp eller er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Glidedelen på C-rammen samt hullstempel og reservering er ripet opp.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	O-ring er ødelagt ved sammenføyning mellom C-ramme og sylinder.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Føring ved sammenføyning mellom sylinder og pumpehus er ødelagt.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
Motoren beveger seg ikke. Dårlig motorrotasjon.	Bolter på respektive deler er ikke tilstrekkelig trukket til.	Stram bolter.
	Batteriet er ikke tilstrekkelig ladet.	Lad batteriet.
	Batteriets livssyklus er over.	Skift ut batteriet.
	Motor ødelaget som følge av overoppheeting.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.
	Lagre og gør koblet til motoren er deformerte eller ødelagte.	Kontakt ditt nærmeste autoriserte servicesenter hvis det oppstår behov for reparasjon.

AFORSIKTIG: De innvendige komponentene i pumpen har svært små klaringer og er følsomme for støv, smuss, forurensning av hydraulikkolje eller feilhåndtering. Demontering av pumpehuset krever spesialverktøy og opplæring, og skal bare utføres av reparasjonspersonell som har fått god opplæring og har riktig verktøy. Hvis service på elektriske komponenter utføres på feil måte, kan det føre til alvorlig personskade. Komponentene i pumpen og stempellet, samt alle elektriske komponenter må bare gjennomgå service utført av et autorisert verksted, forhandleren eller distributøren.

OBS: Ethvert forsøk fra uautorisert personell på å utføre service på innvendige komponenter i pumpeområdet, vil gjøre garantien ugyldig.

VALGFRITT TILBEHØR

ÅFORSIKTIG: Det anbefales at du bruker dette tilbehøret eller verktøyet sammen med den Makita-maskinen som er spesifisert i denne håndboken. Bruk av annet tilbehør eller verktøy kan forårsake personskader. Tilbehør og verktøy må kun brukes til det formålet det er beregnet på.

Ta kontakt med ditt lokale Makita-servicesenter hvis du trenger mer informasjon om dette tilbehøret.

- Arbeidsstativ
- Glidestopper (maks. utløpsdybde)
- Makita originalbatteri og lader

MERK: Enkelte elementer i listen kan være inkludert som standardtilbehør i verktøypakken. Elementene kan variere fra land til land.

TEKNISET TIEDOT

Malli:	DPP200	
Suurin lävistysvyysis	40 mm	
Reikien muoto	Pyöreä/suorakaide	
Suurin reikien koko ja paksuus	65 000 psi:n vetolujuuden niukkahiliseen teräkseen	Halkaisija: 20 mm Paksuus: 8 mm
	89 000 psi:n vetolujuuden ruostumattomaan teräkseen	Halkaisija: 20 mm Paksuus: 6 mm
Nimellisjännite	DC 18 V	
Mitat (P x L x K) (kahvalla)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Nettopaino	10,7 - 10,8 kg	

- Jatkuvasta tutkimus- ja kehitystyöstämme johtuen esitetyt tekniset tiedot saattavat muuttua ilman erillistä ilmoitusta.
- Tekniset tiedot voivat vaihdella maittain.
- Paino akku mukaan lukien EPTA-menettelytavan 01/2014 mukaan

Käytettävä akkupaketti ja laturi

Akkupaketti	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Laturi	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Tiettyjä yläpuolella kuvattuja akkuja ja latureita ei ehkä ole saatavana asuinalueestasi johtuen.

VAROITUS: **Käytä vain edellä erityyjiä akkupaketteja ja latureita.** Muiden akkupakkettien ja laturien käytäminen voi aiheuttaa loukkaantumisen ja/tai tulipalon.

Meistin ja meistityynyn yhdistelma

Pyöreä lävistys

Meisti	Meistityyny	Työkappale	Kapasiteetti
		Lattatanko	Maks: 80 mm x t8 (keskitetty lävistys)
		Taitettu	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Maks: 80 mm x 80 mm x t8
		Kouru	Min: 75 mm x 40 mm Maks: 100 mm x 50 mm (laippalävistys)

Yksikkö: mm

Meisti	Meistityyny	Vetolujuus	Kouru	Vetolujuus
		Niukkahiiilinen teräs (65 000 psi)		Ruostumaton teräs (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	–	t3–t4
6,5	SB6.5	t2–t6	–	t3–t4
8	SB8	t2–t6	–	t3–t4
8,5	SB8.5	t2–t6	–	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

Suorakulmainen lävistys

Meisti	Meistityny	Työkappale	Kapasiteetti
		Lattatanko	Maks: 80 mm x t8 (keskitetty lävistys)
		Taitettu	Min: 40 mm x 40 mm x t3 Maks: 80 mm x 80 mm x t8
		Kouru	Min: 75 mm x 40 mm Maks: 100 mm x 50 mm (laippalävistys)

Yksikkö: mm

Meisti	Meistityny	Vetolujuus	Kouru	Vetolujuus
		Niukkahilineen teräs (65 000 psi)		Ruostumaton teräs (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2-t6	—	t3-t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2-t6	—	t3-t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2-t6	—	t3-t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2-t6	—	t3-t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2-t6	—	t3-t4
9 x 18	9 x 18B	t2-t6	—	t3-t4
10 x 15	10 x 15B	t2-t8	t7,5	t3-t6
10 x 20	10 x 20B	t2-t8	t7,5	t3-t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2-t8	t7,5	t3-t6
12 x 18	12 x 18B	t2-t8	t7,5	t3-t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2-t8	t7,5	t3-t6
14 x 21	14 x 21B	t2-t8	t7,5	t3-t6

Symbolit

Laitteessa on mahdollisesti käytetty seuraavia symbolia. Opettele niiden merkitys ennen käyttöä.

Lue käyttöohje.

Lentävän jätteen ja kovien äänien vaara. Käytä kuulo- ja silmäsuojaimia.

Vaarallinen jännite. Kytkä virta kokonaan pois päältä ennen tämän laitteiston työstämistä. Tämän ohjeen noudattamatta jättäminen voi johtaa kuolemaan tai henkilövahinkoon.

Liikkuva terä. Pidä kädet pois sen läheltä laitteen ollessa päällä. Sammuta virta ennen ylläpitotoimien tekemistä.

Koskee vain EU-maita
Älä hävitä sähkölaitteita tai akkuja tavallisen kotitalousjätteen mukana!
Sähkö- ja elektroniikkalaitteromua koskevan EU-direktiivin ja paristoja ja akkuja sekä käytettyjä paristoja ja akkuja koskevan direktiivin ja niiden maakohtaisten sovellusten mukaisesti käytetyt sähkölaitteet ja akut on toimitettava ongelmajätteen keräyspisteeseen ja ohjattava ympäristöystävälliseen kierrätykseen.

Käyttötarkoitus

Tämä työkalu on tarkoitettu teräsmateriaalien lävistämiseen.

Melutaso

Tyypillinen A-painotettu melutaso määrytyy standardin EN 62841-1 EN ISO 3744 mukaan:

Äänepainetaso (L_{PA}): 76,7 dB (A)

Virhemarginaali (K): 3 dB (A)

HUOMAA: Ilmoitetut melutasoarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja melutasoarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arvointiin.

VAROITUS: Käytä kuulosuojaimia.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu melutasoarvo voi poiketa ilmoitetusta arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsittelväni työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvittavat varotoimet todellisissa käyttöolo-suhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottaa huomioon käyttöjaksoksi kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammuttettuna tai käy tyhjäkäynnillä).

Tärinä

Kokonaistärinä (kolmen akselin vektorien summa) määrittyy standardin EN 62841-1 mukaan:
Tärinäpäästö (a_n): $2,5 \text{ m/s}^2$ tai alhaisempi
Virhemarginaali (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

HUOMAA: Ilmoitetut kokonaistärinäarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja kokonaistärinäarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arvointiin.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu todellinen tärinäpäästöarvo voi poiketa ilmoitetusta arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsittelväni työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvittavat varotoimet todellisissa käyttöolo-suhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottaa huomioon käyttöjaksoksi kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammuttettuna tai käy tyhjäkäynnillä).

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Koskee vain Euroopan maita

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus on liitetty tähän käyttöoppaaseen.

TURVAVAROITUKSET

Sähkötyökalujen käyttöä koskevat yleiset varoitukset

VAROITUS: Tutustu kaikkiin tämän sähkötyökalun mukana toimitettuihin varoituksiin, ohjeisiin, kuviin ja teknisiin tietoihin. Seuraavassa lueteltujen ohjeiden noudattamalla jättäminen saattaa johtaa sähköiskuun, tulipaloon tai vakavaan vammoautumiseen.

Säilytä varoitukset ja ohjeet tulevaa käyttööä varten.

Varoitukissa käytettävällä termillä "sähkötyökalu" tarkoitetaan joko verkkovirtaa käyttävä (johdotista) työkalua tai akkukäyttöistä (johdotonta) työkalua.

Työskentelyalueen turvallisuus

- Pidä työskentelyalue puhtaana ja hyvin valais-tuna. Sotkuisissa ja pimeissä tiloissa sattuu hel-posti onnettomuksia.
- Älä käytä sähkötyökaluja tiloissa, joissa on räjähdysvaara (esimerkiksi palavia nesteitä, kaasuja tai pölyä). Sähkötyökalut synnyttävät kipinöitä, jotka voivat sytyttää pölyn tai kaasun.
- Pidä lapset ja katselijat loitolla, kun käytät työkalua. Häiriötekijät voivat johtaa työkalun hallinnan menetykseen.

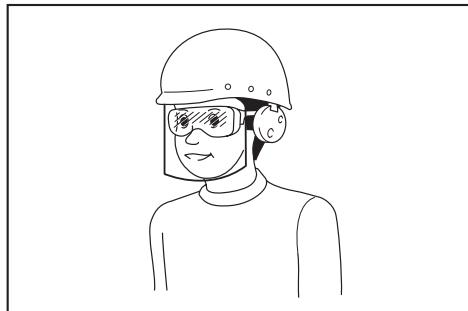
Sähköturvallisuus

- Sähkötyökalun pistotulpan täytyy sopia pistorasiaan. Älä koskaan muuta tulppaa millään tavalla. Älä käytä pistotulpan sovitinta maa-doiteuttujen (maattokosketin) sähkötyökalujen kanssa. Muuttamatton tulpat ja sopivat pistorasiat pienentävät sähköiskun vaaraa.
- Vältä vartalokosketusta maadoiteuttuihin pin-toihin kuten putkiin, lämpöpattereihin, liesiin ja jääräkappeihin. Sähköiskun vaara kasvaa, jos vartaloasi on maadoitettu tai yhteydessä maahan.
- Älä jätä sähkötyökaluja sateeseen tai kosteisiin olosuhteisiin. Sähkötyökalun päässyt vesi suurentaa sähköiskun vaaraa.
- Älä käsittele virtajohdoa huonosti. Älä koskaan kanna tai vedä sähkötyökalua virtajohdosta tai irrota sitä pistorasiasta johdosta vetämällä. Suojaa virtajohto kuumuudeelta, öljyltä, teräviltä reunoilta ja liikkuvilta osilta. Vahingoittuneet tai kiinni tarttuneet johdot suurentavat sähköiskun vaaraa.
- Kun käytät sähkötyökalua ulkona, käytä ulkokäytöön tarkoitettua jatkojohtoa. Ulkokäytöön tarkoitetun johdon käytöä pienentää sähköiskun vaaraa.
- Jos sähkötyökalun käyttöä kosteissa olosuhteissa ei voida välttää, käytettävässä virtalähteessä tulee olla vikavirtasuoja. Vikavirrakytimen käyttäminen vähentää sähköiskuvaraa.
- Sähkökäytölliset työkalut voivat muodostaa käyttäjälle vaarallomia sähkömagneettikenttiä (EMF). Kuitenkin sydämentahdistimia ja muita lääketieteellisiä laitteita käyttävien henkilöiden tulisi ottaa yhteys laitteineen valmistajaan ja/tai lääkärin ennen tämän sähkökäytöisen työkalun käyttöä.

Henkilökohtainen turvallisuus

- Pysy valppaan, katso mitä teet, ja käytä tervettä järkeä, kun käytät sähkötyökalua. Älä käytä sähkötyökalua, jos olet väsynyt tai huumeiden, alkoholin tai lääkkeiden vaikutuksen alainen. Hetkellinen tarkkaamattomuus sähkötyökalun käytön aikana voi aiheuttaa vakavan vamman.
- Käytä henkilönsuojaimia. Käytä aina suoja-aseja. Suojavarusteiden, esimerkiksi hengityssuojaimien, pitävien turvakenkien, suojakypärän tai kuulosuojaimien, asianmukainen käyttö vähentää loukkaantumisia.

- Estä työkalun tahaton käynnistyminen.** Varmista, että kytkin on OFF-asennossa, ennen kuin kytket virtajohdon ja/tai akun, nos-tat laitteen tai kannat työkalua. Sähkötyökalun kantaminen sormi kytkimellä tai sen kytkeminen virtalähteeseen kytkin painettuna aiheuttaa hel-posti onnettomuuden.
- Irrota säättöavain tai väntötyökalu ennen työkalun käynnistystä.** Sähkötyökalun pyörivään osaan kiinni jätetty työkalu tai avain voi aiheuttaa loukkaantumisen.
- Älä kirkota. Seiso tukevassa asennossa ja säilytä tasapainosi.** Nämä säilytät sähkötyökalun hallinnan odottamattomissa tilanteissa.
- Pukeudu asianmukaisesti.** Älä käytä löysiä vaatteita tai koruja. Pidä hiukset ja vaatteet erossa liikkuvista osista. Löysät vaatteet, korut tai pitkät hiukset voivat tarttua liikkuviin osiin.
- Jos pölyn poisto- ja keräysliitäntää varten on olemassa laitteet, huolehdi siitä, että ne liitetään ja että niitä käytetään oikein.** Pölyn kerääminen vähentää pölyn liityviä vaaroja.
- Älä anna säännöllisen työkalun käytön tunte-muksesi vallata työntekoasi jättämällä työkalun tärkeät turvallisuusohjeet huomioimatta.** Huolimattomus ja laiminlyönti voivat aiheuttaa vakavia tapaturmia sekunni murto-osissa.
- Käytä aina suojalaseja silmiesi suojaamiseksi tapaturmia vastaan sähkökäyttöisten laitteiden käytön aikana.** Suojalasien täytyy noudataa ANSI Z87.1 Yhdysvalloissa, EN 166 Euroopassa tai AS/NZS 1336 Australiassa / Uudessa Seelannissa olevia vaatimuksia. Australiassa / Uudessa Seelannissa on lain-mukaisesti pakollista käyttää kasvosuojaaimia myös kasvojen suojaamiseksi.

Työnantajan velvollisuksiin kuuluu var-mistaa, että laitteen käyttäjät ja työpaikan välittömässä läheisyydessä olevat muut sivulleiset henkilöt käyttävät asianmukaisia henkilönsuojaaimia.

Sähkötyökalun käyttö ja hoito

- Älä käytä sähkötyökalua väkisin. Käytä tarkoi-tukseen sopivaa sähkötyökalua.** Oikea sähkötyökalu tekee työn paremmin ja turvallisemmin nopeudella, jolle se on suunniteltu.
- Älä käytä työkalua, jos se ei käynnisty ja sammu kytkimestä.** Sähkötyökalu, jota ei voi käyttää virtakytkimellä, on vaarallinen ja se on korjattava.
- Irrota virtapistoke virtalähteestä ja/tai akku sähkötyökalusta jos se on irrotettavissa, ennen minkään työkalun kohdistuvan säätö-tai osienvaihtotoimenpiteen suoritamista, tai ennen työkalujen varastoimista.** Tällaiset ehkäisevät turvatoimet pienentävät sähkötyökalun vahingossa käynnistymisen vaaraa.
- Säilytä käyttämättömät sähkötyökalut poissa lasten ulottuvilta, äläkä anna sähkötyökalua tai näitä ohjeita tunteammien henkilöiden käyttää työkalua.** Sähkötyökalut ovat vaarallisia harjaantumattomien käyttäjien käissä.
- Pidä sähkötyökalusta ja varusteista hyvä huolta.** Tarkista kaikkien liikkuvien osien like-radarat ja kiinnitykset, osien eheys sekä kaikki muu sellainen, joka voi vaikuttaa sähkötyökalun toimintaan. Jos sähkötyökalu on vahingoittunut, korjauta se ennen käyttöä. Puutteellisesti huolletut sähkötyökalut aiheuttavat usein tapaturmia.
- Pidä leikkaustyökalut terävinä ja puhtaina.** Oikein hoitoidet leikkaustyökalut, joissa on terävät leikkusuärmat, eivätkä takertele yhtä helposti ja niitä on helppo hallita.
- Käytä tätä sähkötyökalua, lisävarusteita, vaihtoteriä jne. näiden ohjeiden mukaisesti, ja otta myös huomioon työolosuhteet ja suoritet-tavan työn laatu.** Sähkötyökalun käyttö tarkoi-tuksiin, joihin sitä ei ole suunniteltu, voi aiheuttaa vaaratilanteen.
- Pidä kahvat ja tartuntapinnat kuivina, puhtaina ja erossa öljystä ja rasvasta.** Et voi käyttää työkalua turvallisesti ja hallitusti odottamattomissa tilanteissa, mikäli kahvat ja tartuntapinnat ovat liukkaita.
- Älä käytä työkaluun mahdollisesti takertuvia kankaisia työkäsineitä työkalun käytön aikana.** Kankaisten työkäsineiden takertuminen työkalun liikkuviin osiin voi aiheuttaa henkilövahingon.

Akkukäyttöisen työkalun käyttö ja hoito

- Lataa akku vain valmistajan määrittämällä laturilla.** Tietylle akkupaketille sopiva laturi voi aiheuttaa tulipalovaaran, jos sitä käytetään muun-tyypisen akkupaketin yhteydessä.
- Käytä sähkötyökaluja vain määritysten mukaisien akkujen kanssa.** Muuntyypisten akkujen käyttäminen voi aiheuttaa loukkaantumis-tai tulipalovaaran.
- Kun akku ei ole käytössä, säilytä se erillään metalliesineistä, kuten paperiliittimistä, kolikoista, aavimista, nauloista, ruuveista ja muista pienistä metalliesineistä, jotka voivat yhdistää akun navat.** Akun napojen oikosulkemi-nen voi aiheuttaa palovamman tai tulipalon.
- Akusta voi vuotaa nestettä, jos sitä käsitellään väärin. Vältä kosketusta. Jos nestettä pääsee iholle vahingossa, huuhtele iho vedellä. Jos nestettä pääsee silmiin, hakeudu lääkärin hoitoon. Ulos purkautunut akkuneste voi ärsyttää ihoa tai aiheuttaa palovammoja.**
- Älä käytä viallista tai muunneltua akkuja tai työkaluja.** Vialliset tai muunnellut akut voivat toimia odottamattomasti aiheuttamalla tulipalo-, räjähdy- tai tapaturmavaaran.
- Älä altista akkuja tai työkalua tulelle tai äärim-mäisiin lämpötiloihin.** Altistus tulelle tai yli 130 °C lämpötiloille voi aiheuttaa räjähdysken.

- Noudata kaikkia latausohjeita, äläkä lataa akkua tai työkalua ohjeissa määritetyjen lämpötilarojojen ulkopuolella. Väärin tai ohjeissa määritetyjen lämpötilarojojen ulkopuolella suoritettu lataus voi aiheuttaa akkuaurion ja kasvattaa tapaturmavaaraa.

Huolto

- Anna pätevän korjaajan huoltaa sähkötyökalusi käyttäen vain identtisiä varaosia. Nämä varmistetaan, että sähkötyökalun turvallisuus säilyy.
- Älä koskaan huolla viallisia akkuja. Akkujen huolto on suoritettava ainoastaan valmistajan tai valtuutetun huoltoliikkeen toimesta.
- Noudata voitelu- ja lisävarusteiden vaihto-ohjeita.

Akkukäytöisen lävistyskoneen turvallisuusohjeet

- On tärkeää valita oikea meisti ja meistityyny. Valitse oikea meisti ja meistityyny reiän muodon ja koon, työkappaleen paksuuden ja materiaalin typiin mukaan.
- Varmista ennen meistin kiinnitysmutterin kiristämistä, että meistit, joissa on vapaan pyörimisen estävä porrastettu reuna, on asennettu oikein meistivarteen.
- Kourumaisia tai ruostumatonta teräkestää valmistettuja työkappaleita lävistettäessä käytä nimenomaan näille materiaaleille tarkoitettuja meistityynyjä. Valitse vain työkappaleen paksuudelle sopiva meistin ja meistityynyn yhdistelmä.
- Varmista, että meistit ja meistityyny on kiinnitetty tiukasti mutterilla tai pullilla. Tämän ohjeen laiminlyönti saattaa vaurioittaa työkalua merkittävästi ja johtaa vakavaan henkilövahinkoon. Tarkista meistit ja meistityyny säännöllisesti ja kiristää ne tarvittaessa.
- Työkalu on sähköhydraulinen. Kylmällä säällä sitä tulee käyttää muutama minuutti tyhjäkäynnillä ennen sen käyttämistä.
- Pidä kasvot, kädet ja muut ruumiinosat poissa lävistysalueelta käytön aikana.
- Irrota akkupaketti ennen meistin ja meistityynyn vaihtamista tai minkään huolto- tai säättötoimen tekemistä.
- Meistin ja meistityynyn kuluminen, vääristyminen, loveentuminen, murtuminen tai vaurioituminen millään tavalla voi johtaa työkalun rikkoutumiseen ja vakavaan tapaturmaan. Vaihda vahingoittuneet osat välittömästi uusiin Makitan toimittamiin osiin.
- Ruostumatonta terästä lävistettäessä meisti ja meistityyny saattavat kulua nopeammin kuin pehmeämpää materiaaleja lävistettäessä. Varmista, että meistit ja meistityyny ovat hyvässä kunnossa, ettei niissä ole vääristyimiä tai lovia ja etteivät ne ole rikkoutuneet tai vaurioituneet millään tavoin. Tarkista yhteensopivus myyjältä, jos aiot lävistää materiaaleja, joita ei ole mainitut teknisissä tiedoissa.
- Irrota ja tarkista hiiliharjat säännöllisesti. Vaihda ne 200 käyttökerrän jälkeen. 6 mm:n suuruiset ja pienemmät hiiliharjat saattavat vahingoittaa moottoria.

- Kun työkalua käytetään jatkuvasti, sen lämpötila voi ylittää 70 °C, mikä heikentää työkalun suorituskykyä. Lopeta tällöin käyttö noin 1 tunni ajaksi ja anna työkalun jäähtyä ennen sen käyttämistä uudelleen.
- Älä peitä tai tuki moottoria ilmanvaihtoaukoja, sillä se voi johtaa moottoria ylikuumenemiseen, savuttamiseen, tulipaloon tai räjähdykseen.

Akkupakettia koskevia tärkeitä turvaohjeita

- Ennen akun käyttöönottoa tutustu kaikkiin laturissa (1), akussa (2) ja akkukäytöissä tuotteessa (3) oleviin varoitusteksteihin.
- Älä pura tai peukaloit imuria akkupakettia. Se voi johtaa tulipaloon, ylikuumenemiseen tai räjähdykseen.
- Jos akun toiminta-aika lyhenee merkittävästi, lopeta akun käyttö. Seurauskensä voi olla ylikuumenemisen, palovammoja tai jopa räjähdys.
- Jos akkunestettä pääsee silmiin, huuhtele puhtaalla vedellä ja hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon. Akkuneste voi aiheuttaa näön menetyksen.
- Älä oikosulje akkuja.
  - Älä koske akun napoihin millään sähköä johtavalla materiaalilla.
  - Vältä akun oikosulkemista äläkä säälytä akkuja yhdessä muiden metalliesineiden, kuten naulojen, kolikoiden ja niin edelleen kanssa.
  - Älä aseta akkuja alttiiksi vedelle tai sateelle.

Oikosulku voi aiheuttaa virtapiikin, ylikuumenemistä, palovammoja tai laitteiden rikkoutumisen.
- Älä säälytä ja käytä työkalua ja akkupakettia paikassa, jossa lämpötila voi nousta 50 °C:een (122 °F) tai korkeammaksi.
- Älä hävitä akkuja polttamalla, vaikka se olisi pahoin vaurioitunut tai täysin loppuun kulunut. Avotuli voi aiheuttaa akun räjähätmisen.
- Älä naukala, leikkää, purista, heitä tai pudota akkupakettia tai iske sitä kovia esineitä vasten. Tällaiset toimet voivat johtaa tulipaloon, ylikuumenemiseen tai räjähdykseen.
- Älä käytä viallista akkuja.
- Sisältäviä litium-ioni-akkuja koskevat varallisten aineiden lainsääädännön vaatimukset. Esimerkiksi kolmansien osapuolten huolintaliikkeiden tulee kaupallisissa kuljetuksissa noudattaa pakkaamista ja merkintöjä koskevia erityisaatuksia. Lähetettävän tuotteen valmistelu edellyttää varallisten aineiden asiantuntijan neuvontaa. Huomioi myös mahdollisesti yksityiskohtaisemmat kansalliset määräykset. Akun avoimet liittimet tulee suojata teippillä tai suojuksella ja pakkaaminen tulee tehdä niin, ettei akku voi liikkua pakkauksessa.
- Kun akkupaketti on hävitettävä, poista se laitteesta ja hävitä se turvallisesti. Hävitä akku paikallisten määräysten mukaisesti.

- Käytä akkuja vain Makitan ilmoittamien tuotteiden kanssa. Akkujen asentaminen yhteensopimattomiaan tuotteisiin voi aiheuttaa tulipalon, liiallisen ylikuumenemisen, räjähdyksen tai akkunestevuotoja.
- Jos laitetta ei käytetä pitkään aikaan, akku on poistettava laitteesta.
- Akkupaketin lämpötila voi käytön aikana ja sen jälkeen nostua niin kuumaksi, että se voi aiheuttaa palovammoja tai lieviä palovammoja. Käsittele kuuria akkupaketteja huolellisesti.
- Älä kosketa työkalun liitintä välittömästi käytön jälkeen, sillä se voi olla riittävän kuuma aiheuttamaan palovammoja.
- Älä päästää lastuja, pölyä tai maata akkupaketin liittimiin, aukkoihin ja uriin. Se voi heikentää työkalun tai akkupaketin suorituskykyä tai johtaa niiden rikkoutumiseen.
- Ellei työkalu tue käyttöä korkeajännitelinjojen lähellä, älä käytä akkupakettia korkeajännitelinjojen lähellä. Se voi johtaa työkalun tai akkupaketin toimintahäiriöön tai rikkoutumiseen.
- Pidä akku poissa lasten ulottuvilta.

SÄILYTÄ NÄMÄ OHJEET.

OSIEN KUVAUS

► Kuva1

1	Moottori	2	Turvamerkitärrä	3	Pumppukotelo	4	Meistin kiinnitysmutteri
5	Meisti	6	Meistityyny	7	Irrotuslevy	8	C-runko
9	Liukueste	10	Palautusvipu	11	Öljynippa	12	Liipaisinkytkin
13	Liipaisinluokkopainike	14	Akkupaketti	-	-	-	-

TOIMINTOJEN KUVAUS

▲HUOMIO: Varmista aina ennen säätöjä ja tarkastuksia, että työkalu on sammutettu ja akkupaketti irrottettu.

Akun asentaminen tai irrottaminen

▲HUOMIO: Sammuta työkalu aina ennen akun kiinnittämistä tai irrottamista.

▲HUOMIO: Pidä työkalusta ja akusta tiukasti kiinni, kun irrotat tai kiinnität akkua. Jos akkupaketti tai työkalu putoaa, ne voivat vaurioitua tai aiheuttaa tapaturman.

► **Kuva2:** 1. Punainen merkkivalo 2. Painike
3. Akkupaketti

Irrota akku painamalla akun etupuolella olevaa painiketta ja vetämällä akku ulos työkalusta.

Akku liitetään sovitamalla akun kieleke rungon uraan ja työtämällä se sitten paikoilleen. Työnnä akku pohjaan asti niin, että kuulet sen napsahtavan paikoilleen. Jos painikkeen yläpuolella näkyy punainen ilmaisin, akku ei ole lukkiutunut täysin paikoilleen.

▲HUOMIO: Käytä vain alkuperäisiä Makita-akkuja. Muiden kuin aitojen Makita-akkujen, tai mahdollisesti muutettujen akkujen käyttö voi johtaa akun murtumiseen ja aiheuttaa tulipaloja, henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Se mitätöi myös Makita-työkalun ja -laturin Makita-takuun.

Vihjeitä akun käyttöiän pidentämiseksi

- Lataa akku ennen kuin se purkautuu täysin. Lopeta aina työkalun käyttö ja lataa akku, jos huomaat työkalun tehon vähenevän.
- Älä koskaan lataa uudestaan täysin ladattua akkua. Yliilataaminen lyhentää akun käyttöikää.
- Lataa akku huoneen lämpötilassa välillä 10 °C - 40 °C. Anna kuuman akun jäähtyä ennen lataamista.
- Irrota akkupaketti työkalusta tai laturista, kun sitä ei käytetä.
- Lataa akkupaketti, jos et käytä sitä pitkään aikaan (yli kuusi kuukautta).

▲HUOMIO: Työnnä akku aina pohjaan asti, niin että punainen ilmaisin ei enää näy. Jos akku ei ole kunnolla paikallaan, se voi pudota työkalusta ja aiheuttaa vammoja joko sinulle tai sivullisille.

▲HUOMIO: Älä käytä voimaa akun asennuksessa. Jos akku ei liu'u paikalleen helposti, se on väärässä asennossa.

Akun suojausjärjestelmä

Työkalu on varustettu akun suojausjärjestelmällä. Tämä järjestelmä pidentää työkalun ja akun käyttöikää katkaisemalla automaattisesti moottorin virran. Työkalu pysähtyy automaattisesti kesken käytön, jos työkalussa tai akussa ilmenee jokin seuraavista tilanteista.

Ylipurkautumissuoja

Kun akun varaus on riittämätön, työkalu pysähtyy automaattisesti. Irrota tässä tapauksessa akku työkalusta ja lataa akku.

Akun jäljellä olevan varaustason ilmaisin

Vain akkupaketeille ilmaisimella

► Kuva3: 1. Merkkivalot 2. Tarkistuspainike

Painamalla tarkistuspainiketta saat näkyviin akun jäljellä olevan varauksen. Merkkivalot palavat muutaman sekunnin ajan.

Merkkivalot			Akussa jäljellä olevan varaus
Palaa	Pois päältä	Vilkkuu	
			75% - 100%
■ ■ ■ ■			50% - 75%
■ ■ ■ ■	□		25% - 50%
■ ■ ■ ■	□ □		0% - 25%
■ ■ ■ ■	□ □ □		Lataa akku.
■ ■ ■ ■	□ □ □	↑ ↓	Akussa on saattanut olla toimintahäiriö.
■ ■ ■ ■	□ □ □		

HUOMAA: Ilmoitettu varaustaso voi erota hieman todellisesta varaustasosta sen mukaan, millaisissa oloissa ja missä lämpötilassa laitetta käytetään.

Kytkimen käyttäminen

▲HUOMIO: Tarkista aina ennen akun kiinnitymistä laitteeseen, että liipaisinkytkin toimii oikein ja palaa OFF-asentoon, kun se vapautetaan.

▲HUOMIO: Lukitse liipaisinkytkin aina, kun sitä ei käytetä.

Kun lävistät työkappaletta, pidä liipaisinkytkintä painettuna, kunnes meisti on painunut meistityynyyn tasolle ja palannut alkuasentoonsa.

Lukitse liipaisinkytkin painamalla liipaisinlukkopainiketta puolesta B. Vapauta liipaisinkytkin painamalla liipaisinlukkopainiketta puolesta A

► Kuva4: 1. Liipaisinlukkopainike 2. Liipaisinkytkin

Käännettävä kahva

Kahvaa voi kiertää 360 astetta kumpaanakin suuntaan käytön aikana. Tämä ominaisuus on hyödyllinen erityisesti ahtaissa tai kapeissa tiloissa työskenneltäessä, koska käyttäjä voi sijoittaa laitteen helpoimpaan käyttöasentoon.

► Kuva5

KOKOONPANO

▲HUOMIO: Varmista aina ennen mitään työkalulle tehtäviä toimenpiteitä, että se on sammutettu ja akku irrotettu.

Meistin ja meistityynyn vaihtaminen

Pyöreän meistin vaihtaminen

► Kuva6: 1. Irrotuslevy 2. Mutteri ja kiinnityspultti 3. Meistin kiinnitysmutteri 4. Pyöreä meisti

1. Varmista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettyvä, ja poista irrotuslevy, jotta pääset paremmin käsiksi osiin.

2. Meisti on irrotettava ennen meistityynyä. Irrota meisti avaamalla sen kiinnitysmutteri ja irrota sitten meistityyny irrottamalla sen kiinnityspultti ja mutteri.

HUOMAUTUS: Kun vaihdat meistisi ja meistitynyä, varmista, että niiden koko, paksuus ja reiän muoto ovat oikeat. Muotoilutt meistit ja meistitynyt on kohdistettava oikein suhteessa toisiinsa.

3. Aseta meistityyny C-runkoon oikeaan asentoon. Kiinnitä se tiukasti kiinnityspultilla ja kiristä kiinni mutterilla.

4. Aseta meisti meistin kiinnitysmutteriin. Aseta meisti ja mutteri meistivarteen ja kiristä mutteri.

HUOMAUTUS: Kun asennat meistää, jossa on porrastettu reuna (pyörimisen esto), varmista, että asetat sen paikalleen oikein ja että porrastettu reuna asettuu oikein meistivarteen.

5. Varmista, ettei meisti on oikeassa asennossa meistivarressa, ja kiristä sitten meistin kiinnitysmutteri tiukasti mukana toimitettulla mutterin kiinnitystapilla.

► Kuva7: 1. Mutterin kiinnitystappi 2. Meistin kiinnitysmutteri 3. Löysää 4. Kiristä

6. Aseta irrotuslevyt takaisin paikoilleen.

▲VAROITUS: meistityyny meisti ja meistityyny eivät ole samankokoiset tai niitä ei ole asennettu oikeaan asentoon, meisti voi osua meistityynyyn, jolloin molemmat osat voivat murtaa. Tällöin rikkoutuneista osista voi lentää kappaleita, jotka voivat aiheuttaa henkilövahinkoja.

▲HUOMIO: Tarkista irrotuslevyä paikallaan pitävien siipi-pulttien kiristys säähnöllisesti. Löystyneet pultit voivat johtaa irrotuslevyn irtomiseen, mikä voi vahingoittaa työkalua.

Suorakulmaisen meistin vaihtaminen

► Kuva8: 1. Irrotuslevy 2. Mutteri ja kiinnityspultti 3. Meistin kiinnitysmutteri 4. Suorakulmainen meisti 5. Porrastettu reuna 6. Meistivarsi

1. Varmista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettyvä, ja poista irrotuslevy, jotta pääset paremmin käsiksi osiin.

2. Meisti on irrotettava ennen meistityynyä. Irrota meisti avaamalla sen kiinnitysmutteri ja irrota sitten meistityyny irrottamalla sen kiinnityspultti ja mutteri.

HUOMAUTUS: Kun vahdat meistiä ja meistityynyä, varmista, että niiden koko, paksuus ja reiän muoto ovat oikeat. Muotoillut meistit ja meistityynyt on kohdistettava oikein suhteessa toisiinsa.

3. Kiinnitä suorakulmainen meisti tiukasti kiinnityspultilla ja kiristää kinni mutterilla.
4. Aseta suorakulmainen meisti meistin kiinnitysmutteriin. Aseta suorakulmaisen meistin porrastettu reuna oikean päin meistivarteen ja kiristää meistin kiinnitysmutteri sormittiukkuuteen.

HUOMAUTUS: Jos suorakulmaisen meistin porrastettua reunaa ei aseteta meistivarteen oikein, meistin kiinnitysmutterin kiinnittäminen ei onnistu. Varmista, että suorakulmaisen meisti on oikeassa asennossa meistivarressa.

5. Paina suorakulmaisen meistin meistivartta vasten ja kiristää meistin kiinnitysmutteri tiukasti mukana toimitettua mutterin kiinnitystappia käyttämällä.
- **Kuva9:** 1. Mutterin kiinnitystappi 2. Meistin kiinnitysmutteri 3. Löysää 4. Kiristää

6. Aseta irrotuslevyt takaisin paikoilleen.

VAROITUS: meistityyny meisti ja meistityyny eivät ole samankokoiset tai niitä ei ole asennettu oikeaan asentoon, meisti voi osua meistityynyn, jolloin molemmat osat voivat murtua. Tällöin rikkoutuneista osista voi lentää kappaleita, jotka voivat aiheuttaa henkilövahinkoja.

HUOMIO: Tarkista irrotuslevyä paikallaan pitävien siipipulttien kiristys säädöllisesti. Löystyneet pultit voivat johtaa irrotuslevyn irtoamiseen, mikä voi vahingoittaa työkalua.

HUOMIO: Varmista, että suorakulmaisen meistin porrastettu reuna on oikeassa asennossa meistivarressa ja että punssin kiinnitysmutteri on kiinnitetty tiukasti.

TYÖSKENTELY

Työkalun oikea käsittely

Meistityynyn valitseminen

On tärkeää valita lävistettävän työkappaleen paksuudelle sopiva meistityyny. Jos 4 mm–8 mm:n paksuisen työkappaleen lävistämiseen käytetään ohuemmille työkappaleilla tarkoitettua meistityynyä, meisti saattaa jäädä kiinni työkappaleeseen. Tämä johtuu siitä, että meistityynyyn ja meistin välys ei ole tällöin riittävä. Nän ollen työkappale nousee kuvan mukaisesti mukana, kun meistä vedetään takaisin sisäänpäin. Ole erityisen huolellinen, kun lävistää niukkahiljisestä teräksestä, alumiinista tai kuparista valmistettuja lattatankoja.

- **Kuva10:** 1. Työkappale

Irrotuslevyn oikea käyttö

Työkappaleita ei saa asettaa niin, etteivät irrotuslevyt tue sitä kummaltakin puolelta tai molemmilla puolilla. Jos työkappale ei ole asianmukaisesti tuettu, se liikkuu meistin mukana, kun meisti palautuu alkusaentoon. Se voi johtaa meistin juuttumiseen ja työkalun vaurioitumiseen.

- **Kuva11:** 1. Irrotuslevy 2. Työkappale

Reiän lävistäminen

HUOMIO: Varmista aina ennen lävistämistä, että meisti ja meistityyny ovat oikeat ja että ne on asennettu oikein.

1. Tarkista, että asento on lävistykseen sopiva.

- **Kuva12:** 1. Meisti 2. Lattatanko 3. Meistityyny

2. Löysennä liukuesteen kantaruuvia ja säädää liukueste haluttuun asentoon. Kiristää sitten kantaruuvi uudelleen.

HUOMAA: Liukuesteen tarkoituksesta on pitää työkappaleen reuna paikallaan suhteessa reikämeistiin.

3. Tarkista, että palautusvipu on ääriasennossaan vastapäivään painettuna.

- **Kuva13:** 1. Jousitappi 2. Palautusvipu 3. Avoin asento 4. Suljettu asento

4. Tarkista, että meistivarsi on täysin sisäänvedettyvä.

5. Asemoi meisti sopivan asentoon suhteessa työkappaleeseen käyttämällä liukuestettä apuna. Kohdista meistin kärki lävistysreiän keskimerkin mukaan.

6. Paina liipaisinkytkintä ja pidä sitä painettuna, kunnes meisti on painunut ääriasentoon ja palautunut takaisin aloitusasentoon.

Meistivarsi työntyy alas ja painaa meistin työkappaleen läpi.

HUOMAA: Lävistyksen tarkkuutta ja meistin sijoitusta voi helpottaa painamalla liipaisinkytkintä naputtamalla niin, että meisti painuu työkappaleesta kohti askeleitaan. Jos asento ei ole sopiva, avaa palautusvipu ja vedä meisti takaisin aloitusasentoon toista yritystä varten. Jos meisti ei palaudu aloitusasentoon, kun palautusvipu avataan, palauta meisti aloitusasentoon liipaisinkytkintä painamalla.

HUOMAA: Jos meisti ei palaudu lävistyksen jälkeen, pysäytä moottori vapauttamalla liipaisinkytkin ja paina liipaisinkytkintä sitten uudelleen.

Jos meisti ei palaudu edes edellä kuvattujen toimien tekemisen jälkeen, tee alla kuvatut toimet käytön lopettamiseksi ennen lävistyksen suorittamista.

Käytön lopettaminen ennen lävistyksen suorittamista

Jos haluat lopettaa työkalun käytön ennen lävistyksen suorittamista, toimi seuraavasti:

1. Käännä palautusvipua vastapäivään, kunnes se osuu jousitappiin, ja käännä se sitten väliötömästi takaisin aloitusasentoon.

Tämä vapauttaa työkalun sisäisen paineineen. Jos meisti irtoo työkappaleesta itsestään, anna meisti palautu kokonaan. Käännä sitten palautusvipu takaisin aloitusasentoon.

Tässä tapauksessa seuraavaa vaihetta ei tarvitse tehdä.

2. Paina liipaisinkytkintä ja pidä sitä painettuna, kunnes meisti on palautunut aloitusasentoon.

Liukuesteen käyttäminen maksimisyvyydelle lävistämiseen

Lisävaruste

▲HUOMIO: Ennen kuin asennat tai irrotat liukuesteen, varmista, että akkupaketti on irrotettu, jotta työkalu ei käännisty vahingossa ja aiheuta henkilövahinkoa.

Työkalulla voidaan lävistää 40 mm:n syvyyteen työkappaleen reunasta käyttämällä valinnaista liukuestettä.

► **Kuva14:** 1. Pultti ja aluslevy 2. Valinnainen liukueste

1. Irrota meistityyny löysäämällä kiinnityspultti ja mutteri.
2. Irrota liukuesteen kiinnitykseen käytetty pultti ja aluslevy.
3. Irrota liukueste vetämällä se C-rungon yläosaa kohti.
4. Aseta maksimisyvylävistykseen käytettävä valinnainen liukueste paikalleen C-rungon alaosasta.
5. Kiinnitä valinnainen liukueste vaiheessa 2 irrotetulla pultilla ja aluslevyllä.
6. Asenna meistityyny paikalleen vaiheessa 1 irrotetulla kiinnityspultilla ja mutterilla.

KUNNOSSAPITO

▲HUOMIO: Varmista aina ennen tarkastusta tai huoltoa, että työkalu on sammutettu ja akku irrotettu.

HUOMAUTUS: Älä koskaan käytä bensiiniä, ohenteita, alkoholia tai tms. aineita. Muutoin pinta voi halkeilla tai sen väri ja muoto voivat muuttua. Muutoin laitteeseen voi tulla väärjäytymä, muodon väärystymiä tai halkeamia.

Tuotteen TURVALLISUUDEN ja LUOTETTAVUUDEN varmistamiseksi kaikki korjaukset, hiiliharjojen tarkistukset ja vaihdot sekä muut sekä muut huolto- tai säätööt on teettävä Makitan valtuutetussa tai tehtaan huoltopisteessä Makitan varaosia käyttäen.

Säännölliset huoltotoimet

Pidä C-rungon päässä oleva ilmareikä puhtaana ja avoimena. Ilmareiän on oltava avoin, jotta hydraulipainetta voidaan hallita.

► **Kuva15:** 1. Ilmareikä

Älä avaa tai irrota kuvan mukaisia kolmea ruuvia. Se johtaa öljyn vuotamiseen työkalusta.

► **Kuva16**

Öljyn lisääminen

Tämä työkalu on sähköhydraulinen. Se toimitetaan tehtaalta öljyllä täytetynä. Älä yritysäätä öljyä, jos työkalu toimii normaalisti. Kun öljypaine ei ole enää riittävä työkalun käyttämiseen, lisää öljyä seuraavien ohjeiden mukaisesti.

HUOMAUTUS: Varmista, että työskentelyalue ja kaikki laitteet ovat puhtaat, jotta hydrauliöljyyn tai pumpuun ei pääse liika, pölyä tai muita vieraasaineita.

HUOMAUTUS: Käytä vain Makitan suosittelemia puhtaita hydrauliöljyjä. Älä käytä muita kuin alla lueteltuja öljyjä, jotta tiivistee ja muut sisäiset osat eivät vauroiudu.

Suoitusöljy:

- Makitan hydrauliöljy
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (USA:n Shell)
- Muu ISO-viskoositeettiluokan 46 hydrauliöljy, jolla on vastaavat kulumisenestö-ominaisuudet.

1. Kiinnitä akkupaketti työkaluun.
2. Aseta työkalu vasemmalle kyljelleen niin, että öljynippa osoittaa ylöspäin.
3. Käytä työkalua niin, että meisti on lähes alimassa asennossaan.

HUOMAA: Käy painamisprosessi tarvittaessa läpi useamman kerran. Se auttaa painamisen ala-asennon selvittämisessä ja meistivarren sijoittamisessa. Tässä asennossa voit lisätä maksimimäärän öljyä, koska pumpu on täysin tyhjänä öljystä.

4. Irrota akkupaketti laitteesta.
5. Avaa öljynippa irrottamalla kuusikantaruuvi varovasti.
- **Kuva17:** 1. Kuusikantaruuvi
6. Täytä säiliö hydrauliöljyllä käyttämällä työkalun mukana toimitettua pieniä puristuspulloa.
7. Heiluta työkalua edestakaisin useita kertoja niin, että mahdolliset ilmakuplat vapautuvat. Lisää sitten öljyä tarvittaessa.
8. Aseta kuusikantaruuvi takaisin paikalleen ja pyhi mahdollisesti yli vuotanut öljy työkalusta.
9. Aseta akkupaketti paikalleen ja käytä työkalua usean painokerran ajan palautusvipu avoimessa asennossa. Käytä sitten työkalua uudelleen palautusvipu suljetussa asennossa.

Tämä tyhjentää järjestelmästä siihen jääneen ilman. Toista nämä vaiheet ja varmista, että meistivarsi painuu ääriasentoonsa alhaalla.

10. Lisää öljyä tarvittaessa toistamalla vaiheet 3–9. Jos öljyn määrä on laskenut merkittävästi, nämä vaiheet on toistettava useita kertoja.

VIANMÄÄRITYS

Tarkista laite ensin itse, ennen kuin viet sen korjattavaksi. Jos ongelmaan ei löydy ratkaisua käyttöoppaasta, älä kuitenkaan yrityä purkaa työkalua osiin. Vie ota sen sijaan yhteyttä Makita-huoltooliikkeeseen. Käytä korjaamiseen aina alkuperäisiä Makita-varaosia.

Epänormaali tila	Todennäköinen syy (toimintahäiriö)	Korjaus
Meistivarsi ei liiku.	Öljyä ei ole tarpeeksi	Lisää öljyä.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin, koska meistivarren ja C-rungon välin on pääsyt metallilastuja, rautapölyä tai likaa.	Paina meistivarsi takaisin alas. Puhdista meistivarsi.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin, koska meistivarsi on vääritystyntä tai paisunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Meistivarsi ei ole palautunut täysin heikon palautusjousen takia.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
Meistivarsi liikkuu, mutta lävistysvoima ei riitä reiän lävistämiseen.	Öljyä ei ole tarpeeksi.	Lisää öljyä.
	Sylinteri ja vapautusventtiilin välinen kontakti on virheellinen. Sylinterin varsi voi olla naarmuuntunut tai siinä voi olla rautajauhetta tai likaa.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Vapautusvipu on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinteri ja varren välys on virheellinen.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinteri ja vapautusventtiilin välinen kontakti on virheellinen.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
Öljyyusto.	Sylinterin uretaanitiviste on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Öljymääränsäätöpussi on naarmuuntunut tai rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	C-rungon ja meistivarren liukosissa ja varmistusrenkaassa on naarmuja.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	C-rungon ja sylinterin liitoskohdan O-rengas on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Sylinterin ja pumpukotelon liitoskohdan sisävaiппa on rikkoutunut.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
Moottori ei liiku. Moottori pyörii heikosti.	Osienvulppuleita ei ole kiristetty tarpeeksi tiukalle.	Kiristä pultit.
	Akkupaketin lataus ei ole riittävä.	Lataa akkupaketti.
	Akun käyttöäkki on loppumassa.	Vaihda akkupaketti.
	Moottori on rikkoutunut ylikuumenemisen takia.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.
	Moottoriin liittyvät laakerit tai hammasrattaat ovat väärityntyneet tai rikkoutuneet.	Pyydä valtuutettua huoltooliikettäsi korjaamaan laite.

▲HUOMIO: Pumpun sisäisten osien toleranssit ovat hyvin pienet ja pöly, lika, hydraulinen tai virheellinen käsittely vaarionttaa osia helposti. Pumpukotelon purkamiseen tarvitaan erikoistyökaluja ja -koulutusta, joten sen saa tehdä vain valtuutettu korjaaja, jolla on asianmukainen koulutus ja oikeat työkalut. Sähköosien virheellinen huolto voi aiheuttaa olosuhteet, jotka voivat johtaa vakaviin henkilövahinkoihin. Pumpun ja varren osat ja kaikki sähköosat saa huoltaa vain valtuutetussa korjaamossa, jälleenmyyjällä tai jakelijalla.

HUOMAUTUS: Valtuuttamattonien henkilöiden tekemät pumpun sisäisten osien korjausyritykset mitä-töivät takuuun.

LISÄVARUSTEET

▲HUOMIO: Seuraavia lisävarusteita tai laitteita suositellaan käytettäväksi tässä ohjeessa kuvatun Makita-työkalun kanssa. Muiden lisävarusteiden tai laitteiden käyttö voi aiheuttaa henkilövahinkoja. Käytä lisävarusteita ja -laitteita vain niiden käyttötarkoituksen mukaisesti.

Jos tarvitset apua tai yksityiskohtaisempia tietoja seuraavista lisävarusteista, ota yhteys paikalliseen Makitan huoltoon.

- Työteline
- Liukueste (suurinta lävistyssyvyttä varten)
- Aito Makitan akku ja laturi

HUOMAA: Jotkin luettelossa mainitut varusteet voivat sisältyä työkalun toimitukseen vakiovarusteina. Ne voivat vaihdella maittain.

SPECIFIĀCIJAS

Modelis:	DPP200	
Maks. iebīdīšanas dzīlums	40 mm	
Caurumu forma	Apaļa/iegarena	
Maks. cauruma izmērs un biezums	Mīkstam tēraudam ar stiepes izturību 65 000 psi	Diametrs: 20 mm Biezums: 8 mm
	Nerūsošam tēraudam ar stiepes izturību 89 000 psi	Diametrs: 20 mm Biezums: 6 mm
Nominālais spriegums	Līdzstrāva 18 V	
Izmēri (G x P x A) (ar rokturi)	417 mm x 127 mm x 315 mm	
Neto svars	10,7 - 10,8 kg	

- Nepārtrauktās izpētes un izstrādes programmas dēļ šeit uzrādītās specifikācijas var tikt mainītas bez brīdinājuma.
- Atkarībā no valsts specifikācijas var atšķirties.
- Svars ar akumulatora kasetni atbilstoš EPTA procedūrai 01/2014

Piemērotā akumulatora kasetne un lādētājs

Akumulatora kasetne	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Lādētājs	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Daži no iepriekš norādītajiem lādētājiem un akumulatora kasetnēm var nebūt pieejami atkarībā no jūsu mītnes reģiona.

ABRĪDINĀJUMS: Izmantojet vienīgi iepriekš norādītās akumulatora kasetnes un lādētājus. Cita tipa akumulatora kasetņu un lādētāju izmantošana var radīt traumu un/vai aizdegšanās risku.

Cauriņa un spiednes kombinācija

Apajas formas caursišana

Cauriņis	Spiedne	Apstrādājamais materiāls	Piemērotība
		Plakans stienis	Maks.: 80 mm x t8 (centra caursišana)
		Lenķis	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanāls	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (atloka caursišana)

Mērvienība: mm

Cauriņis	Spiedne	Stiepes izturība	Kanāls	Stiepes izturība
		Mīksts tērauds (65 000 psi)		Nerūsošs tērauds (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	-	t3–t4
6,5	SB6,5	t2–t6	-	t3–t4
8	SB8	t2–t6	-	t3–t4
8,5	SB8,5	t2–t6	-	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

legarena caursīšana

Caursitnis	Spiedne	Apstrādājamais materiāls	Piemērotība
			Maks.: 80 mm x t8 (centra caursīšana)
			Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
			Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (atloka caursīšana)

Mērvienība: mm

Caursitnis	Spiedne	Stiepes izturība	Kanāls	Stiepes izturība
		Mīksts tērauds (65 000 psi)		Nerūsošs tērauds (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2-t6	-	t3-t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2-t6	-	t3-t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2-t6	-	t3-t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2-t6	-	t3-t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2-t6	-	t3-t4
9 x 18	9 x 18B	t2-t6	-	t3-t4
10 x 15	10 x 15B	t2-t8	t7,5	t3-t6
10 x 20	10 x 20B	t2-t8	t7,5	t3-t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2-t8	t7,5	t3-t6
12 x 18	12 x 18B	t2-t8	t7,5	t3-t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2-t8	t7,5	t3-t6
14 x 21	14 x 21B	t2-t8	t7,5	t3-t6

Simboli

Tālāk ir attēloti simboli, kas var attiekties uz darbarīka lietošanu. Pirms darbarīka izmantošanas pārliecinieties, vai pareizi izprotat to nozīmi.

Izlasiet lietošanas rokasgrāmatu.

Lidojošu atlūzu un skaļa trokšņa bīstamība. Izmantojet ausu un acu aizsargaprīkojumu.

Bīstams spriegums. Pirms uzsākāt darbu ar šo ierīci, pilnībā atslēdziet strāvas appgādi. Neievērojot šo norādījumu, ir iespējama nāve vai ievainojumi.

Kustīgs asmens. Netuviniet rokas, kamēr darbarīks darbojas. Pirms apkopes izslēdziet ierīci.

Tikai ES valstīm
Neizmetiet elektroiekārtas vai akumulatoru mājsaimniecības atkritumos!
Saskaņā ar Eiropas direktīvu par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kā arī par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un to ūstenošanu saskaņā ar valsts likumdošanu lietotais elektriskais aprīkojums, baterijas un akumulators kalpošanas laika beigās jāsavāc atsevišķi un jānogādā otreteizējai pārstrādei vidi saudzējošā veidā.

Paredzētā lietošana

Šis instruments ir paredzēts caurumu veidošanai metāla materiālā.

Trokšņa līmenis

Tipiskais A svērtais trokšņa līmenis noteikts saskaņā ar EN 62841-1 EN ISO 3744:

Skanas spiediena līmeni (L_{PA}): 76,7 dB (A)

Mainīgums (K): 3 dB (A)

PIEZĪME: Paziņotā trokšņa emisijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Paziņoto trokšņa emisijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Lietojet ausu aizsargus.

ABRĪDINĀJUMS: Trokšņa emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (ņemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

Vibrācija

Vibrācijas kopējā vērtība (trīsas u vektora summa) noteikta atbilstoši EN 62841-1:

Vibrācijas izmetē (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ vai mazāk

Mainīgums (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

PIEZĪME: Paziņotā kopējā vibrācijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Paziņoto kopējo vibrācijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Vibrācijas emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (ņemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

EK atbilstības deklarācija

Tikai Eiropas valstīm

EK atbilstības deklarācija šajā lietošanas rokasgrāmatā ir iekļauta kā A pielikums.

DROŠĪBAS BRĪDINĀJUMI

Vispārīgi elektrisko darbarīku drošības brīdinājumi

ABRĪDINĀJUMS: Izlasiet visus drošības brīdinājumus, instrukcijas, apskatiet ilustrācijas un tehniskos datus, kas iekļauti mehanizētā darbarīka komplektācijā. Ja netiek ievēroti visi tālāk minētie noteikumi, var tikt izraisīta elektrotrauma, notikot aizdegšanās un/vai rasties smagas traumas.

Glabājiet visus brīdinājumus un norādījums, lai varētu tajos ieskatīties turpmāk.

Termins „elektrisks darbarīks” brīdinājumos attiecas uz tādu elektrisko darbarīku, ko darbina ar elektību (ar vadu), vai tādu, ko darbina ar akumulatoru (bez vada).

Darbavietas drošība

- Uzturiet darbavietu tīru un nodrošiniet labu apgaismojumu. Nekārtīga vai slīki apgaismota darbavietā var izraisīt negadījumus.
- Nelietojet mehanizētos darbarīkus sprādziennedrošās vidēs, piemēram, uziešmojošo šķidrumu, gāzu vai putekļu klātbūtnē. Mechanizētie darbarīki ģenerē dzirkstēles, kurus var uziešmot putekļus vai iztvaikojumus.
- Neļaujiet bērniem un nepiederošām personām atrasties darbavietas tuvumā.** Uzmanības novēršana var izraisīt kontroles zaudēšanu.

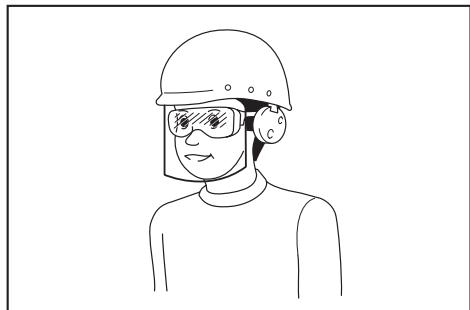
Elektriskā drošība

- Mehanizētā darbarīka kontaktākšai jāatbilst kontaktligzda. Nekad nevēdā veidā nemodificējiet kontaktākšu. Neizmantojet nekādas pārejas kontaktākšas ar izemētiem mehanizētājiem darbarīkiem. Nemodificētas kontaktākšas un atbilstošas kontaktligzdas samazinās elektriskā triecienu risku.
- Izvairieties no pieskaršanās izzemētām virsmām, piemēram, caurlēm, radiatoriem un ledusskapjiem. Ja jūsu kermenis ir izemēts, tad rodas palielināts elektriskā triecienu risks.
- Neatstājiet mehanizētos darbarīkus lietū vai mitruma apstākļos. Ūdens nokļūšana elektriskajā darbarīkā palielinās elektriskā triecienu risku.
- Lietojet vadu pareizi. Nekad nenesiet elektrisko darbarīku, turot aiz vada, neraujiet aiz vada, lai izņemtu kontaktākšu no kontaktligzdas. Sargājiet vadu no siltuma avotiem, ejās, asām malām un kustīgajām detaljām. Bojāti vai sapīti vadi paaugstinā elektriskā triecienu risku.
- Kad elektriskais darbarīks tiek lietots ārā, izmantojiet tikai tādus pagarinājuma vadus, kuri paredzēti lietošanai ārā. Āra apstākļos lietošanai paredzēta vada izmantošana samazina elektriskā triecienu risku.
- Ja nevar novērst elektriskā darbarīka izmantošanu mitrā vidē, izmantojet strāvas aizsardzības ierīces (RCD(Residual Current Device)) aizsargātu barošanas avotu. RCD ierīces izmantošana mazina elektriskās strāvas triecienu bīstamību.
- Mehāniskie darbarīki var radīt lietošajam nekaitīgus elektromagnētiskos laukus (EML).** Tāču lietošajiem ar elektrokardiostimulatoriem un līdzīgām medicīnās ierīcēm ir jāsazīnās ar attiecīgo ieriču ražotājiem un/vai ārstu, pirms šī mehāniskā darbarīka izmantošanas.

Personiskā drošība

- Elektriskā darbarīka lietošanas laikā esiet uzmanīgi, sekojiet savai darbībai, rīkojieties prātīgi. Nelietojet elektrisko darbarīku, ja esat nogruusi, kā arī narkotiku, alkoholu un medikamentu ietekmē. Neuzmanības mirklis mehanizētā darbarīka lietošanas laikā var izraisīt smagas traumas gūšanu.
- Izmantojet individuālos aizsardzības līdzekļus. Viemēr lietojiet aizsargbrilles. Attiecīgos apstākļos lietojiet aizsarglīdzekļus, piemēram, putekļu masku, aizsargapavus ar neslīdošu zoli, aizsargķiveri un ausu aizsargus, mazināties traumu risks.

- Nepieļaujiet nejaušu iedarbināšanu.** Pirms darbarīka pievienošanas strāvas avotam un/vai akumulatoram, pirms tā pacelšanas un pār-nēšanas pārliecīties, ka slēdzis atrodas izslēgšanas stāvoklī. Elektrisko darbarīku pār-nēšana, novietojot pirkstu uz slēža vai strāvas ieslēgšanas rīkiem, var izraisīt negadījums.
- Noņemiet uzgriežņu atslēgas un regulēšanas instrumentus pirms elektriskā darbarīka ieslēgšanas.** Elektriskā darbarīka kustīgajai daļai piestiprināta uzgriežņu atslēga var izraisīt traumu.
- Nesniedzieties pārāk tālu.** Vienmēr stingri stāviet uz piemērota atbalsta un saglabājiet līdzsvaru. Tas nodrošinās labāku kontoli pār elektrisko darbarīku neparedzētās situācijās.
- Apģērbieties atbilstīgi.** Nevalkājiet valīgu apģērbu un rotaslietas. Turiet matus un apģērbu drošā attālumā no darbarīka kustīgajām daļām. Valīgs apģērs, rotaslietas un gari mati var ieķerties kustīgajās daļās.
- Ja darbarīkam ir savienojuma vieta putekļu atsūknēšanas un savākšanas ierīces pievienošanai, pārliecīties, ka tā ir pievienota un pareizi izmantota.** Putekļu savākšanas ierīces izmantošana var samazināt ar putekļiem saistītus riskus.
- Darbarīka ilgstošas izmantošanas gaitā iekrātās piederzes dēļ neļaujieties pašapmierinātībai — neignorējiet darbarīka drošas lietošanas principus.** Neuzmanīga darbība var acumirkī radīt smagu traumu.
- Kad izmantojat mehāniskos darbarīkus, vienmēr valkājiet aizsargbrilles, lai pasargātu acis.** Aizsargbrilliem jāatbilst šādiem standartiem: ANSI Z87.1 ASV, EN 166 Eiropā un AS/NZS 1336 Austrālijā/Jaunzēlandē. Austrālijā/Jaunzēlandē ar likumu noteikts, ka darba laikā jāizmanto arī sejsargs.

Darba devējam ir jānodrošina tas, lai darbarīka operatori un citas tiešajā darba vietā esošās personas izmantotu vajadzīgo aizsargaprīkojumu.

Mehānētā darbarīka lietošana un apkope

- Nelietojet elektrisko darbarīku ar spēku.** Izmantojet elektrisko darbarīku, kas atbilst pielietojuma veidam. Atbilstošs elektriskais darbarīks veiks darbu labāk, ātrāk un ar paredzētu ražīgumu.
- Nelietojet elektrisko darbarīku, ja slēdzis to neieslēdz un neizslēdz.** Jebkurs elektriskais darbarīks, kuru nevar vadīt ar slēža palīdzību, ir bīstams, un tas ir jāremontē.
- Pirms mehanizēto darbarīku regulēšanas, piederumu maiņas vai uzglabāšanas atvienojiet barošanas kabeļa spraudni no barošanas avota un/vai izņemiet akumulatora bloku, ja to var izņemt.** Šādi piesardzības pasažuri nepieļaus mehanizētā darbarīka nejaušu ieslēgšanu.
- Glabājiet elektriskos darbarīkus bērniem nepieejamā vietā un neļaujiet darbarīku lietot personām, kuras nav apmācītas to lietošanai vai nezina šos norādījumus.** Neapmācītu lietotāju rokās elektriskie darbarīki ir bīstami.
- Veiciet mehanizēto darbarīku un piederumu apkopi.** Pārbaudiet, vai kustīgās daļas ir pareizi savienotas un nostiprinātas, vai daļas nav bojātas, kā arī vai nav kāds cīts apstāklis, kas var ieteiktēji mehanizēto darbarīku darbību. Ja mehanizētās darbarīks ir bojāts, pirms lietošanas tas jāsaremontē. Daudzu negadījumu iemesls ir slikti uzturētu mehanizēto darbarīku lietošana.
- Regulāri uzasiniet un tīriet griešanas instrumentus.** Pareizi kopīt instrumentu ar asām griezējšķautnēm iestrēgšanas risks ir mazāks un tos ir vieglāk vadīt.
- Izmantojet elektrisko darbarīku, uzgājis un citus piederumus saskaņā ar šiem norādījumiem, nēmot vērā darba apstākļus un veicamo darbu specifiku.** Elektrisko darbarīku izmantošana neparedzētiem nolūkiem var radīt bīstamas situācijas.
- Uzturiet rokturus un satveršanas virsmas sausas un tīras; gādājiet, lai uz tām nebūtu eļļas un smērvielu.** Slideni rokturi un satveršanas virsmas neļaus droši lietot un vadīt mehanizēto darbarīku neparedzētās situācijas.
- Darba laikā nevelciet auduma darba cīmdu, kas var iepīties darbarīkā.** Ja auduma darba cīmdu iepinas kustīgajās daļās, tas var radīt traumas.

Bezvada darbarīka lietošana un apkope

- Uzlādei izmantojiet tikai ražotāja norādītos lādētājus.** Vienam akumulatoru tipam paredzēta uzlādētāja izmantošana cita tipa akumulatoru uzlādei var radīt aizdegšanās bīstamību.
- Izmantojet mehanizētos darbarīkus tikai ar paredzētajiem akumulatoriem.** Jebkura cita tipa akumulatoru izmantošana var radīt traumu un aizdegšanās bīstamību.
- Kamēr akumulators netiek izmantots, neturiet to blakus metāla priekšmetiem, piemēram, saspraudēm, monētām, atslēgām, naglām, skrūvēm un ciemtiem nelieliem metāla priekšmetiem, kas var savienot izvadus.** Akumulatora spalī ūssienojums var izraisīt apdegumus vai aizdegšanos.
- Nepareizas lietošanas gadījumā no akumulatora var iztečēt šķidrums, nepieskarīties tam.** Ja nejauši pieskarīties šķidrumam, noskalojiet skarto vietu ar ūdeni. Ja šķidrums nokļūst acīs, papildus iepriekš minētajam, vērsieties pie ārsta. No akumulatora iztečējušais šķidrums var izraisīt kairinājumu vai apdegumus.
- Ja akumulatora bloks vai darbarīks ir bojāts vai pārveidots, nelietojet to.** Bojāti vai pārveidoti akumulatori var darboties nepareizi, izraisot aizdegšanos, sprādzienu vai traumu.
- Akumulatora bloku un darbarīku nepakļaujiet uguns un pārmērigi augstas temperatūras ietekmei.** Ja akumulatora bloks vai darbarīks tiek pakļauts uguns vai par 130 °C augstākas temperatūras iedarbībai, var notikt sprādziens.

7. Izpildiet visus uzlādes norādījumus un neuzlādējet akumulatora bloku āpus norādījumos noteiktā temperatūras diapazona. Nepareiza uzlāde vai temperatūra, kas ir āpus noteiktā diapazona, var sabojāt akumulatoru un palielināt aizdegšanās draudus.

Apkope

- Uzticet sava elektriskā darbarīka apkopi kvalificētam remontstrādniekam, izmantojet tikai identiskas rezerves dajas. Tas garantēs to, ka elektriskā darbarīka drošības pakāpe nesamazinās.
- Nekādā gadījumā nelietojet bojātus akumulatora blokus. Akumulatora bloka apkopi drīkst veikt tikai to ražotājs vai pilnvaroti apkopes centri.
- Ievērojet eļļošanas un piederumu maiņas norādījumus.

Bezvadu caursītņa drošības norādījumi

- Ir ārkārtīgi svarīgi pareizi izvēlēties caursītni un spiedni. Izvēlieties pareizu caursītni un spiedni atbilstoši cauruma formai, izmēram, apstrādājamā materiāla biezumam un materiāla veidam.
- Pirms caursītņa nostiprināšanas uzgriežņa pievilkšanas pārliecinieties, ka jebkurš caursītnis ar pakāpveida malu, kas neļauj tam brīvi griezties, ir pareizi uzstādīts caursītņa virzulī.
- Lai veidotu caurumus kanāla formas materiālos un materiālos, kas izgatavoti no nerūsošā tērauda, izmantojet tieši šiem materiāliem paredzēto spiedni. Izvēlieties tikai tādu caursītņu un spiednes kombināciju, kas piemērota apstrādājamā materiāla biezumam.
- Pārliecinieties, ka caursītnis un spiedne ir stingri nostiprināti pozīcijā ar uzgriezni vai skrūvi. Pretējā gadījumā iespējami nopietni ierīces bojājumi un smagas traumas. Regulāri pārbaudiet un pievieniet caursītni un spiedni.
- Šīs ir elektrohidraulisks darbarīks. Ja ir zema temperatūra, pirms darba uzsākšanas ierīce dažas minūtes jādarbina tukšgaitā.
- Darba laikā seja, rokas un citas ķermenē daļas nedrīkst atrasties caursīšanas zonas tuvumā.
- Pirms caursītņa un spiednes nomainīšanas, kā arī apkopes vai regulēšanas laikā izņemiet akumulatora kasetni.
- Ja caursītnis vai spiedne nodil, deformējas, saliecas, salūst vai gūst jebkāda veida bojājumus, tas var izraisīt darba instrumenta bojājumus un nopietnus nelaimēs gadījumus. Nekavējoties nomainiet šīs daļas ar jaunām Makita piegādātām daļām.
- Veicot caursīšanu nerūsošā tēraudā, caursītnis un spiedne var nodilt ātrāk, nekā strādājot ar mīkstākiem materiāliem. Pārliecinieties, ka caursītnis un spiedne ir labā stāvoklī, ka šīs daļas nav nekādā veidā nodilušas, deformētas, saliektras, salauztas vai bojātas. Ja plānojat veikt caursīšanu materiālā, kas nav norādīts tehniskajos datos, vispirms sasazinieties ar izplatītāju.
- Regulāri izņemiet un pārbaudiet ogles sukas. Nomainiet tās pēc 200 izmantošanas reizēm. Ja ogles suku garums ir 6 mm vai mazāk, ir iespējami motora bojājumi.

- Ji instruments tiek izmantots nepārtrauki, tā temperatūra var pārsniegt 70 °C, un darba efektivitāte var pasliktināties. Šādā gadījumā aptuveni uz 1 stundu pārtrauciet ekspluatāciju, lai pirms lietošanas atsākšanas lauto instrumentam atdzist.
- Nepārklājiet un neaizsprostojet motora ventilācijas atveres, jo tādējādi iespējama motora pārkaršana, dūmu veidošanās, aizdegšanās un eksplozija.

Svarīgi drošības norādījumi par akumulatora kasetni

- Pirms akumulatora lietošanas izlasiet visus norādījumus un brīdinājumus, kuri attiecas uz (1) akumulatora lādētāju, (2) akumulatoru un (3) ierīci, kurā tiek izmantots akumulators.
- Akumulatora kasetni nedrīkst ne pārveidot, ne izjaukt. Citādi var tikt izraisīta aizdegšanās, pārmērīgs karstums vai sprādziens.
- Ja akumulatora darbības laiks kļuva ievērojami īsaks, nekavējoties pārtrauciet to izmanton. Citādi, tas var izraisīt pārkarsējumu, uzliesmojumu vai pat sprādzienu.
- Ja elektrolīts nonāk acīs, izskalojiet tās ar tīru ūdens un nekavējoties griezieties pie ārsta. Tas var izraisīt redzes zaudēšanu.
- Neradiet īssavienojumu akumulatora kasetnē:
  - Nepieskarieties spailēm ar elektrību vadošiem materiāliem.
  - Neuzglabājiet akumulatoru kasetni kopā ar citiem metāla priekšmetiem, tādiem kā naglas, monētas u.c.
  - Nepakļaujiet akumulatora kasetni ūdens vai lietus iedarbībai.Akumulatora īssavienojums var radīt spēcīgu strāvas plūsmu, pārkaršanu, uzliesmojumu un pat sabojāt akumulatoru.
- Neglabājiet un neizmantojet darbarīku un akumulatora kasetni vietās, kur temperatūra var sasnieg vienādīgi 50 °C (122 °F).
- Nedzedziniet akumulatora kasetni, pat ja tā ir stipri bojāta vai pilnībā nolieta. Akumulatora kasetne uguņi var eksplodēt.
- Akumulatora kasetni nedrīkst naglot, griezt, saspiest, mest vai nomest, kā arī pa to nedrīkst sist ar cietu priekšmetu. Šādas darbības var izraisīt aizdegšanos, pārmērīgu karstumu vai sprādzienu.
- Neizmantojet bojātu akumulatoru.
- Uz izmantotajiem litija jonu akumulatoriem attiecas likumdošanas prasības par bīstamiem izstrādājumiem. Komerciālā transportēšanā, ko veic, piemēram, tēšas puses, transporta uzņēmumi, jāievēro uz iesainojuma un marķējuma norādītās īpašās prasības. Lai izstrādājumu sagatavotu nosūtīšanai, jāsaziņās ar bīstamo materiālu speciālistu. Ievērojiet arī citus attiecīnāmos valsts normatīvus. Valējus kontaktus nosedziet ar līmlenti vai citādi pārklājiet, bet akumulatoru iesainojiet tā, lai saņītai nevarētu izkustīties.
- Lai utilizētu akumulatora kasetni, izņemiet to no darbarīka un likvidējiet drošā vietā. Ievērojiet vietējos noteikumus par akumulatora likvidēšanu.
- Izmantojiet šos akumulatorus tikai ar izstrādājumiem, kurus norādījis Makita. Ievietojot šos akumulatorus nesaiderīgos izstrādājumos, var rasties ugunsgrēks, pārmērīgs karstums, tie var uzsprāgt vai no tiem var iztecēt elektrolīts.

13. Ja darbarīks netiks lietots ilgu laiku, no tā jāizņem akumulators.
14. Lietošanas laikā vai pēc tās akumulatora kasetne var uzkrāt siltumu, kas var izraisīt apdegumus vai zemas temperatūras apdegumus. Ar karstu akumulatora kasetni apejieties rūpīgi.
15. Nepieskarieties darbarīka izvadam uzreiz pēc lietošanas, jo tas var būt sakarsis un izraisīt apdegumus.
16. Neļaujiet akumulatora kasetnes izvadā, atverēs un rievās uzkrāties skaidām, putekļiem vai aug-snei. Tādējādi darbarīks vai akumulatora kasetne var sākt darboties nekvalitatīvi vai tikt sabojāti.
17. Neizmantojiet akumulatora kasetni augstspriguma līniju tuvumā, izņemot gadījumus, kad darbarīks ir piemērots lietošanai augstsprieguma līniju tuvumā. Citādi darbarīks vai akumulatora kasetne var sākt darboties nepareizi vai tikt sabojāti.
18. Glabājiet akumulatoru bērniem nepieejamā vietā.

SAGLABĀJIET ŠOS NORĀDĪJUMUS.

▲UZMANĪBU: Lietojet tikai oriģinālos Makita akumulatorus. Ja lietojat neoriģinālus Makita akumulatorus vai pārveidotos akumulatorus, tie var uzspāgt un izraisīt aizdegšanos, traumas un materiālos zaudējumus. Tiks anulēta arī Makita darbarīka un lādētāja garantija.

Ieteikumi akumulatora kalpošanas pagarināšanai

1. Uzlādējiet akumulatora kasetni, pirms tā ir pilnībā izlādējusies. Vienmēr, kad ievērojat, ka darbarīka darba jauda zudusi, apturiet darbarīku un uzlādējiet akumulatora kasetni.
2. Nekad neuzlādējiet pilnībā uzlādētu akumulatora kasetni. Pārmērīga uzlāde saīsina akumulatora kalpošanas laiku.
3. Uzlādējiet akumulatora kasetni istabas temperatūrā 10 °C - 40 °C. Karstai akumulatora kasetnei pirms uzlādes ļaujiet atdzist.
4. Kad akumulatora kasetne netiek izmantota, izņemiet to no darbarīka vai lādētāja.
5. Uzlādējiet litija jonu akumulatora kasetni, ja to ilgstoši nelietos (vairāk nekā sešus mēnešus).

DETAĻU APRAKSTS

► Att.1

1	Motors	2	Drošības uzlīme	3	Sūkņa korpus	4	Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis
5	Caurītņis	6	Spiedne	7	Noņēmējs	8	C veida rāmis
9	Bīdāmais atduris	10	Atvirzīšanas svira	11	Eļļas iepildes atvere	12	Slēžā mēlīte
13	Mēlītes bloķēšanas poga	14	Akumulatora kasetne	-	-	-	-

FUNKCIJU APRAKSTS

▲UZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai tā darbības pārbaudes vienmēr pārliecīnieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Akumulatora kasetnes uzstādīšana un izņemšana

▲UZMANĪBU: Vienmēr pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas vai noņemšanas izslēdziet darbarīku.

▲UZMANĪBU: Uzstādot vai izņemot akumulatora kasetni, darbarīku un akumulatora kasetni turiet cieši. Ja darbarīku un akumulatora kasetni netur cieši, tie var izkrist no rokām un radīt bojājumus darbarīkam un akumulatora kasetnei, kā arī izraisīt ievainojumus.

► Att.2: 1. Sarkanais krāsas indikators 2. Poga 3. Akumulatora kasetne

Lai izņemtu akumulatora kasetni, izvelciet to no darbarīka, pārbīdot kasetnes priekšpusē esošo pogu.

Lai uzstādītu akumulatora kasetni, salāgojiet mēlīti uz akumulatora kasetnes ar rieuvi ietvarā un iebiediet to vietā. Ievietojiet to līdz galam, līdz tā ar klikšķi nosifikējas. Ja pogas augšējā daļā redzams sarkanas krāsas indikators, tas nozīmē, ka tā nav pilnīgi fiksēta.

▲UZMANĪBU: Vienmēr ievietojiet akumulatora kasetni tā, lai sarkanais indikators nebūtu redzams. Pretējā gadījumā tā var nejauši izkrist no darbarīka un izraisīt jums vai apkārtējiem traumas.

▲UZMANĪBU: Neievietojiet akumulatora kasetni ar spēku. Ja kasetne neslīd ietvarā viegli, tā nav pareizi ielikta.

Akumulatora aizsardzības sistēma

Darbarīks ir aprīkots ar akumulatora aizsardzības sistēmu. Šī sistēma automātiski izslēdz jaudas padevi motoram, lai pagarinātu darbarīku un akumulatora kalpošanas laiku. Lietošanas laikā darbarīks automātiski pārstāj darboties, ja darbarīkam vai akumulatoram veidojas kāds no tālāk norādītajiem apstākļiem.

Aizsardzība pret akumulatora pārmērīgu izlādi

Ja atlikusī akumulatora jauda ir nepietiekama, darbarīks automātiski pārstāj darboties. Šādā gadījumā izņemiet no darbarīka akumulatoru un uzlādējiet to.

Atlikušās akumulatora jaudas indikators

Tikai akumulatora kasetnēm ar indikatoru

- Att.3: 1. Indikatora lampas 2. Pārbaudes poga

Nospiediet akumulatora kasetnes pārbaudes pogu, lai pārbaudītu akumulatora atlikušo uzlādes līmeni. Indikatori iedegsies uz dažām sekundēm.

Indikatora lampas			Atlikušā jauda
Iledzies	Izsliēgts	Mirgo	
			No 75% līdz 100%
			No 50% līdz 75%
			No 25% līdz 50%
			No 0% līdz 25%
			Uzlādējiet akumulatoru.
			Iespējama akumulatora kļūme.

PIEZĪME: Reālā jauda var nedaudz atšķirties no norādītās atkarībā no lietošanas apstākļiem un apkārtējās temperatūras.

Slēdža darbība

AUZMANĪBU: Pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas darbarīkā, vienmēr pārbaudiet, vai slēdža mēlīte darbojas pareizi un pēc atlaišanas atgriezas stāvoklī „OFF” (izslēgts).

AUZMANĪBU: Ja darbarīku nelietojat, vienmēr bloķējiet slēdža mēlīti.

Veicot caursīšanu apstrādājamajā materiālā, spiediet slēdža mēlīti, līdz caursītis nolaizas līdz spiednei un atgriežas sākotnējā pozīcijā. Lai bloķētu slēdža mēlīti, iespiediet mēlītes bloķēšanas pogu no „B” puses. Lai to atbloķētu, iespiediet mēlītes bloķēšanas pogu no „A” puses.

- Att.4: 1. Mēlītes bloķēšanas poga 2. Slēdža mēlīte

Grozāmais rokturis

Darba laikā rokturi var pagriezt par 360 grādiem jebkurā virzienā. Tas ir īpaši parocigi, strādājot neērtās vai šaurās vietās, jo šādi operators var novietot darbarīku lietošanai visērtākajā pozīcijā.

- Att.5

MONTĀŽA

AUZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Caurītņa un spiednes nomaiņa

Apalā caursītņa nomaiņa

- Att.6: 1. Noņemējs 2. Uzgrieznis un iestatīšanas skrūve 3. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 4. Apalais caursītis

1. Pārliecinieties, ka caursītņa virzulis ir pilnībā ievilkts un noņemet noņēmējus, lai varētu vieglāk pieķūt daļām.

2. Vispirms ir jāņoņem caursītis un tikai pēc tam spiedie. Atskrūvējiet uzgriezni, ar kuru nostiprināts caursītis, lai noņemtu caursīti, un izskrūvējiet iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai noņemtu spiedni.

IEVĒRĪBAI: Ja nomaināt caursīti un spiedni, pārliecinieties, ka ir izvēlēts pareizais izmērs, biezums un cauruma forma. Īpašā formas caursītiem un spiednēm jābūt savstarpēji pareizi savietotām.

3. Ievietojiet spiedni C veida rāmī pareizā virzienā. Cieši nostipriniet ar iestatīšanas skrūvi un pievelciet uzgriezni.

4. Ievietojiet caursīti nostiprināšanas uzgriezni. Ievietojiet caursīti ar uzgriezni caursītņa virzulī un ar roku pievelciet uzgriezni.

IEVĒRĪBAI: Uzstādot caursīti ar pakāpjevida malu (novērš rotāciju), pārliecinieties, ka tas ir ievietots pareizā virzienā, un ka pakāpjevida mala ir pareizi ievietota caursītņa virzulī.

5. Pārliecinieties, ka caursītis ir pareizi ievietots caursītņa stienī un cieši pievelciet caursītņa nostiprināšanas uzgriezni ar komplektācijā ietverto uzgriežņa pievilkšanas stieni.

- Att.7: 1. Uzgriežņa pievilkšanas stienis 2. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 3. Atskrūvēt valīgāk 4. Pievilk

6. Uzlieciet vietās noņēmējus.

ABRĪDINĀJUMS: Ja caursītis un spiedne nav vienādā izmērā vai arī ja caursītis un spiedne nav novietoti pareizā virzienā, caursītis var triekties pret spiedni un abas detaļas var salūzt. Šādās situācijās lidojošās salauzto detaļu daļas var izraisīt savainojumus.

AUZMANĪBU: Regulāri pārbaudiet spārnskrūves, ar kurām nostiprināti noņēmēji, lai pārliecinātos, ka tās ir cieši pievilktais. Ja skrūves ir valīgas, noņēmēji var nokrist, un ir iespējami darbarīka bojājumi.

legarena caursītņa nomaiņa

- Att.8: 1. Noņemējs 2. Uzgrieznis un iestatīšanas skrūve 3. Caurītņa nostiprināšanas uzgrieznis 4. legarens caursītis 5. Pakāpjevida mala 6. Caurītņa stienis

1. Pārliecinieties, ka caursītņa virzulis ir pilnībā ievilkts un noņemet noņēmējus, lai varētu vieglāk pieķūt daļām.

2. Vispirms ir jāņoņem caursītis un tikai pēc tam spiedie. Atskrūvējiet uzgriezni, ar kuru nostiprināts caursītis, lai noņemtu caursīti, un izskrūvējiet iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai noņemtu spiedni.

IEVĒRĪBAI: Ja nomaināt caursitni un spiedni, pārliecinieties, ka ir izvēlēts pareizais izmērs, biezums un cauruma forma. Īpašās formas caursitniem un spiednēm jābūt savstarpēji pareizi savietotām.

3. Ar iestatīšanas skrūvi cieši nostipriniet iegareno caursitni un pievelciet uzgriezni.
4. Ievietojiet iegareno caursitni tā nostiprināšanas uzgriezni. Pareizi ievietojet iegarenā caursitna pakāpjveida malu caursitņa virzulī un ar roku pievelciet caursitna nostiprināšanas uzgriezni.

IEVĒRĪBAI: Ja iegarenā caursitņa pakāpjveida mala nav pareizi ievietota caursitņa virzulī, caursitna nostiprināšanas uzgriezni nevar pievilkta. Pārliecinieties, ka iegarenais caursitnis ir pareizi ievietots caursitņa stienī.

5. Spiediet iegareno caursitni pie caursitņa stieņa un cieši pievelciet caursitņa nostiprināšanas uzgriezni, izmantojot komplektācijā ietverto uzgriežņa pievilkšanas stieni.
- Att.9: 1. Uzgriežņa pievilkšanas stienis 2. Cauriņa nostiprināšanas uzgrieznis 3. Atskrūvēt valīgāk 4. Pievilkta

6. Uzlieciet vietās nonēmējus.

ABRĪDINĀJUMS: Ja caursitnis un spiedne nav vienādā izmērā vai arī ja caursitnis un spiedne nav novietoti pareizā virzienā, caursitnis var triekties pret spiedni un abas detaļas var salūzt. Šādās situācijās lidojošās salauzto detaļu daļas var izraisīt savainojumus.

AUZMANĪBU: Regulāri pārbaudiet spārnskrūves, ar kurām nostiprināti nonēmēji, lai pārliecinātos, ka tās ir cieši pievilkta. Ja skrūves ir valīgas, nonēmēji var nokrist, un ir iespējami darbarīka bojāumi.

AUZMANĪBU: Pārliecinieties, ka iegarenā caursitņa pakāpjveida mala ir pareizi ievietota caursitņa stienī un caursitņa nostiprināšanas uzgrieznis ir pareizi pievilkts.

EKSPLUATĀCIJA

Darbarīka pareiza lietošana

Spiednes izvēle

Iz svarīgi, ka izmantojamā spiedne ir izvēlēta atbilstoši caursitnam materiālam biezumam. Ja vēlaties caursist 4–8 mm biezumā materiālu un izmantojat plānākam materiālam paredzētu spiedni, caursitnis var iestrēgt materiālā. Tas notiek tāpēc, ka attālums starp spiedni un caursitni ir mazāks. Šāda gadījumā caursitnis paceļoties vilks līdz apstrādājamo materiālu, kā redzams attēlā. Īpaši uzmanīgi jāstrādā, caursitot plakanus stieņus no mīksta tērauda, alumīnija un vara.

- Att.10: 1. Apstrādājamas materiāls

Noņēmēja pareiza lietošana

Ievietojot apstrādājamo materiālu, raugiet, lai tā vienu vai abus galus balstītu noņēmējs. Ja apstrādājamas materiāls nav pareizi atbalstīts, tas caursitna atvirzīšanas laikā var izkustēties. Tādējādi caursitnis var iestrēgt un sabojāt darbarīku.

- Att.11: 1. Noņēmējs 2. Apstrādājamas materiāls

Cauruma caursišana

AUZMANĪBU: Pirms caursišanas vienmēr pārliecinieties, ka pareizi ir uzstādīts atbilstošs caursitnis un atbilstoša spiedne.

1. Pārbaudiet caursišanas pozīciju.
- Att.12: 1. Cauriņis 2. Plakans stienis 3. Spiedne
2. Atskrūvējiet valīgāk bīdāmā atdura galvaskrūvi un noregulejiet bīdāmo atduri vēlamajā pozīcijā. Pēc tam atkal pievelciet galvaskrūvi.

PIEZĪME: Bīdāmais atdurus ir iestatīts, lai caursitni turētu konstantā attālumā no apstrādājamā materiāla malas.

3. Pārliecinieties, ka atvirzīšanas svira ir pilnībā aizvērtā pulkstenrādītāju kustības virzienā.
- Att.13: 1. Atspēres tāpa 2. Atvirzīšanas svira 3. Atvērta pozīcija 4. Aizvērta pozīcija
4. Pārliecinieties, ka caursitņa virzulis ir pilnībā ievilkts.
5. Novietojiet caursitni vajadzīgajā pozīcijā uz apstrādājamā materiāla, kā vadīku izmantojot bīdāmo atduri. Savietojiet caursitņa smaili ar caursitnam cauruma centra atzīmi.
6. Turpiniet spiest slēdža mēlīti, līdz caursitnis sasniedz gājienu beigas un atgriežas sākuma pozīcijā.

Cauriņa stienis izvirzās un spiež caursitni cauri apstrādājamajam materiālam.

PIEZĪME: Lai caursitni varētu novietot precizi un vienkārši, vairāk reizes iši nospiediet slēdža mēlīti, lai caursitnis virzītos uz leju līdz materiālam. Ja pozīcija nav apmierinoša, atveriet atvirzīšanas sviru, lai atvīrītu caursitni un varētu mēģināt vēlreiz. Ja ar atvērtu atvirzīšanas sviru caursitnis neatgriežas sākuma pozīcijā, nospiediet slēdža mēlīti, lai atvīrītu caursitni.

PIEZĪME: Ja pēc caursišanas pabeigšanas caursitnis neatgriežas, atlaidiet slēdža mēlīti, lai apturētu motoru, un tad vēlreiz nospiediet slēdža mēlīti.

Ja arī pēc iepriekš norādīto darbību veikšanas caursitnis neatgriežas, veiciet tālāk aprakstītās darbības, lai pārtrauktu darbību pirms caursišanas pabeigšanas.

Darbības pārtraukšana pirms caursišanas pabeigšanas

Ja vēlaties pārtraukt darbību, pirms caursišana ir pabeigtā, veiciet tālāk norādītās darbības.

1. Grieziet atvirzīšanas sviru pretēji pulkstenrādītāju kustības virzienam, līdz tā atduras pret atsperes tapu un pēc tam uzreiz atgriežas atpakaļ sākotnējā pozīcijā. Tādējādi tiek atbrīvots darba instrumenta iekšējais spiediens. Ja caursitnis atvirzās no apstrādājamā materiāla pats ar savu spēku, ļaujiet caursitnim pilnībā atvīrīties. Pēc tam pagrieziet atvirzīšanas sviru sākotnējā pozīcijā. Šajā gadījumā nākamā darbība nav jāveic.
2. Turpiniet spiest slēdža mēlīti, līdz caursitnis atgriežas sākuma pozīcijā.

Bīdāmā atdura izmantošana maksimālā dzīļuma noteikšanai

Papildu piederumi

▲UZMANĪBU: Pirms bīdāmā atdura uzlikšanas vai noņemšanas pārliecinieties, ka akumulatora kasetne ir noņemta, lai nevarētu nejausi iedarbīnāt ierīci un neizraisītu ievainojumus.

Lai veiktu caursīšanu dzīļumā līdz 40 mm no apstrādājamā materiāla malas, var izmantot papildaprīkojumu – bīdāmo atduri.

► Att.14: 1. Skrūve un paplāksne 2. Bīdāmās atduris – papildaprīkojums

1. Atskrūvējiet valīgāk iestatīšanas skrūvi un uzgriezni, lai varētu noņemt spiedni.
2. Izskrūvējiet skrūvi ar paplāksni, ar ko nostiprināts bīdāmās atduri.
3. Noņemiet bīdāmo atduri, pavelcot to virzienā uz C veida rāmja augšpusi.
4. Papildaprīkojumu – bīdāmo atduri – maksimālā dzīļuma noteikšanai uzlieciet no C veida rāmja apakšpusē.
5. Nostipriniet papildaprīkojumu – bīdāmo atduri – ar skrūvi un paplāksni, ko izskrūvējāt 2. darbībā.
6. Uzstādīet spiedni, izmantojot 1. darbībā noskrūvēto iestatīšanas skrūvi un uzgriezni.

APKOPE

▲UZMANĪBU: Pirms darbarīka pārbaudes vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

IEVĒRĪBAI: Nekad neizmantojiet gazolīnu, benzīnu, atšķaidītāju, spiritu vai līdzīgušu šķidrumus. Tas var radīt izbalēšanu, deformāciju vai plaisas.

Lai uzturētu izstrādājumu DROŠU un UZTICAMU, remontdarbus, ogles sukas pārbaudi un nomainu, kā arī darbarīka apkopi un regulēšanu uzticiet tikai Makita pilnvarotam vai rūpniecības centram, vienmēr izmantojot tikai Makita rezerves daļas.

Regulārie tehniskās apkopes darbi

Raugiet, lai gaisa atvere C veida rāmja galā būtu tīra un lai tajā nebūtu gruzu. Gaisa atverei jābūt brīvai, lai varētu kontrolierēt hidraulisko spiedienu.

► Att.15: 1. Gaisa atvere

Neatskrūvējiet un neizņemiet attēlā norādītās trīs skrūves. Pretējā gadījumā no instrumenta var noplūst eļļa.

► Att.16

Ellas papildināšana

Šis ir elektrohidraulisks darbarīks. No rūpniecības tas tiek piegādāts, jaunuzpildīts ar eļļu. Ja darbarīks darbojas pareizi, nemēģiniet papildināt eļļu. Ja ellas spiediens nav pietaiekams pareizai darbībai, papildiniet eļļu, veicot tālāk norādītās darbības.

IEVĒRĪBAI: Pārliecinieties, ka darba zona un viss aprīkojums ir tīrs, lai ne netūrumi, ne putekļi, ne kādi citi svešķermenji neatrastos hidrauliskās eļļas vai sūkņa tuvumā.

IEVĒRĪBAI: Izmantojiet tikai Makita ieteikto hidraulisko eļļu. Lai nebojātu blīves un citas darbarīka iekšējās daļas, neizmantojiet citas eļļas, kā vien tālāk norādītās.

Ieteicamās eļļas:

- Makita hidrauliskā eļļa
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- pretnodiluma hidrauliskā eļļa ar līdzvērtīgu specifikāciju, 46. pakāpes ISO viskozitātes rādītāju.

1. Levietojet darbarīkā akumulatora kasetni.
2. Novietojet darbarīku uz kreisās pusēs tā, lai eļļas iepildes atvere būtu vērsta uz augšu.
3. Darbiniet darbarīku, lai caursītis pārvietotos gandrīz līdz tā gājiena zemākajai vietai.

PIEZĪME: Nepieciešamības gadījumā darbiniet ierīci vairākus gājienus. Tā darot, varēsīt labāk noteikt gājiena zemāko vietu un novietot caursītā virzīlu pareizi. Šādā stāvoklī var uzpildīt atbilstošu eļļas daudzumu, jo sūknis tiek pilnībā iztukšots no tajā esošās eļļas.

4. Noņemiet darbarīka akumulatora kasetni.
5. Uzmanīgi izskrūvējiet iedobes galvskrūvi, lai atvērtu eļļas iepildes atveri.
- Att.17: 1. Iedobes galvskrūve
6. Uzpildiet tvertni ar hidraulisko eļļu, izmantojot saspiežamu pudelīti, kas ir ietverta ierīces piegādes komplektācijā.
7. Vairākas reizes nedaudz pašūpojiet darbarīku uz priekšu un atpakaļ, lai atbrīvotos no iespējamajiem gaisa burbuliem. Pēc tam pēc nepieciešamības pielejiet eļļu.
8. Ieskrūvējiet iedobes galvskrūvi un noslaukiet izlijušo eļļu.
9. Uzstādīet akumulatora kasetni un darbiniet darbarīku, lai tas veic vairākus gājienus; atvirzīšanas svirai jāatrodas atvērtā pozīcijā. Pēc tam atkal darbiniet darbarīku ar atvirzīšanas sviru aizvērtā pozīcijā.

Tādā veidā no sistēmas tiek izvadīts tajā palikušais gaisss. Atkārtojiet šo procedūru, lai pārliecinātos, ka caursītā virzīlīs atrodas gandrīz gājiena zemākajā pozīcijā.

10. Atkārtojiet no 3. līdz 9. darbībai un pēc nepieciešamības papildiniet eļļu.

Ja trūkstošais eļļas daudzums ir liels, iespējams, šī procedūra būs jāatkārto vairākas reizes.

PROBLĒMU NOVĒRŠANA

Pirms nodošanas remontā vispirms veiciet pārbaudi pats. Ja konstatējat kļūmi, kas nav aprakstīta rokasgrāmatā, nemēģiniet darbarīku izjaukt. Dodieties uz Makita pilnvarotu apkopes centru un remontam vienmēr izmantojet tikai Makita rezerves daļas.

Neatbilstošas darbības stāvoklis	Iespējamais iemesls (kļūme)	Risinājums
Caurisītā virzulis neizvirzās.	Nepietiekams eļļas daudzums.	Papildiniet eļļu.
	Caurisītā virzulis nav pilnībā ievirzījies, jo caurisītā virzulis un C veida rāmja slīdēšanas zonā ir metāla skaidas, tērauda putekļi un netīrumi.	Iebīdiet atpakaļ caurisītā virzuli. Notīriet caurisītā virzuli.
	Caurisītā virzulis nav pilnībā ievirzījies, jo caurisītā virzulis ir deformējies vai uzbriedis.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Caurisītā virzulis nav pilnībā ievirzījies vājas atgriezes atsperes dēļ.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Lai gan caurisītā virzulis izbīdās, tomēr triecienu jauda ir nepietiekama cauruma izveidošanai.	Nepietiekams eļļas daudzums.	Papildiniet eļļu.
	Nav pareiza kontakta starp cilindru un izplūdes vārstu. Vārētu būt skrāpējumi uz cilindra stieņa, vai arī tam pielipuši tērauda putekļi vai netīrumi.	Lūdziet veikt remontu vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Izplūdes vārsta atteice.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Nepareizs atstatsums starp cilindru un virzuli.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Nav pareiza kontakta starp cilindru un pretvārstu.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Bojāta cilindra uretāna izolācija.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
Eļļas noplūdes.	Eļļas lišmena izlīdzināšanas traukam ir skrāpējumi vai tas ir saplīsis.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Skrāpējumi C veida rāmja un caurisītā virzula slīdēšanas zonā un pie rezerves gredzena.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Apājā blīvgredzena plūsums C veida rāmja un cilindra savienojuma vietā.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Oderes plūsums cilindra un sūkņa korpusa savienojuma vietā.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Nepietiekami cieši pievilktais skrūves attiecīgajās daļās.	Pievelciet skrūves.
Motors nedarbojas. Motors slikti griežas.	Nepietiekami uzlādēta akumulatora kasetne.	Uzlādējiet akumulatora kasetni.
	Akumulatora darbmūža cikls ir beidzies.	Nomainiet akumulatora kasetni.
	Motora atteice pārkāršanas dēļ.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.
	Gultņu un pie motora pievenotā pārvada deformācija vai atteice.	Dodieties to remontē vietējā pilnvarotā apkopes centrā.

▲UZMANĪBU: Sūkņa iekšējie komponenti darbojas ar augstu precizitāti, un tie ir jutīgi attiecībā pret putekļu, netīrumu, hidrauliskā šķidruma piesārņojuma un nepareizas darbības izraisītiem bojājumiem. Sūkņa korpusa izjaukšanai vajadzīgi īpaši instrumenti un apmācība, tāpēc šo darbu drīkst veikt tikai remonta tehnīki, kas apguvuši vajadzīgo apmācību un kam pieejams vajadzīgais aprīkojums. Nepareiza elektrokomponentu apkope var radīt situācijas, kurās var gūt nopietnas traumas. Sūkņa, virzula komponentu un visu elektronikas daļu apkopi drīkst veikt tikai pilnvarota darbnīca, dileris vai izplatītājs.

IEVĒRĪBAI: Ja nepilnvaroti darbinieki mēģina veikt sūkņa zonas iekšējo komponentu apkopi, garantijas saistības zaudē spēku.

PAPILDU PIEDERUMI

⚠️ UZMANĪBU: Šādi piederumi un papildierīces tiek ieteiktas lietošanai ar šajā rokasgrāmatā aprakstīto Makita darbarīku. Izmantojot citus piederumus vai papildierīces, var tikt radīta traumu gūšanas bīstamība. Piederumu vai papildierīci izmantojiet tikai paredzētajam mērķim.

Ja jums vajadzīga palīdzība vai precīzāka informācija par šiem piederumiem, vērsieties savā tuvākajā Makita apkopes centrā.

- Darba stends
- Bīdāmais atduris (maks. iebīdīšanas dzīlums)
- Makita oriģinālais akumulatoris un lādētājs

PIEZĪME: Daži sarakstā norādītie izstrādājumi var būt iekļauti instrumenta komplektācijā kā standarta piederumi. Tie dažādās valstīs var būt atšķirīgi.

SPECIFIKACIJOS

Modelis:	DPP200
Maks. angos gylis	40 mm
Skylių forma	Apvalios / ovalios
Maks. skylės dydis ir storis	65 000 psi tempiamojo stiprio mažaangliam plienui
	89 000 psi tempiamojo stiprio nerūdijančiajam plienui
Vardinė įtampa	Nuolatinė srovė 18 V
Matmenys (I x P x A) (su rankena)	417 mm x 127 mm x 315 mm
Grynasnis svoris	10,7 - 10,8 kg

- Atliekame testinius tyrimus ir nuolatos tobuliname savo gaminius, todėl čia pateikiamos specifikacijos gali būti keičiamos be išpėjimo.
- Skirtingose šalyse specifikacijos gali skirtis.
- Svoris su akumulatoriaus kasete pagal Europos elektrinių įrankių asociacijos metodiką „EPTA-Procedure 01/2014“

Tinkama akumulatoriaus kasetė ir (arba) įkroviklis

Akumulatoriaus kasetė	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Įkroviklis	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Atsižvelgiant į gyvenamosios vietas regioną, kai kurios pirmiau nurodytos akumulatoriaus kasetės ir įkrovikliai gali būti neprieinami.

ASPĖJIMAS: Naudokite tik akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, kurie nurodyti anksčiau. Naudojant bet kurias kitas akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, gali kilti sužeidimo ir gaisro pavojus.

Puansonos ir štampo komplektas

Apvalusis štampavimas

Puansonas	Štampas	Ruošinys	Pajėgumas
		Plokščia juostelė 	Maks.: 80 mm x t8 (centrinis štampavimas)
		Kampus 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanalas 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (jungiu štampavimas)

Vienetas: mm

Puansonas	Štampas	Tempiamasis stipris	Kanalas	Tempiamasis stipris
		Mažaanglis plienas (65 000 psi)		Nerūdijantysis plienas (89 000 psi)
6	SB6	t2–t4	–	t3–t4
6,5	SB6.5	t2–t6	–	t3–t4
8	SB8	t2–t6	–	t3–t4
8,5	SB8.5	t2–t6	–	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7.5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7.5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7.5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7.5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7.5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7.5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7.5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7.5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7.5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7.5	t3–t6

Ovalusis štampavimas

Puansonas	Štampas	Ruošinys	Pajégumas
		Plokščia juostelė 	Maks.: 80 mm x t8 (centrinis štampavimas)
		Kampus 	Min.: 40 mm x 40 mm x t3 Maks.: 80 mm x 80 mm x t8
		Kanalas 	Min.: 75 mm x 40 mm Maks.: 100 mm x 50 mm (jungiu štampavimas)

Vienetas: mm

Puansonas	Štampas	Tempiamasis stipris Mažanglis plienas (65 000 psi)	Kanalas	Tempiamasis stipris
				Nerūdijantysis plienas (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2-t6	—	t3-t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2-t6	—	t3-t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2-t6	—	t3-t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2-t6	—	t3-t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2-t6	—	t3-t4
9 x 18	9 x 18B	t2-t6	—	t3-t4
10 x 15	10 x 15B	t2-t8	t7.5	t3-t6
10 x 20	10 x 20B	t2-t8	t7.5	t3-t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2-t8	t7.5	t3-t6
12 x 18	12 x 18B	t2-t8	t7.5	t3-t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2-t8	t7.5	t3-t6
14 x 21	14 x 21B	t2-t8	t7.5	t3-t6

Simboliai

Toliau yra nurodyti simboliai, kurie gali būti naudojami įrangai. Prieš naudodamini įsitinkinkite, kad suprantate jų reikšmę.

Perskaitykite instrukcijų vadovą.

Skrendančių nuolaužų ir didelio triukšmo pavojai. Naudokite ausų ir akių apsaugas.

Pavojinga įtampa. Prieš dirbdami šia įrangą, atjunkite visą maitinimą. Nesilaikant šio nurodymo galima žūti arba susizaloti.

Judantis peilis. Veikiant įrenginiui, rankas laikykite atokiau. Prieš atlikdami techninę priežiūrą, išjunkite maitinimą.

Taikoma tik ES šalims
Neišmeskite elektros įrangos arba akumuliatorius bloko į buitinius šiukšlynus!

Atsižvelgiant į ES direktyvas dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir šiu direktyvų siekių įgyvendinimą pagal nacionalinius įstatymus, elektros įrangos ir baterijų bei akumuliatorių atliekas būtina surinkti atskirai nuo kitų buitinų atliekų ir atiduoti į antrinių žaliavų perdirbimo aplinkai nekenksmingų būdu punktą.

Numatytoji naudojimo paskirtis

Šis įrankis yra skirtas skylei pradurti plieninėje medžiagoje.

Triukšmas

Įprastas triukšmo A lygis, nustatytas pagal EN 62841-1
EN ISO 3744:
Garso slėgio lygis (L_{PA}): 76,7 dB (A)
Paklaida (K): 3 dB (A)

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) nustatyta (-os) pagal standartinį testavimo metodą ir jį galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai įvertinti triukšmo poveikį.

▲ISPĖJIMAS: Dėvėkite ausų apsaugą.

▲ISPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliame triukšmo dydį gali skirtis nuo paskelbtos (-ų) reikšmės (-ių), priklausomai nuo būdų, kuriuose yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, kokio tipo ruošinys apdirbamas.

▲ISPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai įvertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio įvertinimu esant faktiniems naudojimo sąlygoms (atsizvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartu jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

Vibracija

Vibracijos bendroji vertė (triašio vektorius suma) nustatyta pagal EN 62841-1 standartą:

Vibracijos emisija (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ arba mažiau Paklaida (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

PASTABA: Paskelbta (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) nustatyta (-os) pagal standartinį testavimo metodą ir jį galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbta (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai įvertinti vibracijos poveikį.

▲ISPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamos vibracijos dydys gali skirtis nuo paskelbtos (-ų) reikšmės (-ių), priklausomai nuo būdų, kuriuose yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, kokio tipo ruošinys apdirbamas.

▲ISPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai įvertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio įvertinimu esant faktiniems naudojimo sąlygoms (atsizvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartu jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

EB atitikties deklaracija

Tik Europos šalims

EB atitikties deklaracija yra pridedama kaip šio instrukcijų vadovo A priedas.

SAUGOS ISPĖJIMAI

Bendrieji įspėjimai dirbant elektriniais įrankiais

▲ISPĖJIMAS: Perskaitykite visus saugos įspėjimus, instrukcijas, iliustracijas ir techninius duomenis, pateiktus kartu su šiuo elektriniu įrankiu. Nesilaikant visų toliau išvardytų instrukcijų galima patirti elektros smūgį, gali kilti gaisras ir (arba) galima sunkiai susižaloti.

Išsaugokite visus įspėjimus ir instrukcijas, kad galėtumėte jas peržiūrėti ateityje.

Terminas „elektrinis įrankis“ pateikuose įspėjimuose reiškia į maitinimo tinklą jungiamą (laidinį) elektrinį įrankį arba akumuliatoriaus maitinamą (belaidį) elektrinį įrankį.

Darbo vietas sauga

1. Pasirūpinkite, kad darbo vieta būtų švari ir gerai apšviesta. Užgriozdintos ir tamsios vietas dažnai yra nelaimingų atsilikimų priežastimai.
2. Nedirbkite elektriniais įrankiais sprogioje aplinkoje, pavyzdžiu, kai yra degių skytių, duju ar dulkių. Elektriniai įrankiai skleidžia kibirkštis, kurios gali uždegti dulkes arba garus.
3. Dirbdami elektriniu įrankiu neleiskite šalia būti vaikams ar kitiems žiūrovams. Atitraukę dėmesį galite prarasti valdymą.

Elektros sauga

1. Elektrinio įrankio kištukas privalo atitiki lizdą. Niekada niekaip nemodifikuokite kištuko. Nenaudokite jokių kištukų adapterių su įžemintais elektriniais įrankiais. Nemodifikuoti kištukai ir juos atitinkantis lizdai sumažins elektros smūgio riziką.
2. Venkite liestis su įžemintais paviršiais, pavyzdžiu, vamzdžiais, radiatoriais, viryklemis ir šaldytuvais. Elektros smūgio rizika padidėja, jei jūsų kūnas yra įžemintas.
3. Nelaikykite elektrinių įrankių lietue ar drėgmėje. Vanduo, pakliuvęs į elektrinį įrankį, padidina elektros smūgio riziką.
4. Atsargiai elkitės su elektros laidu. Niekada nenaudokite laido elektriniams įrankiniui nešti, jam ar kištukui trauktį. Saugokite laidą nuo karščio, alyvos, aštrų kraštų ir judančių dalių. Pažeistas arba supainiotas laidas padidina riziką gauti elektros smūgį.
5. Kai elektrinį įrankį naudojate lauke, naudokite ilgintuvą, tinkamą naudoti lauke. Tinkamo naudoti lauke laido naudojimas sumažina riziką gauti elektros smūgį.
6. Jeigu elektrinį įrankį neišvengiamai reikia naudoti drėgoje vietoje, naudokite likutinės elektros srovės saugiklį (RCD). Naudojant RCD saugiklį mažėja elektros smūgio pavojus.
7. Elektriniai įrankiai gali sukurti naudotojui nekenksmingus elektromagnetinius laukus (EMI). Tačiau, prieš naudodami šį elektrinį įrankį, širdies stimulatorių ir kitų panašių medicinos įrenginių naudotojai turi susisekti su savo įrenginio gamintoju ir (arba) gydytoju ir pasikonsultuoti.

Asmeninė sauga

1. Būkite budrūs, stebékite, ką darote, ir vado-vaukiės sveiku protu, kai naudojate elektrinį įrankį. Nenaudokite elektrinio įrankio, kol esate pavargę arba veikia vaistai, alkoholis ar nar-kotikai. Dėl nedėmesingumo darbo su elektriniais įrankiais metu galima rimtai susižeisti.
2. Naudokite asmenines saugos priemones. Visada naudokite akių apsaugos priemones. Apsauginės priemonės, pavyzdžiu, respiratorius, apsauginiai batai neslidžiai padais, šalmas ar ausų apsaugos, naudojamos atitinkamomis sąlygomis, sumažina susižeidimo pavojų.

- Būkite atsargūs, kad netyčia neįjungtumėte įrankio. Prieš įjungdami įrankį į elektros tinklą ir (arba) įdėdami akumuliatorijų bloką, paimdami ar nešdami įrankį visuomet patikrinkite, ar išjungtas jo jungiklis. Jei nešeate elektrinius įrankius laikydami pirštą ant jungiklio arba ižingiate elektrinius prietaisus su jūngtu jungikliu į tinklą, patys šaukiatės nelaimės.
- Prieš įjungdami elektrinį įrankį, išsimkite visus reguliavimo raktus arba sukimimo raktą. Dėl sukausojo įrankio dalyje paliko raktu galima susižeisti.
- Nepersitempkite.** Visuomet tvirtai stovėkite ant žemės, išlaikykite pusausvyrą. Tai leidžia geriau valdyti elektrinį įrankį netikėtose situacijose.
- Tinkamai apsirenkite. Nedėvėkite palaidu drabužių arba papuošalų. Plaukus ir drabužius laikykite atokiau nuo judančių dalių. Judančios dalys gali įtraukti laisvus drabužius, papuošalus arba ilgus plaukus.
- Jei pateikiamei dulkį surinkimo ir pašalinimo priedai, išsitinkinkite, ar jie prijungti ir naudojami tinkamai. Surenkant dulkes gali sumažėti su dulkėmis susiję pavojai.
- Neleiskite žinioms, gautoms dažnai naudojant įrankius, atspalaiduoti ir nepaisyti įrankio saugos principų.** Dėl neatsargaus darbo per sekundės dalį galima susižaloti.
- Visada naudodami elektrinius įrankius užsi-dékite apsauginius akininius, kad apsaugotume savo akis nuo sužalojimų. Akiniai turi atitiktis ANSI Z87.1 reikalavimus JAV, EN 166 reikalavimus Europoje arba AS/NZS 1336 reikalavimus Australijoje / Naujojoje Zelandijoje. Australijoje / Naujojoje Zelandijoje taip pat teisiškai privaloma naudoti veido skydelį.

Darbdavys privalo užtikrinti, kad įrankio operatoriai ir kiti šalia jo darbo vietas esantys asmenys naudotų tinkamas apsaugos priemones.

Elektrinio įrankio naudojimas ir priežiūra

- Dirbdami elektriniu įrankiu nenaudokite jėgos. Naudokite tinkamą elektrinį įrankį pagal savo poreikius. Tinkamu elektriniu įrankiu, parinkę spartą, kuriai jis buvo sukurtas, darbą atliksite geriau ir saugiau.
- Nenaudokite elektrinio įrankio, jei jungiklis neįjungia ar neišjungia įrankio. Visi įrankiai, kurių negalima valdyti jungikliu, yra pavojingi ir turi būti taisomi.
- Atjunkite kištuką nuo elektros tinklo ir (arba) išimkite akumuliatorių (jei jis galima atjungti) iš elektrinio įrankio prieš reguliuodami, keisdami priedus arba laikydami elektrinius įrankius. Tokios atsargumo priemonės sumažina riziką atsiskirtinai įjungti elektrinį įrankį.
- Elektrinius įrankius laikykite vaikams nepasiekiamoje vietoje ir neleiskite žmonėms, nesuipažinusiems su šiuo elektriniu įrankiu ar jo instrukcija, juo naudotis. Neapmokytiems naudotojams naudojant elektrinius įrankius kyla pavojus.**
- Prižiūrėkite elektrinius įrankius ir priedus.** Patikrinkite, ar judančios dalys gerai pritrinintos ir yra tinkamoje padėtyje, ar nėra lūžusių dalių ir bet kokių kitų būsenų, kurios gali daryti įtaką elektriniams įrankiams juos naudojant. Esant pažeidimams, prieš tolimesnį naudijimą atiduokite elektrinį įrankį sutaisytis. Daug nelaimingu atsitikimui įvyksta dėl prastai prižiūrimų elektrinių įrankių.
- Prižiūrėkite, kad pjovimo įrankiai būtų švarūs ir aštrūs.** Tinkamai prižiūrimi pjovimo įrankiai su aštriais ašmenimis mažiau sukimba ir juos lengvai valdyti.
- Elektrinį įrankį, jo priedus ir dalis naudokite pagal šiuos nurodymus, atsižvelgdami į darbo sąlygas ir atliekamą darbą.** Naudojant elektrinį įrankį darbams, kuriems jis nėra skirtas, galima sukelti pavojų.
- Rankenos ir paémimo paviršiai turi būti sausie,** švarūs, ant jų neturi būti alyvos ir tepalo. Jei rankenos ir paémimo paviršiai bus slidūs, netikėtai atvejais negalėsите saugiai naudoti ir valdyti įrankį.
- Naudodami įrankį nenaudokite medžiagių darbo pŕštiniu, kurios gali įspainioti.** Medžiaginėms darbinėms pŕštiniems įspainiojus jjudamąsias dalis galima patirti sužalojimų.

Akumulatorinio įrankio naudojimas ir priežiūra

- Įkraukite naudodami tik gamintojo nurodyta įkroviklį.** Įkroviklis, kuris tinka vienam akumuliatoriui tipui įkrauti, gali kelti gaisro pavojų, jei bus naudojamas su kitų tipų akumulatoriais.
- Elektrinius įrankius naudokite tik su specialiai jiems skirtais akumulatoriais.** Naudojant bet kurį kitą akumulatorių gali kilti sužėidimo ir gaisro pavojus.
- Kai akumulatorius nėra naudojamas, laikykite jį toliau nuo kitų metalinių daiktų, pavyzdžiu, popieriaus savarželių, monetų, raktų, vinių, varžtų ir kitų mažų metalinių daiktų, dėl kurių gali kilti trumpasis jungimas tarp kontaktų.** Akumulatorių kontaktų trumpasis jungimas gali būti nudegimų arba gaisro priežastimi.
- Netinkamai naudojant iš akumulatoriaus gali ištéksti skysto.** Venkite sąlyčio su juo. Jei sąlytis atsiskirtinai įvyko, gausiai nuplaukite vandeniu. Jei skysto pateko į akis, kreipkitės į gydytoją. Iš akumulatoriaus išbėgęs skystis gali sudirginti arba nudeginti odą.
- Nenaudokite sugadinto ar modifikuoto akumulatoriaus arba įrankio.** Sugadinti arba modifikuoti akumulatoriai gali veikti neįprastai, todėl gali kilti gaisras, sprogimas arba sužalojimo rizika.
- Saugokite akumulatorių arba įrankį nuo ugnies ar pernelyg aukštos temperatūros.** Dėl ugnies ar 130 °C viršijančios temperatūros gali kilti sprogimas.
- Laikykites visų įkrovimo nurodymų ir nekraukite akumulatoriaus ar įrankio, kai temperatūra neatitinka nurodymuose pateikto temperatūros intervalo.** Netinkamai įkraunant arba įkraunat esant kitam nei nustatytas temperatūros intervalui, gali būti sugadintas akumulatorius ar padidėti gaisro rizika.

Techninė priežiūra

- Tegu jūsų elektrinio įrankio techninę priežiūrą atlieka kvalifikuotas remonto meistras, nau-dodamas tik identiškas atsargines dalis. Tai užtikrina, kad elektrinis įrankis liks saugus naudoti.
- Niekada neatlikite pažeistų akumulatorių techninės priežiūros. Akumulatorių techninę priežiūrą turi atlikti tik gamintojas arba įgaliojtieji techninės priežiūros paslaugų teikėjai.
- Laikykite instrukcijoje pateiktų nurodymų dėl tepimo ir priedų keitimų.

Belaidžio perforatoriaus saugos instrukcijos

- Svarbu pasirinkti tinkamą puansoną ir štampą. Pasirinkite tinkamą puansoną ir štampą pagal sky-lės formą, dydį, ruošinio storį ir medžiagos tipą.
- Prieš užverždami puansono prilaikymo veržlę, užtikrinkite, kad puansonas su laiptuotu kraštu, neleidžiančiu laisvai suktis, būtų tinkamai sumontuotas puansono stūmoklyje.
- Kanalo formos ruošiniui ir nerūdijančiojo plieno ruošiniui štampuoti naudokite tik šioms medžiagoms skirtą štampą. Rinkitės ruošinio storui tinkamą puansono ir štampo komplektą.
- Užtikrinkite, kad puansonas ir štampas būtų veržlė ar varžtu tvirtai pritvirtinti vietoje. Kitai įrankis gali būti stipriai sugadintas, todėl žmonės gali būti smarkiai sužaloti. Reguliariai tikrinkite ir priveržkite puansoną ir štampą.
- Įrankis yra elektrohidraulinis. Kai temperatūra yra žema, prieš pradedant darbą įrankis kelias minutes turi veikti tuščiąja eiga.
- Dirbant veidas, rankos ir kitos kūno dalys turi būti toliau nuo štampavimo srities.
- Prieš keisdami puansoną ir štampą, atlikdami priežiūros ar reguliavimo darbus, išimkite akumulatoriaus kasetę.
- Nusidėvėję, deformuoti, ištrupėję, sulūžę ar pažeisti puansonas ir štampas gali lemti įrankio gedimą ir sunkų nelaimingą atsitikimą. Nedelsdami šias dalis pakeiskite naujomis, „Makita“ pristatytomis dalimis.
- Kai štampuojamas nerūdijantysis plienas, puansonas ir štampas gali nusidėvėti greičiau nei štampuojant minkštessnes medžiagas. Ištitinkinkite, kad puansonas ir štampas yra geros būklės, nenusidėvėję, nedeformuoti, neištrupėję, nesulūžę ir nepažeisti. Prieš štampuodami bet kokią techninės sąlygos nenurodytą medžiagą, pasitarkite su prekybos atstovu.
- Reguliariai išimkite ir patikrinkite anglinius šepetėlius. Pakeiskite juos po 200 kartų nau-doimo. Maždaug 6 mm arba mažesnio ilgio angliniai šepetėliai gali sugadinti variklį.
- Kai įrankis yra nepertraukiama naudojamas, jo temperatūra gali viršyti 70 °C, todėl jo našumas gali sumažėti. Šiuo atveju nedirbkite įrankiu maždaug 1 valandą, kad jis atvėstų ir po to vėl naudokite.
- Neždenkite ir neužkimškite variklio ventilia-cijos angą, nes variklis gali perkaisti ir todėl atsirasti dūmų, kilti gaisras ir sprogimas.

Svarbios saugos instrukcijos, taikomos akumulatoriaus kasetei

- Prieš naudodami akumulatoriaus kasetę, perskaitykite visas instrukcijas ir perspėjimus ant (1) akumulatorių įkroviklio, (2) akumulatorių ir (3) akumulatorių naudojančio gaminio.
- Neardykite ir negadinkite akumulatoriaus kasetę. Dėl to jis galėtų užsidiegti, per daug įkaisti arba sprogti.
- Jei įrankio darbo laikas žymiai sutrumpėjo, nedelsdami nutraukite darbą su įrankiu. Tai gali kelti perkaitimo, nudegimų ar net sprogimo pavojų.
- Jei elektrolitas pateko į akis, plaukite jas tyru vandeniu ir nedelsdami kreipkitės į gydytoją. Gali kilti regėjimo praradimo pavojus.
- Neužtrumpinkite akumulatoriaus kasetę:
  - Nelieskite kontaktų degiomis medžiagomis.
  - Venkite laikyti akumulatoriaus kasetę kartu su kitais metaliniais daiktais, pavyzdžiu, vinimis, monetomis ir pan.
  - Saugokite akumulatoriaus kasetę nuo vandens ir liečias.Trumpasis jungimas akumulatoriuje gali sukelti stiprią srovę, perkaitimą, galimus nudegimus ar net akumulatoriaus gedimą.
- Nelaikykite ir nenaudokite įrankio ir akumulatoriaus kasetės vietose, kur temperatūra gali pasiekti ar viršyti 50 °C (122 °F).
- Nedeginkite akumulatoriaus kasetę, net jei yra stipriai pažeista ar visiškai susidėvėjusi. Ugnyje akumulatoriaus kasetė gali sprogti.
- Akumulatoriaus kasetės nekalkite, nepajaustykite ir nemėtykite ir taip pat iš jų netranyakite kietu daiktu. Taip elgiantis, jis galėtų užsidiegti, per daug įkaisti arba sprogti.
- Nenaudokite pažeisto akumulatoriaus.
- Idėtoms lilio jony akumulatoriams taikomi Pavojingų prekių teisés aktu reikalavimai.** Komercinis transports, pvz., trečiųjų šalių, prekių vežimo atstovų, turi laikytis specialaus reikalavimo ant pakuočių ir ženklinimo. Norėdami paruošti siūstinį prekę, pasitarkite su pavojingų medžiagų specialistu. Be to, laikykites galimų išsamesnės nacionalinių reglamentų. Užklukojite juosta arba padenkite atvirus kontaktus ir supakuokite akumulatorių taip, kad jis pakuočėje nejudėtų.
- Kai išmetate akumulatoriaus kasetę, išimkite ją iš įrankio ir išmeskite saugioje vietoje. Vadovaukite vėtos reglamentais dėl akumulatorių išmetimo.**
- Baterijas naudokite tik su „Makita“ nurodytais gaminiais. Baterijas dėjus iš netinkamus gaminius gali kilti gaisras, gaminys pernelyg kaisti, kilti sprogimas arba pratekėti elektrolitas.
- Jei įrankis bus ilgą laiką nenaudojamas, akumulatorių būtina išimti iš įrankio.
- Darbo metu ir po akumulatoriaus kasetė gali būti įkaitusi ar dėl to nudeginti. Imdami akumulatoriaus kasetes, būkite atsargūs.
- Tuoju pat po naudojimo nelieskite įrankio gnybtų, nes jie gali būti įkaitę tiek, kad nudegins.
- Neleiskite, kad į akumulatoriaus kasetės gnybtus, angas ir griovelius patektų drožliui, dulkui ar žemui. Dėl to įrankis ar akumulatoriaus kasetė gali imti prastai veikti ar sugesti.

- Jeigu įrankis nėra pritaikytas naudoti šalia aukštos įtampos elektros linijų, akumulatoriaus kasetės nenaudokite šalia aukštos įtampos elektros linijų. Dėl to gali sutrikti įrankio ar akumulatoriaus kasetės veikimas arba jie gali sugesti.
- Laikykite akumulatorių vaikams nepasiekiamo vietoje.

SAUGOKITE ŠIAS INSTRUKCIJAS.

PERSPĖJIMAS: Naudokite tik originalų „Makita“ akumulatorių. Neoriginalaus „Makita“ arba pakeisto akumulatoriaus naudojimas gali nulemti gaisrą, asmens sužalojimą ir pažeidimą. Tai taip pat panaikina „Makita“ suteikiamą „Makita“ įrankio ir įkroviklio garantiją.

Patarimai, ką daryti, kad akumuliatorius veiktų kuo ilgiau

- Pakraukite akumulatoriaus kasetę prieš jai visiškai išsikraunant. Visuomet nustokite naujoti įrankį ir pakraukite akumulatoriaus kasetę, kai pastebite, kad įrankio galia sumažėjo.
- Niekada nekraukite iki galo įkrautos akumulatoriaus kasetės. Perkraunant trumpėja akumulatoriaus eksploatacijos laikas.
- Akumulatoriaus kasetę kraukite esant kambario temperatūrai 10 - 40 °C. Prieš pradēdami krauti, leiskite įkaitusiai akumulatoriaus kasetei atvėsti.
- Kai akumulatoriaus kasetės nenaudojate, ją išimkite iš įrankio ar įkroviklio.
- Įkraukite akumulatoriaus kasetę, jei jos nenaudojate ilgą laiką (ilgiau nei šešis mėnesius).

DALIŲ APRAŠYMAS

► Pav.1

1	Variklis	2	Saugos etiketė	3	Siurblio korpusas	4	Puansonų prilaikanti veržlė
5	Puansonas	6	Štampas	7	Šalintuvas	8	C rėmas
9	Slydimo stabdiklis	10	Grižtamoji svirtis	11	Alyvos anga	12	Gaidukas
13	Gaiduko fiksavimo mygtukas	14	Akumulatoriaus kasetė	-	-	-	-

VEIKIMO APRAŠYMAS

PERSPĖJIMAS: Prieš pradēdami reguliuoti arba tikrinti įrankio veikimą, visuomet būtinai išjunkite įrankį ir išimkite akumulatoriaus kasetę.

Akumulatoriaus kasetės uždėjimas ir nuėmimas

PERSPĖJIMAS: Prieš jidėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, visada išjunkite įrankį.

PERSPĖJIMAS: Idėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, tvirtai laikykite įrankį ir akumulatoriaus kasetę. Jeigu įrankį ir akumulatoriaus kasetę laikysite netvirtai, jie gali išslysti iš jūsų rankų, todėl įrankis ir akumulatoriaus kasetė gali būti sugadinti, o naudotojas sužalotas.

► Pav.2: 1. Raudonas indikatorius 2. Mygtukas 3. Akumulatoriaus kasetė

Jei norite išimti akumulatoriaus kasetę, ištraukite ją iš įrankio, stumdamis mygtuką, esančią kasetės priekyje.

Jei norite jideti akumulatoriaus kasetę, sulygiuokite liežuvėl ant akumulatoriaus kasetės su grioveliu korpuose ir įstumkite į jai skirtą vietą. Idėkite iki galo, kol spragtelėdama užsifiksuos. Jeigu matote raudoną indikatorių viršutinėje mygtuko pusėje, ji nėra visiškai užfiksuota.

PERSPĖJIMAS: Akumulatoriaus kasetę visada įkiškite iki galo, kol nebematysite raudono indikatoriaus. Priešingu atveju jি gali atsikiltinai iškristi iš įrankio, sužeisti jus arba aplinkinius.

PERSPĖJIMAS: Nekiškite akumulatoriaus kasetės jéga. Jeigu kasetė sunkiai lenda, ją kisate netinkamai.

Akumulatoriaus apsaugos sistema

Įrankyje įrengta akumulatoriaus apsaugos sistema. Ši sistema automatiškai atjungia variklio maitinimą, kad pailgėtų įrankio ir akumulatoriaus naudojimo laikas. Įrankis automatiškai išsijungs darbo metu esant vienai iš toliau nurodytų įrankio arba akumulatorius darbo sąlygu.

Apsauga nuo visiško išeikvojimo

Kai likiosios akumulatoriaus galios nepakanka, įrankis automatiškai išsijungia. Tokiu atveju ištraukite akumulatorių iš įrankio ir jį įkraukite.

Likusios akumulatoriaus galios rodymas

Tik akumulatoriaus kasetėms su indikatoriumi

- Pav.3: 1. Indikatorių lemputės 2. Tikrinimo mygtukas

Paspauskite akumulatoriaus kasetės tikrinimo mygtuką, kad būtų rodoma likusi akumulatoriaus energija. Maždaug trims sekundėms užsidegs indikatorių lemputės.

Indikatorių lemputės			Likusi galia
Šviečia	Nešviečia	Blyksi	
			75 - 100 %
			50 - 75 %
			25 - 50 %
			0 - 25 %
			Įkraukite akumulatorių.
			Galimai ivyko akumulatoriaus veikimo triktis. ↑ ↓

PASTABA: Rodmuo gali šiek tiek skirtis nuo faktinės energijos lygio – tai priklauso nuo naudojimo sąlygų ir aplinkos temperatūros.

Jungiklio veikimas

APERSPĖJIMAS: Prieš įdėdami akumulatoriaus kasetę į įrankį, visuomet patirkinkite, ar gaidukas gerai veikia, o atleistas grįžta į išjungimo padėtį „OFF“.

APERSPĖJIMAS: Kai nenaudojate įrankio, visada užfiksuojite jo gaiduką.

Kai štampuojate ruošinių, traukite gaiduką, kol puansas nusileis ant ruošinių ir grįš į pradinę padėtį.

Norėdami užfiksuti gaiduką, B pusėje paspauskite gaiduko fiksavimo mygtuką. Norėdami atlaistinti, paspauskite gaiduko fiksavimo mygtuką iš A pusės.

- Pav.4: 1. Gaiduko fiksavimo mygtukas 2. Gaidukas

Sukamoji rankenėlė

Dirbant rankenėlę galima pasukti 360 laipsnių kampu bet kuria kryptimi. Ši ypatybė itin naudinga dirbant nepatogiose ir siaurose vietose, kadangi operatoriui nustatyti įrankį į geriausią padėtį, kad jis būtų lengva naudoti.

- Pav.5

SURINKIMAS

APERSPĖJIMAS: Prieš darydami ką nors įrankiu visada patirkinkite, ar įrenginys išjungtas, o akumulatorių kasetė – nuimta.

Puansono ir štampo keitimas

Apvalaus puansono keitimas

- Pav.6: 1. Šalintuvas 2. Veržlė ir nustatymo varžtas
3. Puansoną prilaikanti veržlė 4. Apvalus puansas

1. Įsitinkinkite, kad puansono stūmoklis yra visiškai įtrauktas, ir nuimkite šalintuvus, kad būtų lengviau pasiekti dalis.

2. Pirmiausia reikia nuimti puansoną, o po to štampą. Atskubite puansoną prilaikančią veržlę, kad galėtumėte nuimti puansoną, ir išsukite nustatymo varžtą ir veržlę štampui nuimti.

PASTABA: Kai keičiate puansoną ir štampą, įsitinkinkite, kad pasirinkote tinkamą dydį, storij ir skylių formą. Tam tikros formos puansonai ir štampai turi būti tinkamai sulygioti vieni su kitais.

3. Įdėkite štampą tinkama kryptimi į C rémą. Tvirtai prirtvirtinkite nustatymo varžtą ir priveržkite veržlę.
4. Įdėkite puansoną į puansoną prilaikančią veržlę. Įdėkite puansoną su veržlę į puansono stūmoklį ir ranka priveržkite veržlę.

PASTABA: Kai montuojate puansoną su laiptuotu kraštu (apsauga nuo sukimosi), įsitinkinkite, kad yra tinkama kryptis ir kad laiptuotas kraštas tinkamai įdėtas į puansono stūmoklį.

5. Įsitinkinkite, kad puansas tinkamai įdėtas į puansoną strypą ir tvirtai priveržkite puansoną prilaikančią veržlę su pristatyta veržlės priveržimo varžtu.
► Pav.7: 1. Veržlės priveržimo varžtas 2. Puansoną prilaikanti veržlė 3. Atlaisvinti 4. Priveržti
6. Atkurti šalintuvus.

ASPĖJIMAS: Jeigu puansas ir štampas yra ne tokio paties dydžio arba puansas ir štampas yra nustatyti į netinkamą padėtį, puansas gali atsirenkti į štampą ir abi dalys gali sulūžti. Šiuo atveju nuo sulūžusių dalių atitrūkė gabalėliai gali sukelti sužalojimą.

APERSPĖJIMAS: Reguliariai tikrinkite sparnuotuosius varžtus, kurie prilaiko šalintuvą, ar jie tvirtai priveržti. Dėl atsilaisvinusių varžtų šalintuvas gali nukristi ir sugadinti įrankį.

Ovalaus puansono keitimas

- Pav.8: 1. Šalintuvas 2. Veržlė ir nustatymo varžtas
3. Puansoną prilaikanti veržlė 4. Ovalusis puansas 5. Laiptuotasis kraštas
6. Puansono strypas

1. Įsitinkinkite, kad puansono stūmoklis yra visiškai įtrauktas, ir nuimkite šalintuvus, kad būtų lengviau pasiekti dalis.

2. Pirmiausia reikia nuimti puansoną, o po to štampą. Atskubite puansoną prilaikančią veržlę, kad galėtumėte nuimti puansoną, ir išsukite nustatymo varžtą ir veržlę štampui nuimti.

PASTABA: Kai keičiate puansoną ir štampą, išsitinkite, kad pasirinkote tinkamą dydį, storį ir skylos formą. Tam tikros formos puansonai ir štampai turi būti tinkamai sulygiuoti vieni su kita.

3. Tvirtai priveržkite ovalujį štampą nustatymo varžtu ir priveržkite veržlę.
4. Iškėkite ovalujį puansoną į puansoną prilaikančią veržlę. Nustatykite tinkamą ovaliojo puansonų laiptuotuoju kraštu padėtį puansonu stumoklyje ir ranga priveržkite puansoną prilaikančią veržlę.

PASTABA: Jeigu ovaliojo puansonos laiptuotasis kraštas netinkamai iðdėtas į puansoną stumoklį, puansonas prilaikančios veržlės nebus galima užveržti. Išsitinkite, kad ovaliojo puansonos padėtis puansonos strype yra tinkama.

5. Stumkite ovalujį puansoną palei puansoną strypą ir tvirtai priveržkite puansoną prilaikančią veržlę pateiktu veržlės priveržimo varžtu.

► **Pav.9:** 1. Veržlės priveržimo varžtas 2. Puansoną prilaikanti veržlė 3. Atlaisvinti 4. Priveržti

6. Atkurti šalintuvus.

AISPEJIMAS: Jeigu puansonas ir štampas yra ne tokio paties dydžio arba puansonas ir štampas yra nustatyti į netinkamą padėtį, puansonas gali atsirengti į štampą ir abi dalys gali sulūžti. Šiuo atveju nuo sulūžusių dalių atitrukė gabalėliai gali sukelti sužalojimą.

AISPERSPĒJIMAS: Reguliariai tikrinkite sparnuotuosius varžtus, kurie prilaiko šalintuvą, ar jie tvirtai priveržti. Dėl atsilaisvinusių varžtų šalintuvas gali nukristi ir sugadinti įrankį.

AISPERSPĒJIMAS: Išsitinkite, kad ovaliojo puansonos laiptuotasis kraštas yra tinkamoje padėtyje puansonos strype ir kad puansoną prilaikanti veržlė yra tinkamai priveržta.

Skylės štampavimas

AISPERSPĒJIMAS: Prie štampuodami, visada išsitinkite, kad tinkamas puansonas ir štampas yra tinkamai iðdėti.

1. Patirkinkite štampavimo padėtį.
- **Pav.12:** 1. Puansonas 2. Plokščia juostelė 3. Štampas
2. Atlaisvinkite suveržimo varžtą ant šoninio stabdiklio ir sureguliuokite šoninį stabdiklį į norimą padėtį. Po to vėl priveržkite suveržimo varžtą.
- PASTABA:** Slankojantį stabdiklis nustatytas prilaikyti perforatorių pastoviu atstumu nuo ruošinio krašto.
3. Patirkinkite, ar gržtamoji svirtis yra visiškai uždaryta laikrodžio rodyklės kryptimi.
- **Pav.13:** 1. Spyruoklinis kaištis 2. Gržtamoji svirtis 3. Atvira padėtis 4. Uždara padėtis
4. Patirkinkite, ar puansonos stumoklis yra visiškai iðtrauktas.
5. Uždékite perforatorių į reikalingą padėtį ant ruošinio, kaip kreiptuvą naudodami slankojantį stabdiklį. Sulygiuokite puansoną tašką su štampuojamos skylos centru.
6. Traukite gaiduką, kol puansonas pasieks savo eigos galą ir sugriš į pradinę padėtį.

Puansonos strypas išsitrauks ir stums puansoną per ruošinį.

PASTABA: Norédami tiksliai ir lengvai nustatyti puansonos padėtį, traukite gaiduką su pertraukomis, kad puansonas palapsniniu judėtų žemyn ruošiniui. Jeigu padėtis netenkina, atidarykite gržtamają svirtį, kad iðtrauktumėte puansoną ir galutinėmė mėginti dar kartą. Jeigu puansonas negrižta į pradinę padėtį atidarius gržtamają svirtį, patraukite gaiduką, kad sugrąžintumėte puansoną.

PASTABA: Jeigu baigus štampuoti puansonas nesugrižta, atleiskite gaiduką, kad išjungtumėte variklį, ir vėl patraukite gaiduką.

Jeigu net atlikus minėtus veiksmus puansonas nesugrižta, susabdykite darbą prieš atlikdami toliau nurodytą štampavimą.

NAUDOJIMAS

Tinkamas įrankio naudojimas

Štampo pasirinkimas

Svarbu, kad naudojamas štampas tiktų norimo štampuoti ruošinio storiiui. 4 mm – 8 mm storio ruošinio štampavimas štampu, skirtu plonesniams ruošiniui, gali lemti, kad puansonas ištregis ruošinyje. Taip yra dėl mažesnio tarpo tarp štampo ir puansonos. Šiuo atveju ruošinys ištraukiame puansonos bus patrauktas aukštyn, kaip parodyta paveikslėlyje. Ypač reikia būti atsargiems, kai štampuojate mažangilio plieno, aluminio ir vario plokščią juosteľę.

► **Pav.10:** 1. Ruošinys

Tinkamas šalintuvo naudojimas

Nedékite ruošinio taip, kad jo vienas ar abu galai būtų neprikaomi šalintuvu. Jeigu ruošinys yra netinkamai prilaikomas, jis judés, kai puansonas sugriš. Dėl to puansonas gali ištregti ir sugadinti įrankį.

► **Pav.11:** 1. Šalintuvas 2. Ruošinys

Darbo sustabdymas prieš baigiant štampuoti

Jeigu norite sustabdyti darbą prieš baigę štampuoti, atlikite toliau nurodytus veiksmus:

1. Sukite gržtamają svirtį prieš laikrodžio rodyklę, kol ji atsirengtų į spyruoklinį kaištį ir tada iškart sugriš į pradinę padėtį.
- Taip sumažinsite vidinį slėgį įrankyje. Jeigu puansonas savo jėga atitraukiamas nuo ruošinio, palaukite, kol puansonas visiškai sugriš į savo vietą. Po to pasukite gržtamają svirtį atgal į jos pradinę padėtį. Šiuo atveju reikia atlikti šį veiksmą.
2. Traukite gaiduką, kol puansonas sugriš į pradinę padėtį.

Slankiojančio stabdiklio naudojimas maksimaliam gyliui pasiekti

Pasirenkamas priedas

APERSPĖJIMAS: Prieš tvirtindami ar nuim-dami slankiojančią stabdiklį, išsitinkite, kad išimta akumulatoriaus kasetė, jog įrankis netycia nejsi-jungtų ir niekas nebūtų sužalotas.

Štampuoti iki 40 mm gilio nuo ruošinio krašto galima naudojant pasirenkamą slankiojančią stabdiklį.

► **Pav.14:** 1. Varžtas ir poveržlė 2. Pasirenkamas slankiojantis stabdiklis

1. Atlaisvinkite nustatymo varžtą ir veržlę, kad nuim-tumėte štampą.
2. Išsukite varžtą ir poveržlę, kuriais pritvirtintas slankiojantis stabdiklis.
3. Išimkite slankiojančią stabdiklį, patraukdam iki C rémo viršutinės pusės.
4. Idékite pasirenkamą slankiojančią stabdiklį dėl maksimalaus gilio nuo C rémo apatinės pusės.
5. Pritvirtinkite pasirenkamą slankiojančią stabdiklį 2 veiksmo metu išsuktu varžtu ir poveržle.
6. Sumontuokite štampą su 1 veiksmo metu išsuktais nustatyti varžtu ir veržle.

TECHNINÉ PRIEŽIŪRA

APERSPĖJIMAS: Visuomet išsitinkite, ar įrankis yra išjungtas ir akumulatoriaus kasetė yra nuimta prieš atlikdami apžiūrą ir priežiūrą.

PASTABA: Niekada nenaudokite gazolini, benzino, tirpiklio, spirito arba panasių medžiagų. Galii atsirasti išblukimų, deformacijų arba jtrūkimų.

Kad gaminys veiktu SAUGIAI ir PATIKIMAI, ji taisyt, apžiūrėti ar atlikti bet kokią kitą priežiūrą arba derinių turi galiotasis kompanijos „Makita“ techninés priežiūros centras; reikia naudoti tik kompanijos „Makita“ pagamin-tas atsargines dalis.

Reguliari techninė priežiūra

Pasirūpinkite, kad C rémo gale esančioje angajoje nebūtų nešvarumų ir nuolaužų. Oro angai turi būti atvira, kad būtų galima kontroliuoti hidraulinį slėgį.

► **Pav.15:** 1. Oro anga

Neatsukite arba neišimkite trijų varžtų, kaip parodyta paveiksle. Taip padarius iš įrankio tekės alyva.

► **Pav.16**

Alyvos papildymas

Šis įrankis yra elektrohidraulinis. Iš gamybos išsiųstas įrankis buvo priplūdytas alyvos. Neméginkite papildyti alyvos, jei įrankis veikia tinkamai. Kai alyvos slėgio nepakanka tinkamam įrankio veikimui, papildykite alyvos.

PASTABA: Užtikrinkite, kad darbo vieta ir visa įranga būtų švari, jog į hidraulinę alyvą ar siurblio sričių nepatektų nešvarumų, dulkių ar kitų pašalinimui medžiagų.

PASTABA: Naudokite tik „Makita“ rekomenduojamą gryną hidraulinę alyvą. Nenaudokite kitos toliau išvardytos alyvos, kad nesugadintumėte tarpi-kių ir kitų vidinių staklių dalių.

Rekomenduojama alyva:

- „Makita“ hidraulinė alyva
- „Super Hyrando #46“ („JXTG Nippon Oil & Energy Corp.“)
- „Shell Tellus Plus #46“ („U.S. Shell“)
- Hidraulinė alyva su analogiškomis nuosidé-vėjimo apsaugančiomis savybėmis, ISO 46-os klampumo klasės.

1. Idékite akumulatoriaus kasetę į įrankį.
2. Paguldykite įrankį ant kairės pusės taip, kad aly-vos anga būtų viršuje.
3. Naudokite įrankį, kad perkeltumėte puansoną beveik iki jo eigos apačios.

PASTABA: Jeigu reikia, dirbkite įrankiu kelis taktus. Taip galėsite tinkamai nustatyti eigos apatinę padėtį ir puansono stūmoklio padėtį. Sloje padėtyje galima papildyti tinkamą alyvos kiekį, nes iš siurblio alyva buvo visiškai išleista.

4. Ištraukite iš įrankio akumulatoriaus kasetę.
  5. Atsargiai išsukite lizdinės galvutės varžtą, kad atidarytumėte alyvos angą.
  - **Pav.17:** 1. Lizdinės galvutės varžtas
  6. Priplūdykite talpyklę hidraulinės alyvos, naudodami su įrankiu pateiktą mažą suspaudžiamą buteliuką.
  7. Kelis kartus šiek tiek pasukiokite įrankį pirmyn ir atgal, kad būtų pašalinti patekę oro burbuliukai. Po to, jei reikia, papildykite dar alyvos.
  8. Išsukite lizdinės galvutės varžtą ir iššluostykite nereikalingą alyvą.
  9. Idékite akumulatoriaus kasetę ir kelis taktus dirbkite įrankiu, kai gržtamoji svirtis yra nustatyta į atvirą padėtį. Po to vėl išjunkite įrankį, kai gržtamoji svirtis yra nustatyta į uždarą padėtį.
- Taip iš sistemos pašalininsite patekusį orą. Kartokite šį procesą, kol būsite tikri, kad puansono stūmoklis yra beveik eigos apačioje.
10. Jei reikia, papildykite alyvos, kartodami 3–9 veiksmus.
- Jeigu alyvos daug išeikvota, turite kelis kartus pakartoti šį procesą.

GEDIMU ŠALINIMAS

Prieš kreipdamiesi dėl remonto darbų, pirmiausia patikrinkite gedimus patys. Kilus problemų, apie kurias nepaiškinta vartotojo vadove, neméginkite ardyti įrankio. Kreipkitės į įgaliotuosius „Makita“ techninės priežiūros centrus, kuriuose remontui visuomet naudojamos originalios „Makita“ keičiamosios dalys.

Neįprasta būklė	Tikétina priežastis (trikčiai)	Ištaisomoji priemonė
Puansono stūmoklis neištumiamas.	Nepakanka alyvos	Papildykite alyvos.
	Puansono stūmoklis neviškai sugrižo dėl armatūros nuolaužų, geležies miltelių ir nešvarumų slankiojančioje puansono stūmoklio ir C rémo dalyje.	Puansono stūmokljį pastumkite atgal. Nuvalykite puansono stūmoklį.
	Puansono stūmoklis neviškai sugrižo dėl puansono stūmoklio iškraipymo ar išspūtimo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Puansono stūmoklis sugrižo neviškai, kadangi grįžtamoji spryuklė silpna.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
Nors puansono stūmoklis išsistumia, per mažą pjovimo galia skylei išspausti.	Nepakanka alyvos.	Papildykite alyvos.
	Netinkamas kontaktas tarp cilindro ir apsauginio vožtuvo. Gali būti ibréžimų cilindro vamzdyme arba prilipusių geležies miltelių ar nešvarumų.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Apsauginio vožtuvo gedimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Netinkamas tarpas tarp cilindro ir stūmoklio.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Netinkamas kontaktas tarp cilindro ir grįžtamajo vožtuvu.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
Prateka alyva.	Cilindro uretano pakuočės pažeidimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Alyvos lygio palaikymo korpuso ibréžimai arba lūžimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Ibréžimai ant C rémo slankiojančios dalių, puansono stūmoklio ar atraminio žiedo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Sandarinimo žiedo gedimas C rémo ir cilindro sandūroje.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Tarpiklio lūžimas ties cilindro ir siurblio korpuso sandūra.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
Variklis nejudąs. Variklis prastai sukas.	Nepakankamai priveržti atitinkamų dalių varžtai.	Užveržkite varžtus.
	Nepakankamai įkrauta akumulatorius kasetė.	Įkraukite akumulatorius kasetę.
	Baigėsi akumulatorius eksplloatavimo trukmė.	Pakeiskite akumulatorius kasetę.
	Variklio gedimas dėl perkaitimo.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.
	Guolių ir prie variklio prijungtos pavaro deformacija ar gedimas.	Dėl remonto kreipkitės į vietinį įgaliotąjį techninės priežiūros centrą.

APERSPĖJIMAS: Vidinių siurblio komponentų nustatytai labai tiksliai, todėl jie labai jautrūs pažeidiams dėl dulkių, nešvarumų, hidraulinio skysčio teršalų ar netinkamo tvarkymo. Norint išardytį siurblio korpusą, reikia specialių įrankių ir mokymo, todėl tai turėtų atlikti tik remonto darbuotojai, kurie buvo tinkamai išmokyti ir turi tinkamą įrangą. Netinkamai atliekant elektrinių komponentų techninę priežiūrą, gali susidaryti sėlygos, dėl kurių galima sunkiai susižaloti. Siurblio ir stūmoklio komponentus bei visas elektros dalis turi prižiūrėti tik įgaliotosios remonto dirbtuvės, prekybos atstovas arba platintojas.

PASTABA: Jeigu neįgaliotieji darbuotojai mėgins atlikti siurblio srities vidinių komponentų priežiūros darbus, garantija taps negiliojančia.

PASIRENKAMI PRIEDAI

APERSPĖJIMAS: Šiuos papildomus priedus arba įtaisus rekomenduojama naudoti su šioje instrukcijoje nurodytu „Makita“ bendrovės įrankiu. Naudojant bet kokius kitus papildomus priedus arba įtaisus, gali kilti pavojus sužeisti žmones. Naudokite tik nurodytam tikslui skirtus papildomus priedus arba įtaisus.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie tuos priedus, kreipkitės į artimiausią „Makita“ techninės priežiūros centrą.

- Darbinis stendas
- Slankiojantis stabdiklis (maks. angos gylis)
- Originalus „Makita“ akumuliatorius ir įkroviklis

PASTABA: Kai kurie sąraše esantys priedai gali būti pateikti įrankio pakuočėje kaip standartiniai priedai. Jie įvairiose šalyse gali skirtis.

TEHNILISED ANDMED

Mudel:	DPP200	
Max kaela sügavus	40 mm	
Aukude kuju	Ümmargune/pikergune	
Max augu suurus ja paksus	65 000 psi tömbetugevusega karastamata terase puhul	Läbimõõt: 20 mm Paksus: 8 mm
	89 000 psi tömbetugevusega roostevaba terase puhul	Läbimõõt: 20 mm Paksus: 6 mm
Nimipinge	Alalisvool 18 V	
Mõõtmned (P × L × K) (käepidemega)	417 mm × 127 mm × 315 mm	
Netokaal	10,7 - 10,8 kg	

- Meie pideva uuringu- ja arendusprogrammi töltu võidakse tehnilisi andmeid muuta ilma sellest ette teatamata.
- Tehnilised andmed võivad riigiti erineda.
- Kaal koos akukassetiga, EPTA-protseduuri 01/2014 kohaselt

Sobiv akukassett ja laadija

Akukassett	BL1830B/BL1840B/BL1850B/BL1860B
Laadija	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Mõned eespool loetletud akukassetid ja -laadijad ei pruugi olla teie riigis saadaval.

HOIATUS: Kasutage ainult ülalpool loetletud akukassette ja laadijaid. Muude akukassettide ja laadijate kasutamine võib tekitada vigastusi ja/või tulekahju.

Kärni ja matriitsi kombinatsioon

Ümmargune augustamine

Kärn	Matriits	Toorik	Mahutavus
		Tasapinnaline latt	Max: 80 mm × t8 (Keskele augustamine)
		Nurk	Min: 40 mm × 40 mm × t3 Max: 80 mm × 80 mm × t8
		Kanal	Min: 75 mm × 40 mm Max: 100 mm × 50 mm (Ääriku augustamine)

Ühik: mm

Kärn	Matriits	Tõmbetugevus	Kanal	Tõmbetugevus
		Karastamata teras (65 000 psi)		Roostevaba teras (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6,5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8,5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7,5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Pilklik augustamine

Kärn	Matriits	Toorik	Mahutavus
		Tasapinnaline latt	Max: 80 mm × t8 (Keskele augustamine)
		Nurk	Min: 40 mm × 40 mm × t3 Max: 80 mm × 80 mm × t8
		Kanal	Min: 75 mm × 40 mm Max: 100 mm × 50 mm (Ääriku augustamine)

Ühik: mm

Kärn	Matriits	Tömbetugevus	Kanal	Tömbetugevus
		Karastamata teras (65 000 psi)		Roostevaba teras (89 000 psi)
6,5 × 10	6,5 × 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 × 13	6,5 × 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 × 13	8,5 × 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 × 17	8,5 × 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 × 13,5	9 × 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 × 18	9 × 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 × 15	10 × 15B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
10 × 20	10 × 20B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
11 × 16,5	11 × 16,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
12 × 18	12 × 18B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
13 × 19,5	13 × 19,5B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6
14 × 21	14 × 21B	t2 - t8	t7,5	t3 - t6

Sümbolid

Alljärgnevalt kirjeldatakse tingmärke, mida võidakse seadmetel kasutada. Enne seadme kasutamist tehke endale selgeks nende tähtedus.

Lugege juhendit.

Lendava prahi ja valju mürja oht. Kandke körva- ja silmakaitsvahendeid.

Ohtlik pingi. Enne seadme hooldamist eemaldage kõik vooluallikad. Selle juhise eiramise võib lõppeda surma või kehaliste vigastustega.

Liikuv tera. Hoidke käed eemal, kui masin töötab. Enne hooldamist lülitage toide välja.

Ainult EL-i riikide puhul

Ärge visake elektriseadmeid ja akusid ära koos majapidamisjäätmeteega!

Vastaval Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiividele elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta ning patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta ning nende rõueté kohaldamisele liikmesriikides tuleb kasutuskõlbumatuks muutunud elektriseadmed ja akud koguda eraldi ning keskkonnasäästlikult korduv kasutada või ringlusse võtta.

Kavandatud kasutus

See tööriist on mõeldud terasmaterjali augustamiseks.

Müra

Tüüpiline A-korrigeeritud müratase, määratud standardi EN 62841-1 EN ISO 3744 kohaselt:

Helirõhutase (L_{pA}): 76,7 dB (A)

Määramatus (K): 3 dB (A)

MÄRKUS: Deklareeritud müratase määrust (väärtuseid) on mõõdetud kooskõlas standardse katsemeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme vördlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareeritud müratase määrust (väärtuseid) võib kasutada ka mürataseme esmaseks hindamiseks.

▲HOIATUS: Kasutage körvakaitsmeid.

▲HOIATUS: Müratase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärtus(t)est olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust.

▲HOIATUS: Rakendage operaatori kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse töoperioodi köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

Vibratsioon

Vibratsiooni koguväärtus (kolmeteljeliste vektorite summa) määratud standardi EN 62841-1 kohaselt: Vibratsiooniheide (a_h): $2,5 \text{ m/s}^2$ või vähem Määramatus (K): $1,5 \text{ m/s}^2$

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-väärtuseid) on mõõdetud kooskõlas standardse katsemeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme vördlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-väärtuseid) võib kasutada ka mürataseme esmaseks hindamiseks.

▲HOIATUS: Vibratsionitase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärtus(t)est olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust.

▲HOIATUS: Rakendage operaatori kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse töoperioodi köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

Ü Ü vastavusdeklaratsioon

Ainult Euroopa riikide puhul

Ü Ü vastavusdeklaratsioon sisaldub käesoleva juhendi Lisas A.

OHUTUSHOIATUSED

Üldised elektritööriistade ohutushoiatused

▲HOIATUS: Lugege läbi kõik selle elektritööriista kaasas olevad ohutushoiatused, juhisid, joonised ja tehnilised andmed. Järgnevate juhiste eiramise võib põhjustada elektrilöögi, süttimise ja/või raske kehavigastuse.

Hoidke edaspidisteks viideteks alles kõik hoiatused ja juhtnöörid.

Hoiatustes kasutatud termini „elektritööriis“ all peetakse silmas elektriga töötavaid (juhtmega) elektritööriisti või akuga töötavaid (juhtmeta) elektritööriisti.

Tööpiirkonna ohutus

1. Tööpiirkond peab olema puhas ja hästi valgustatud. Asju täiskujutatud või pimedad alad soodusavad önnestuste teket.
2. Ärge kasutage elektritööriisti plahvatusohtlikus keskkonnas, nagu tuleohtlike vedelike, gaaside või tolmu läheduses. Elektritööriistat tekitavad sädemeid, mis võivad süüdata tolmu või aurud.
3. Hoidke lapsed ja körvalised isikud elektritööriista taga töötamise ajal eemal. Tähelepanu hajumisega võib kaasneda kontrolli kaotus.

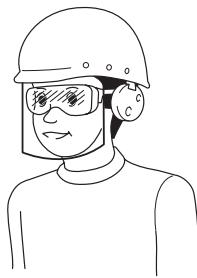
Elektriohutus

1. Elektritööriistade pistik peab sobima pistikupesaga. Ärge kunagi muutke pistikut mis tahes moel. Ärge kasutage adapterpistikuid maandatud elektritööriistadega. Muutmata pistikud ja sobivad pistikupesad vähendavad elektrilöögoriski.
2. Vältige keha kokkupuudet maandatud pindadega, nagu torud, radiaatorid, pliidid ja külmid. Eksisteerib suurenenedud elektrilöögorisk, kui teie keha on maandatud.
3. Elektritööriistad ei tohi sattuda vihma kätte või märga kohta. Elektritööriista sisse läinud vesi suurendab elektrilöögoriski.
4. Ärge kahjustage toitejuhet. Ärge kunagi kasutage elektrijuhet elektritööriista kandmiseks, tömbamiseks või pistikupesast väljatömbamiseks. Hoidke juhe eemal kuumast, ölist, teravatest nurkatest või liukavatest osadest. Kahjustatud või sassis juhtmed suurendavad elektrilöögoriski.
5. Kui töötate elektritööriista taga välistingimustes, kasutage sellist pikendusjuhet, mis sobib väljas kasutamiseks. Välistingimustesse sobiva pikendusjuhme kasutamine vähendab elektrilöögoriski.
6. Kui niiskes asukohas elektritööriistaga töötamine on välimatu, kasutage lekkevoolukaitse-mega (RCD) kaitstud vooluahelat. RCD kasutamine vähendab elektrilöögiohuti.
7. Mootortööriistad võivad tekitada elektromagnetvälju (EMV), mis ei ole kasutajale kahjulikud. Küll aga peaksid südamestimulaatorite ja teiste sarnaste meditsiiniseadmetega kasutajad võtma enne mootortööriista kasutamist nõu saamiseks ühendust oma seadme tootja ja/või ärstiga.

Isiklik ohutus

1. Püsige ergas, jälgige pidevalt, mida teete, ning kasutage elektritööriista taga töötamisel tervet möistust. Ärge kasutage elektritööriista, kui olete väsinud või narkootikumide, alkoholi või ravimite mõju all. Elektritööriistadega töötades võib tähelepanematus endaga kaasa tuua tōsised tervisekahjustusi.
2. Kasutage isikukaitsevahendeid. Kandke alati silmakaitsmeid. Kaitsevahendid, näiteks oludesse sobiv tolummask, libisemiskindlad turvajalatsid, kõva peakate või kõrvaklapid, vähendavad tervisekahjustusi.

- Vältige juhukäivitust. Enne tööriista vooluvõrgu ja/või akuga ühendamist, ülesvõtmist või kandmist veenduge, et lülitil oleks väljalülitatud asendis. Elektritööriistade kandmine näppu lülitil hoides või sisse lülitatud tööriista pingestamine suurendab õnnetuse tekkimise ohtu.**
- Eemalдage reguleerimis- ja mutrivõтmed enne elektritööriista käivitamist. Mutrivõti või mingi muu võti, mis on jäetud elektritööriista pöörleva osa külge, võib põhjustada terviskahjustusi.**
- Ärge kütunitage liiga kaugele ette. Hoidke kogu aeg jalad kindlast maas ning hoidke tasakaalu. See tagab parema kontrolli elektritööriista üle ootamatutes olukordades.**
- Riitetuge kohaselt. Ärge kandke lahtisi riideid ega ehteid. Hoidke juuksed ja riided liikuvatest osadest emal. Lahtised riided, eheted ja pikad juuksed võivad liikuvate osade külge jääda.**
- Kui seadmed on varustatud tolmueraldus- ja kogumisvahenditega, veenduge, et need oleks ühendatud ja neid kasutatakse õigesti. Tolmu kogumise kasutamine võib vähendada tolmuja seotud riske.**
- Ärge laske tööriistata sagegäde kasutamise tulemusel tekkival enesekindlusel muuta end hooletuks ega tööriista ohutuspõhimõtteid eiravaks. Hooletus võib vaid murdosa sekundi vältel põhjustada raskse vigastuse.**
- Kandke elektritööriistu kasutades oma silmade vigastuse eest kaitsmiseks alati kaitseprille. Prillid peavad vastama USA-s standardile ANSI Z87.1, Euroopas standardile EN 166 või Austraalias/Uus-Meremaal standardile AS/NZS 1336. Austraalias/Uus-Meremaal on näo kaitsmiseks seadusega nõutud ka näokaitsme kasutamine.**

Tööandja kohustus on nõuda, et tööriista operaatorid ja teised tööpiirkonnas viibivad isikud kannaksid sobivat ohutusvarustust.

Elektritööriista kasutamine ja hooldus

- Ärge kasutage elektritööriista suhtes jöudu. Kasutage tööks sobilikku elektritööriista. Elektritööriisti töötab paremini ja ohutumalt võimsusel, mis on töökse ette nähtud.**
- Ärge kasutage elektritööriista, kui seda ei saa lülitist sisse ja välja lülitada. Iga elektritööriist on ohtlik, kui seda ei saa lülitist sisse või välja lülitada, ning see tuleb parandada.**
- Enne muudatustega tegemist, tarvikute vahetamist või elektritööriistade ladustamist lahutage pistik vooluvõrgust ja/või eemaldage aku. Ennetavad ohutusmeetmed vähendavad elektritööriista juhukäivituse riski.**
- Hoidke elektritööriistad, mida ei kasutata, laste käeulatusest eemale ning ärge lubage körvalsejatel, kes pole elektritööriista ja juhendiga tutvunud, elektritööriistaga töötada. Kogenematute kasutajate käes on elektritööriistad ohtlikud.**
- Hooldage elektritööriista ja lisatarvikuid. Kontrollige, kas liikuvad osad on tsentreeritud ja liiguvad vabalt, kas esineb katkisi osi või muud, mis võiks elektritööriista tööd möjutada. Kui esineb vigastus, laske elektritööriist enne kasutamist parandada. Paljud õnnetused juhtuvad halvdatud elektritööriistade töötu.**
- Hoidke lõikeriistad teravad ja puhtad. Korralikult hooldatud lõikeriistad, millel on teravad lõikeservad, ei kiulu nii lihtsalt kinni ning neid on lihtsam käsitleda.**
- Kasutage elektritööriista, lisatarvikuid, tööriista lõiketerasid jne juhendite kohaselt, võttes arvesse tööttingimus ja tehtavat tööd. Elektritööriistade kasutamine selleks mitte ette nähtud eesmärkidel võib kaasa tuua ohtlikke olukordi.**
- Hoidke käepidemed ja haarddepinnad kuivad, puhtad ning öli- ja määrdrevabat. Libisevad käepidemed ja haarddepinnad ei lase tööriista ootamatutes olukordades ohutult käsitseda ja juhtida.**
- Tööriista kasutamise ajal ärge kandke riidest töökindaid, kuna need võivad kinni jäädva. Liikuvate osade külge kinni jäändub riidest töökindad võivad põhjustada kehavigastusi.**

Akuga tööriista kasutamine ja hooldus

- Laadige alati laadijaga, mille tootja on heaks kiitnud. Laadija, mis sobib kasutamiseks ühte tüüpi akuga, võib kaasa tuua tulekahjuho, kui seda kasutada koos mõnda teist tüüpi akuga.**
- Kasutage elektritööriistu üksnes spetsiaalselt neile toodetud akudega. Mis tahes muude akude kasutamine võib tekitada tervisekahjustusi või tulekahjuho.**
- Kui akut ei kasutata, ärge hoidke seda koos muude metallsemetega, nagu kirjaklambrid, mündid, võtmad, naelad, kruvid jm väikesed metallsemed, mis võivad tekitada ühenduse klemmidile vahel. Akuklemmidile lühis võib põhjustada pöletusi ja tulekahjuho.**
- Vääärkasutamise tagajärjel võib akust valguda välja vedelikku; ärge seda puudutage. Kui olete selle vedelikuga siiski kogemata kokku puutunud, uhtke kohta veega. Kui vedelik on sattunud silma, minge arsti juurde. Akust väljavalgunud vedelik võib põhjustada ärritust ja pöletusi.**
- Ärge kasutage akupaketti ega tööriista, mis on kahjustatud või muudetud. Kahjustatud või muudetud akud võivad kaituda etteaimamatult, põhjustades süttimis-, plahvatus- või vigastusohu.**
- Kaitske akupaketti ja tööriista tule ja kõrge temperatuuri eest. Tule või kõrgema kui 130 °C temperatuuriga kokkupuutumine võib tuua kaasa plahvatuse.**
- Pidage kinni köigidest laadimisjuhistest ja ärge laadige akupaketti ega tööriista väljaspool juhendis märgitud temperatuurivahemikku. Valesti või väljaspool märgitud temperatuurivahemikku laadimine võib kahjustada akupaketti ja suurendada süttimisohtu.**

Hooldus

1. Laske elektritööriista hooldada eksperdil, kes kasutab vaid originaalvaruosi. Siis püsib elektri-tööriista ohutus.
2. Ärge hooldage kahjustatud akupakette. Akupakette võivad hooldada ainult tootja või ametlik teenusepakkujad.
3. Järgige ölitamist ja tarvikute vahetamist puudutavaid juhtnoöre.

Juhtmeta augustaja ohutusalased juhised

1. Öige kärni ja matriitsi valimine on äärmiselt oluline. Valige öige kärn ja matriits olenevalt augu kujust, augu suurusest, tooriku paksusest ning materjalil täübist.
2. Enne kärni kinnitusmutri kinnitamist veenduge, et astmelise servaga kärn, mis pärbsib vaba pöörlemist, oleks kärni kolvi õigesti paigaldatud.
3. Kasutage kanalikujulise tooriku ja roostevabast terestest tooriku augustamiseks spetsiaalselt nende materjalide jaoks ette nähtud matriitsi. Valige ainult tooriku paksusega kokku sobiv kärni ja matriitsi kombinatsioon.
4. Veenduge, et kärn ja matriits oleksid mutri või poldiga kindlalt oma asendisse fiksseeritud. Selle nõude eiramine võib seadet tõsiselt kahjustada ja tekitada tõsiselt kehalisi vigasusi. Kontrollige ning pingutage kärni ja matriitsi regulaarselt.
5. Töörist on elektrohüdrauliiline. Kui temperatuur on külm, tuleks sel enne tööde alustamist lasta mõned minutid tühikäigui töötada.
6. Hoidke nägu, käsi ja muid kehaosi töötamise ajal augustamise piirkonnast eemal.
7. Enne kärni ja matriitsi eemaldamist või hooldamise või kohandamise ajaks eemaldage akukassett.
8. Kärn ja matriits, mis on kulunud, deformeerunud, sälgulised, katkised või mistahes viisil kahjustunud, võivad pöhjastada tööriista talitlushäiret või rasket önnestust. Asendage need viivitamatult uute Makita tarnitud osadega.
9. Roostevara terase augustamisel võivad kärn ja matriits kuluda varem kui pehmamate materjalide augustamisel. Veenduge, et kärn ja matriits oleksid heas korras, ilma kulumisjälgedeta, ega poleks deformeerunud, sälgulised, katkised või mistahes viisil kahjustunud. Enne tehnilistes andmetes nimetamata materjalide augustamist konsulteerige edasimüüjaga.
10. Võtke välja ja kontrollige süsiharju regulaarselt. Asendage need pärast igat 200 kasutuskorda. Umbris 6 mm või lühema pikkusega süsiharjad võivad mootorit kahjustada.
11. Tööriista pideval kasutamisel võib selle temperatuur töusta üle 70 °C, mis võib tööriista joudlust vähendada. Sellisel juhul lõpetage töötamine umbes üheks tunniks, et lasta tööriistal enne selle uuesti kasutamist maha jahtuda.
12. Ärge katke ega ummistage mootori öhuavasid, sest mootor võib ülekuumeneda ja hakata suitsema, minna põlema või plahvatada.

Akukassetiga seotud olulised ohutusjuhised

1. Enne akukasseti kasutamist lugege (1) akulaadijal, (2) akul ja (3) seadmel olevad juhtnöörid ja hoiatused läbi.
2. Ärge võtke akukassetti lahti ega muutke seda. See võib pöhjastada tulekahju, liigset kuumust või plahvatuse.
3. Kui tööaeg järsult lüheneb, siis lõpetage kohe kasutamine. Edasise kasutamise tulemuseks võib olla ülekuumenemisoht, võimalikud põletused või isegi plahvatus.
4. Kui elektrolüüti satub silma, siis loputage silma puhta veega ja pöörduge koheselt arsti poole. Selline önnetus võib pöhjastada pimedaksjäämist.
5. Ärge tekitage akukassetis lühist:
  - (1) Ärge puutuge klemme elektrijuhtidega.
  - (2) Ärge hoidke akukassetti tööriistikastis koos metallsemetega, nagu naelad, mündid jne.
  - (3) Ärge tehke akukassetti märjaks ega jätké seda vihma kätte.Aku lühis võib pöhjastada tugevat elektrivoolu, ülekuumenemist, põletusi ning ka seadet tõsiselt kahjustada.
6. Ärge hoidke ega kasutage tööriista ja akukassetti kohtades, kus temperatuur võib töusta üle 50 °C (122 °F).
7. Ärge lõpetage akukassetti isegi siis, kui see on saanud tõsiselt vigastada või on täiesti kulumud. Akukassett võib tules plahvatada.
8. Ärge naelutage, lõigake, muljuge, visake akukassetti ega laske sel kukkuda, samuti ärge lõöge selle pihta kõva esemeega. Selline tegevus võib pöhjastada tulekahju, liigset kuumust või plahvatuse.
9. Ärge kasutage kahjustatud akut.
10. Sisalduvatele liitium-joonakudele võivad kohaldua ohtlike kaupade õigusaktide nõuded. Kaubanduslikul transpordimisel, näiteks kolmandate poolte või transpordiettevõtte poolt, tuleb järgida pakendil ja siltidel toodud erinõudeid. Transpordimiseks ettevalmistamisel on vajalik pidada nõu ohtliku materjalri eksperdiga. Samuti tuleb järgida võimalike riiklike regulaatsioonide üksikasjalikumaid nõudeid. Katke teibiga või varjake avatud kontaktid ja pakendage aku selliselt, et see ei saaks pakendis liikuda.
11. Kasutuskölbmatuks muutunud akukasseti körvvaldamiseks eemaldage see tööriistast ja viige selleks ette nähtud kohta. Järgige kasutuskölbmatuks muutunudaku körvvaldamisel kohalikke eeskirju.
12. Kasutage akusid ainult Makita heaks kiidetud töodetega. Akude paigaldamine selleks mitte ettenähtud toodeid võib pöhjastada süttimist, ülemäärasest kuumust, plahvatamist või elektrolüüdi lekkimist.
13. Kui tööriista ei kasutata pikaajaperioodi jooksul, tuleb aku tööriistast eemaldada.
14. Kasutamise ajal ja pärast kasutamist võib akukassett kuumeneda, mis võib pöhjastada põletusi või madala temperatuuri põletusi. Olge kuuma akukasseti kandmisel ettevaatlak.
15. Ärge puudutage tööriista klemmi kohe pärast kasutamist, sest see võib olla kuum ja pöhjastada põletusi.

- Hoidke akukassetti klemmid, avad ja sooneed tükkimestest, tolmust ja mullast puhtad. Muidu võib tööriist või akukassett halvasti töötada või puruneda.
- Kui tööriist ei kannata kasutamist körgepin-geliinide lähedal, ärge kasutage akukassetti körgepingeliinide lähedal. Muidu võib tööriist või akukassett puruneda või sellel tõrge tekkida.
- Hoidke akut lastele kättesaamatult.

HOIDKE JUHEND ALLES.

ETTEVAATUST: Kasutage ainult Makita originaalakusid. Mitte Makita originaalakude või muudetud akude kasutamine võib põhjustada akude süttimise, kehavigastuse ja kahjustuse. Samuti muudab see kehetuks Makita tööriista ja laadija Makita garantii.

Vihjeid aku maksimaalse kasutaja tagamise kohta

- Laadige akukassetti enne selle täielikku tühjenemist. Kui märkate, et tööriist töötab väiksema võimsusega, peatage töö ja laadige akukassetti.
- Ärge laadige täielikult laetud akukassetti. Ülelaadimine lühendab akude kasutusiga.
- Laadige akukassetti toatemperatuuril 10 °C - 40 °C. Enne laadimist laske kuumenenud akukasseti mahu jahtuda.
- Kui te ei kasuta parajasti akukassetti, eemal-dage see tööriistast või laadurist.
- Kui te ei kasuta akukassetti kauem kui kuus kuud, laadige see.

OSADE KIRJELDUS

► Joon.1

1	Mootor	2	Ohutussilt	3	Pumba ümbris	4	Kärni kinnitusmutter
5	Kärn	6	Matriits	7	Eemaldi	8	C-raam
9	Libisemisvastane stopper	10	Tagastushoob	11	Öliport	12	Lüiliti päästik
13	Päästikuluku nupp	14	Akukassett	-	-	-	-

FUNKTIONAALNE KIRJELDUS

ETTEVAATUST: Kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks enne reguleerimist ja kontrolli-mist välja lülitatud ja akukassett eemaldatud.

Akukassetti paigaldamine või eemaldamine

ETTEVAATUST: Lülitage tööriist alati enne akukasseti paigaldamist või eemaldamist välja.

ETTEVAATUST: Akukasseti paigaldamisel või eemaldamisel tuleb tööriista ja akukassetti kindlast paigal hoida. Kui tööriista ja akukassetti ei hoita kindlast paigal, võivad need käest libeseda ning kahjustada tööriista ja akukassetti või põhjustada kehavigastusi.

► Joon.2: 1. Punane näidik 2. Nupp 3. Akukassett

Akukassetti eemaldamiseks libistage see tööriista kül-jest lahti, vajutades kasseti esiküljel paiknevat nuppu alla.

Akukassetti paigaldamiseks joondage akukasseti keel korpuse soonega ja libistage kassett oma kohale. Paigaldage akuadapter alati nii kaugemale, et see lukus-tuks klöpsatusega oma kohale. Kui näete nupu ülaosas punast osa, pole kassett täielikult lukustunud.

ETTEVAATUST: Paigaldage akukassett alati täies ulatuses nii, et punast osa ei jäeks näha. Muidu võib adapter juhuslikult tööriistast välja kuk-kuda ning põhjustada teile või läheduses viibivatele isikutele vigastusi.

ETTEVAATUST: Ärge rakendage akukasseti paigaldamisel jõudu. Kui kassett ei lähe kergesti sisse, pole see õigesti paigaldatud.

Aku kaitsesüsteem

Tööriistal on aku kaitsesüsteem. Süsteem lülitab mootori automaatselt välja, et pikendada aku tööiga. Tööriist seisub kätamise ajal automaatselt, kui tööriista või akut kasutatakse järgmistes tingimustes.

Ülelaadimiskaitse

Kui aku jääkmahutavusest ei piisa, seisub tööriist automaatselt. Sellisel juhul eemaldage aku tööriistast ja laadige akut.

Aku jääkmahutavuse näit

Ainult näidikuga akukassettidele

► Joon.3: 1. Märgulambid 2. Kontrollimise nupp

Akukasseti järelejäävad mahutavuse kontrollimiseks vajutage kontrollimise nuppu. Märgulambid süttivad mõneks sekundiks.

Märgulambid			Jääkmahutavus
Pöleb	Ei pöle	Vilgub	
■	□	■	75 - 100%
■ ■ ■ ■			50 - 75%
■ ■ ■ □			25 - 50%
■ ■ □ □			0 - 25%
■ □ □ □			Laadige akut.
■ ■ □ □ ↑ ↓ □ □ ■ ■			Akul võib olla tõrge.

MÄRKUS: Näidatud mahutavus võib veidi erineda tegelikust mahutavusest olenevalt kasutustingimus-test ja ümbritseva keskkonna temperatuurist.

Lülit funktsioneerimine

ETTEVAATUST: Kontrollige alati enne akukasseti tööriista külge paigaldamist, kas lülitipäästik funktsioneerib nöüetekohaselt ja liigub lahtilaskmisel tagasi väljalülitatud asendisse.

ETTEVAATUST: Kui seadet ei kasutata, tuleb lülitipäästik alati lukustada.

Tooriku augustamisel jätkake lülitipäästiku vajutamist, kuni kärn läheb vastu matriitsi ja tagasi algasendisse. Lülitipäästiku lukustumiseks vajutage päästikuluku nuppu B-küljelt. Lahtilukustumiseks vajutage päästikuluku nuppu A-küljelt.

► Joon.4: 1. Päästikuluku nupp 2. Lülitipäästik

Pööratav käepide

Käepidet saab töötamise ajal pöörata 360 kraadi mõlemas suunas. See funktsioon on eriti kasulik, kui töötate ebamugavates või kitsastes tööttingimustes, kuna see võimaldab kaitjal hõlpsalt kasutada tööriista kõige paremas asendis.

► Joon.5

KOKKUPANEK

ETTEVAATUST: Kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks enne igaüksust hooldustöid välja lülitatud ja akukassett eemaldatud.

Kärni ja matriitsi asendamine

Ümara kärni asendamine

► Joon.6: 1. Eemaldi 2. Mutter ja paigalduspolt 3. Kärni kinnitusmutter 4. Ümar kärn

1. Veenduge, et kärni kolb oleks täielikult taha tömmatud, ja eemaldage eemalid, et hõlbustada osadele ligipääsu.

2. Kärn tuleb eemaldada esimesena ja seejärel matriits. Keerake kärni kinnitusmutter kärni eemaldamiseks lahti ning eemaldage paigalduspolt ja mutter, et eemaldada matriits.

TÄHELEPANU: Kärni ja matriitsi asendamisel veenduge, kas valitud on õige suurus, paksus ja augukuju. Kujuga kärnid ja matriitsid peavad olema üksteisega õigesti joondatud.

3. Asetage matriits õige suunaga C-raami. Kinnitage tugevalt paigalduspoldiga ja pingutage mutrit.

4. Asetage kärn kärni kinnitusmutrisse. Sisestage kärn koos mutriga kärni kolbi ja pingutage mutrit käsitsi.

TÄHELEPANU: Astmelise äärega (pöörlemisvastane) kärni paigaldamisel veenduge, et suund oleks õige ja astmeline äär oleks kärni kolbi õigesti paigutatud.

5. Veenduge, et kärn oleks kärni vardasse õigesti paigutatud, ja pingutage kärni kinnitusmutrit kaasasoleva mutrikinnituslatiga.

► Joon.7: 1. Mutrikinnituslatt 2. Kärni kinnitusmutter 3. Lövdendamine 4. Pingutamine

6. Pange eemalid tagasi.

HOIATUS: Kui kärn ja matriits pole samasuurused või kärn ja matriits pole õigesti paigutatud, võib kärn lüüa vastu matriitsi ning mõlemad osad võivad puruneda. Sellisel juhul võivad purunenud osadest lendavad osakesed tekitada kehalisi vigastusi.

ETTEVAATUST: Kontrollige eemalid kinni hoidvaid liblikpolte regulaarselt, veendumaks, et need on pingutatud. Kui poldid on lahti, võib eemaldi küljest tulla ja kahjustada töörista.

Pikliku kärni asendamine

► Joon.8: 1. Eemaldi 2. Mutter ja paigalduspolt 3. Kärni kinnitusmutter 4. Pilklilik kärn 5. Astmeline äär 6. Kärni varras

1. Veenduge, et kärni kolb oleks täielikult taha tömmatud, ja eemaldage eemalid, et hõlbustada osadele ligipääsu.

2. Kärn tuleb eemaldada esimesena ja seejärel matriits. Keerake kärni kinnitusmutter kärni eemaldamiseks lahti ning eemaldage paigalduspolt ja mutter, et eemaldada matriits.

TÄHELEPANU: Kärni ja matriitsi asendamisel veenduge, kas valitud on õige suurus, paksus ja augukuju. Kujuga kärnid ja matriitsid peavad olema üksteisega õigesti joondatud.

3. Kinnitage piklik matriits tugevalt paigalduspoldiga ja pingutage mutrit.

4. Asetage piklik kärn kärni kinnitusmutrisse. Paigutage pikliku kärni astmeline äär õigesti kärni kolbi ja pingutage käsitsi kärni kinnitusmutrit.

TÄHELEPANU: Kui pikliku kärni astmeline äär ei ole õigesti kärni kolbi sisestatud, ei saa kärni kinnitusmutrit kinnitada. Veenduge, et piklik kärn oleks õigesti kärni vardasse paigutatud.

5. Lükake piklikku kärni vastu kärni varrast ja pingutage kärni kinnitusmutrilt tugevalt kaasasoleva mutrikinnituslatiga.

► Joon.9: 1. Mutrikinnituslatt 2. Kärni kinnitusmutter 3. Lödvendamine 4. Pingutamine

6. Pange eemaldid tagasi.

AHOIATUS: Kui kärn ja matriits pole samasuu-rused või kärn ja matriits pole õigesti paigutatud, võib kärn lüüa vastu matriitsi ning mölemad osad vöivad puruneda. Sellisel juhul vöivad purunenud osadest lendavad osakesed tekitada kehalisi vigastusi.

ETTEVAATUST: Kontrollige eemaldit kinni hoidvaid liblikpolte regulaarselt, veendumaks, et need on pingutatud. Kui poldid on lahti, võib eemaldi küljest tulla ja kahjustada tööriista.

ETTEVAATUST: Veenduge, kas pikliku kärni astmeline äär on õigesti kärni vardasse paigutatud ja kärni kinnitusmutter on õigesti kinnitatud.

Augustamine

ETTEVAATUST: Enne augustamist veenduge alati, kas sobiv kärn ja matriits on õigesti paigaldatud.

1. Kontrollige augustamise asendit.

► Joon.12: 1. Kärn 2. Tasapinnaline latt 3. Matriits

2. Keerake libisemisvastase stopperi polt lahti ja reguleerige libisemisvastane stopper soovitud asendisse. Pärast seda pingutage uesti polti.

MÄRKUS: Libisemisvastane stopper on mõeldud hoidma pidevat distantsi augustaja ja tooriku ääre vahel.

3. Kontrollige, kas tagastushoob on täielikult pärisuunda suletud.

► Joon.13: 1. Vedruthiht 2. Tagastushoob 3. Avatud asend 4. Suletud asend

4. Kontrollige, et kärni kolb oleks täielikult tagasitõmmatud.

5. Asetage kärn toorikul soovitud asendisse, kasutades libisemisvastast stopperit juuhikuna. Seadke kärni ots löödava augu keskmega ühele joonele.

6. Jätkake lülitil päästiku tömbamist, kuni kärn jõuab lõögi lõpuni ja läheb tagasi algasendisse.

Kärni varras pikeneb ja lükkab kärni läbi tooriku.

MÄRKUS: Kärni täpsje ja lihtsa paigutamise hõlbustamiseks tömmake lülitil päästikut vahendumisi, et kärni aeglaselt vastu toorikut lükata. Kui asend ei ole rahulik, avage tagastushoob, et kärn veel üheks katseks tagasi tömmata. Kui kärn ei lähe tagasi algasendisse, kui tagastushoob on avatud, tömmake kärni tagasi viimiseks lülitil päästikut.

MÄRKUS: Kui kärn ei lähe tagasi algasendisse pärast augustamise lõpetamist, vabastage mootori seiskamiseks lülitil päästik ja tömmake lülitil päästikut uuesti.

Kui kärn ei lähe tagasi isegi pärast eespool mainitud protseduure, tehke läbi allpool mainitud töö enne augustamise lõppu seiskamise protseduur.

TÖÖRIISTA KASUTAMINE

Tööriista õige kasutamine

Matriitsi valimine

On oluline, et kasutatav matriits oleks augustatava tooriku paksuse jaoks sobiv. Kui kasutate 4 mm kuni 8 mm paksusega tooriku augustamiseks õhema tooriku jaoks mõeldud matriitsi, võib kärn toorikusse sisesse pressida. Selle põhjus on väiksem vahemaa ja matriitsi vahel. Sellisel juhul tömbab tagasi liukuv kärn tooriku endaga kaasa, nagu on näidatud joonisel. Eriti hoolikas tuleb olla karastamata terasest, aluminiiumist ja vasest tasapinnalise lati augustamisel.

► Joon.10: 1. Toorik

Eemaldi õige kasutamine

Ärge paigutage toorikut nii, et see on ühelt või mölemalt poolt eemaldiga toetamata. Kui toorik pole õigesti toetatud, võib see kärni tagasi minemisel liikuda. Selle tulemusel võib kärn tööriista sisesse pressida ja seda kahjustada.

► Joon.11: 1. Eemaldi 2. Toorik

Töö seiskamine enne augustamise lõppu

Kui soovite lõpetada töö enne augustamise lõppu, tehke läbi järgnev protseduur.

1. Keerake tagastushooba vastupäeva, kuni see lõob vastu vedruthihi ja läheb seejärel viivitamatult tagasi tulla. Pärast seda keerake tagastushoob tagasi oma algasendisse. Sellisel juhul ei ole järgmine samm vajalik.

Selle tegemine vabastab tööriista sisemise pinge. Kui kärn eemaldub toorikust omal jõul, laske sellel täielikult tagasi tulla. Pärast seda keerake tagastushoob tagasi oma algasendisse. Sellisel juhul ei ole järgmine samm vajalik.

2. Jätkake lülitil päästiku tömbamist, kuni kärn jõuab tagasi algasendisse.

Libisemisvastase stopperi kasutamine maksimaalse sügavuse jaoks

Valikuline tarvik

ÄETTEVAATUST: Enne libisemisvastase stopperi kinnitamist või eemaldamist veenduge, et akukassett oleks eemaldatud, et vältida juhuslikku käivitumist ja kehalisi vigastusi.

Tooriku äärest kuni 40 mm sügavusele augustamine on võimalik, kasutades valikulist libisemisvastast stopperit.

► **Joon.14:** 1. Polt ja seib 2. Valikuline libisemisvastane stopper

1. Lövdendale paigalduspolti ja mutrit, et eemaldada matriits.
2. Eemalda libisemisvastane stopperit kinni hoidev polt ja seib.
3. Eemalda libisemisvastane stopper, tömmates seda C-raami ülemisse ossa.
4. Sisestage maksimaalse sügavuse jaoks möeldud valikuline libisemisvastane stopper C-raami alumisest osast.
5. Fikseerige valikuline libisemisvastane stopper teises sammus eemaldatud poldi ja seibiga.
6. Paigaldage matriits esimeses sammus eemaldatud poldi ja seibiga.

HOOLDUS

ÄETTEVAATUST: Enne kontroll- või hooldustoimingute tegemist kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks väila lülitatud ja akukassett korpuse küljest eemaldatud.

TÄHELEPANU: Ärge kunagi kasutage bensiini, vedeldit, alkoholi ega midagi muud sarnast. Selle tulemuseks võib olla luitumine, deformatsioon või pragunemine.

Toote OHUTUSE ja TÖÖKINDLUSE tagamiseks tuleb vajalikud remonttööd, süsiharja kontroll ja väljavahetamine ning muud hooldus- ja reguleerimistööd lasta teha Makita volitatud teeninduskeskustes. Alati tuleb kasutada Makita varuosi.

Regulaarne hooldus

Hoidke C-raami otsas olev õhuava mustusest ja takistustest puhas. Õhuava tuleb avada, et kontrollida hüdraulilist rõhku.

► **Joon.15:** 1. Õhuava

Ärge võtke lahti ega eemalda joonisel näidatud kolme kruvi. Seda tehes hakkab tööriista õli lekkima.

► **Joon.16**

Õli lisamine

See tööriist on elektrohüdrauliline. Tehasedest tarnimisel on see oliga täidetud. Ärge lisage õli, kui tööriist töötab korralikult. Kui õlisurve ei ole korrapärase töö jaoks sobiv, lisage õli, tehes läbi järgmised protseduurid.

TÄHELEPANU: Veenduge, et tööpiirkond ja kogu seade oleks puhas ning mustus, tolm või muu võõras materjal ei saaks siseneda hüdraulikaoli või pumba piirkonda.

TÄHELEPANU: Kasutage ainult Makita soovitatud puhas hüdraulikaoli. Tihendite ja muude masinate siseosade kahjustamise vältimiseks ärge kasutage õli, mida pole allpool loetletud.

Soovituslik õli:

- Makita hüdraulikaoli
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Võrdväärse kulumisvastase spetsifikatsiooniga hüdraulikaoli, ISO viskoossusastega 46.

1. Paigaldage akukassett tööriista külge.
2. Asetage tööriist vasakule küljele nii, et õliport oleks suunaga üles.
3. Kasutage tööriista, et liigutada kärni peaaegu lõögi lõpuni.

MÄRKUS: Vajaduse korral käivitage tööriista mitme lõögi jaoks. Niimoodi tegemine aitab kindlaks määra lõögi lõppu ja samuti kärni kolbi õigesesse asendisse seada. Kui see on õiges asendis, on pumbast võetud maksimaalne kogus õli ja seda on võimalik sobiva kogusega uesti täita.

4. Eemalda libukassett tööriista küljест.
5. Eemalda ettevaatlikult pesapeapolt, et avada õliport.
- **Joon.17:** 1. Pesapeapolt
6. Täitke reservuaar hüdraulikaõliga, kasutades tööriistaga kaasas olevat väikest pigistatavat pudelit.
7. Kallutage tööriista mõned korrad veidi edasi-tägasi, et vabastada kinni jäänud õhumullid. Pärast seda lisage vajaduse korral õli.
8. Asendage pesapeapolt ja pühkige ära liigne õli.
9. Sisestage akukassett ja käivitage tööriist mõneks lõögiks nii, et tagastushoo on avatud asendis. Pärast seda käivitage tööriist uesti nii, et tagastushoo on suljetud asendis.

Selle tegemine puastab süsteemi sinna sisse jäädud õhust. Korra protseduuri, veendumaks, et kärni kolb on peaaegu oma lõögi lõpus.

10. Lisage vajaduse korral õli, korrates samme 3–9. Kui õli on liiga ammendunud, peate seda protseduuri mitu korda kordama.

VEAOTSING

Enne remonditöökotta pöördumist kontrollige niidukit ise. Ärge üritage niidukit lahti võtta, kui leiate probleemi, mida kasutusjuhendis ei kirjeldata. Selle asemel pöörduge Makita volitatud teeninduskeskusesse, kus kasutatakse remontimisel alati Makita tagavaraoosi.

Tõrge	Võimalik põhjus (rike)	Lahendus
Kärni kolb ei tule välja.	Öli on ebapiisavalt	Täitke uuesti öliga.
	Kärni kolb ei ole tugivarda kildude, metallipuru ja kärni kolbi libisemisosaga C-raami mustuse töttu täielikult algasendisse naasnud.	Lükkake kärni kolb tagasi. Puhastage kärni kolbi.
	Kärni kolb ei ole kärni kolbi moondumise või paisumise töttu täielikult algasendisse naasnud.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Kärni kolb ei ole nõrga tagastusvedru töttu täielikult algasendisse naasnud.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
Kuigi kärni kolb tuleb välja, on lõikevõimsus augustamiseks liiga nõrk.	Öli on ebapiisavalt.	Täitke uuesti öliga.
	Ühendus silindri ja vabastusklapi vahel on vale. Silindri korsten võib olla kriimustunud või sinna võib olla kogune-nud metallitolm või mustus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vabastushooava purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vale silindri ja kolvi vaheline kaugus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vale silindri ja tagasilöögiklapi vaheline ühendus.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Silindri uretaanist tihendi purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
Ölilekked.	Kriimustused ölitaseme kotil või selle purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Kriimustused C-raami ja kärni kolbi libisemisosaga ning varurõngal.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	O-rõnga purunemine C-raami ja silindri ühenduses.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Vooderdise purunemine C-raami ja silindri ühenduses.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Poldid ja vastavad osad ei ole piisavalt pingul.	Pingutage polte.
Mootor ei liigu. Halb mootori pöörlemine.	Akuakassett pole piisavalt laetud.	Laadige akukassett.
	Aku kasutusiga on läbi.	Asendage akukassett.
	Mootori purunemine ülekuumenemise töltu.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.
	Mootoriga ühendatud laagrite ja käigu-vahetite deformatsioon või purunemine.	Paluge volitatud teeninduskeskuses teha parandustööd.

ÄETTEVAATUST: Pumba sisemised komponendid on väga väikeste vahedega ja on seega väga tundlikud kahjustuste suhtes, mis on põhjustatud tolmust, mustusest, hüdrovedeliku saastumisest või valest käitlemisesest. Pumba korpusse lahtivõtmiseks on vaja spetsiaalseid tööriisti ja väljaöpet ning seda peaks tegema ainult töötajad, kellel on nõuetekohane väljaöpe ja õiged tööriistad. Elektriosade ebaõige hooldamine võib põhjustada raskeid vigastusi. Pumba ja kolvikomponente ning köiki elektrilisi osi peaks hool-dama ainult volitatud parandustöökoda, esindaja või edasimüüja.

TÄHELEPANU: Volitatud personali mistahes katse pumbaala sisemisi osi hooldada tühistab garantii.

VALIKULISED TARVIKUD

!ETTEVAATUST: Neid tarvikuid ja lisaseadiseid on soovitav kasutada koos Makita tööriistaga, mille kasutamist selles kasutusjuhendis kirjeldatakse. Muude tarvikute ja lisaseadiste kasutamisega kaasneb vigastada saamise oht. Kasutage tarvikuid ja lisaseadiseid ainult otstarbekohaselt.

Saate vajaduse korral kohalikust Makita teeninduskeskusest lisateavet nende tarvikute kohta.

- Töölaud
- Libisemisvastane stopper (max kaela sügavus)
- Makita algupärane aku ja laadija

MÄRKUS: Mõned nimkirjas loetletud tarvikud võivad kuuluda standardvarustusse ning need on lisatud tööriista pakendisse. Need võivad riigiti erineda.

ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель:	DPP200	
Максимальная глубина отверстия	40 мм	
Форма отверстий	Круглая / продолговатая	
Максимальный размер и глубина отверстия	Для мягкой стали с прочностью на разрыв 65 000 фунтов/кв. дюйм	Диаметр: 20 мм Глубина: 8 мм
	Для нержавеющей стали с прочностью на разрыв 89 000 фунтов/кв. дюйм	Диаметр: 20 мм Глубина: 6 мм
Номинальное напряжение	18 В пост. тока	
Размеры (Д x Ш x В) (с рукояткой)	417 мм x 127 мм x 315 мм	
Масса нетто	10,7 - 10,8 кг	

- Благодаря нашей постоянно действующей программе исследований и разработок указанные здесь технические характеристики могут быть изменены без предварительного уведомления.
- Технические характеристики могут различаться в зависимости от страны.
- Масса (с блоком аккумулятора) в соответствии с процедурой EPTA 01.2014

Подходящий блок аккумулятора и зарядное устройство

Блок аккумулятора	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Зарядное устройство	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- В зависимости от региона проживания некоторые блоки аккумуляторов и зарядные устройства, перечисленные выше, могут быть недоступны.

ОСТОРОЖНО: Используйте только перечисленные выше блоки аккумуляторов и зарядные устройства. Использование других блоков аккумуляторов и зарядных устройств может привести к травме и/или пожару.

Сочетание пuhanсона и матрицы

Пробивание круглых отверстий

Пuhanсон	Матрица	Обрабатываемая деталь	Макс. размеры отверстия
		Плоская заготовка 	Макс.: 80 мм × t8 (пробивание по центру)
		Уголок 	Мин.: 40 мм × 40 мм × t3 Макс.: 80 мм × 80 мм × t8
		Швеллер 	Мин.: 75 мм × 40 мм Макс.: 100 мм × 50 мм (пробивание в отгибе)

Единица: мм

Пuhanсон	Матрица	Прочность на разрыв	Швеллер	Прочность на разрыв
		Мягкая сталь (65 000 фунтов/кв. дюйм)		Нержавеющая сталь (89 000 фунтов/кв. дюйм)
6	SB6	t2–t4	-	t3–t4
6,5	SB6,5	t2–t6	-	t3–t4
8	SB8	t2–t6	-	t3–t4
8,5	SB8,5	t2–t6	-	t3–t4
10	SB10	t2–t6	t7,5	t3–t4
11	SB11	t2–t8	t7,5	t3–t6
12	SB12	t2–t8	t7,5	t3–t6
13	SB13	t2–t8	t7,5	t3–t6
14	SB14	t2–t8	t7,5	t3–t6
15	SB15	t2–t8	t7,5	t3–t6
16	SB16	t2–t8	t7,5	t3–t6
18	SB18	t2–t8	t7,5	t3–t6
19	SB19	t2–t8	t7,5	t3–t6
20	SB20	t2–t8	t7,5	t3–t6

Пробивание продолговатых отверстий

Пуансон	Матрица	Обрабатываемая деталь	Макс. размеры отверстия
		Плоская заготовка 	Макс.: 80 мм × t8 (пробивание по центру)
		Уголок 	Мин.: 40 мм × 40 мм × t3 Макс.: 80 мм × 80 мм × t8
		Швеллер 	Мин.: 75 мм × 40 мм Макс.: 100 мм × 50 мм (пробивание в отгибе)

Единица: мм

Пуансон	Матрица	Прочность на разрыв Мягкая сталь (65 000 фунтов/кв. дюйм)	Швеллер	Прочность на разрыв
				Нержавеющая сталь (89 000 фунтов/кв. дюйм)
6,5 × 10	6,5 × 10В	t2–t6	-	t3–t4
6,5 × 13	6,5 × 13В	t2–t6	-	t3–t4
8,5 × 13	8,5 × 13В	t2–t6	-	t3–t4
8,5 × 17	8,5 × 17В	t2–t6	-	t3–t4
9 × 13,5	9 × 13,5В	t2–t6	-	t3–t4
9 × 18	9 × 18В	t2–t6	-	t3–t4
10 × 15	10 × 15В	t2–t8	17,5	t3–t6
10 × 20	10 × 20В	t2–t8	17,5	t3–t6
11 × 16,5	11 × 16,5В	t2–t8	17,5	t3–t6
12 × 18	12 × 18В	t2–t8	17,5	t3–t6
13 × 19,5	13 × 19,5В	t2–t8	17,5	t3–t6
14 × 21	14 × 21В	t2–t8	17,5	t3–t6

СИМВОЛЫ

Ниже приведены символы, которые могут использоваться для обозначения оборудования. Перед использованием убедитесь в том, что вы понимаете их значение.

Прочтите руководство по эксплуатации.

Риски, связанные с отлетающими фрагментами и громким шумом. Надевайте средства защиты ушей и глаз.

Опасное напряжение. Перед началом выполнения работ с этим оборудованием полностью отключите его от электропитания. Несоблюдение этой инструкции может привести к смерти или травме.

Движущийся нож. Во время работы машины держите руки на безопасном расстоянии от ножа. Выключите питание перед началом работ по обслуживанию.

Только для стран ЕС

Не выбрасывайте электрооборудование или аккумуляторы вместе с бытовым мусором! В соответствии с европейскими директивами об утилизации электрического и электронного оборудования, о батареях и аккумуляторах, а также использованных батареях и аккумуляторах и их применении в соответствии с местными законами электрооборудование, батареи и аккумуляторы, срок эксплуатации которых истек, должны утилизироваться отдельно и передаваться для утилизации на предприятие, соответствующее применяемым правилам охраны окружающей среды.

Назначение

Этот инструмент предназначен для пробивания отверстий в деталях из стали.

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN 62841-1 EN ISO 3744: Уровень звукового давления (L_{pA}): 76,7 дБ (A)
Погрешность (K): 3 дБ (A)

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Используйте средства защиты слуха.

ОСТОРОЖНО: Распространение шума во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Вибрация

Суммарное значение вибрации (сумма векторов по трем осям), определенное в соответствии с EN 62841-1: Распространение вибрации (a_h): 2,5 м/с² или менее Погрешность (K): 1,5 м/с²

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Распространение вибрации во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Декларация о соответствии ЕС

Только для европейских стран

Декларация о соответствии ЕС включена в руководство по эксплуатации (Приложение А).

МЕРЫ БЕЗОПАСНОСТИ

Общие рекомендации по технике безопасности для электроинструментов

ОСТОРОЖНО: Ознакомьтесь со всеми представленными инструкциями по технике безопасности, указаниями, иллюстрациями и техническими характеристиками, прилагаемыми к данному электроинструменту.

Несоблюдение каких-либо инструкций, указанных ниже, может привести к поражению электрическим током, пожару и/или серьезной травме.

Сохраните брошюру с инструкциями и рекомендациями для дальнейшего использования.

Термин "электроинструмент" в предупреждениях относится ко всему инструменту, работающему от сети (с проводом) или на аккумуляторах (без провода).

Безопасность в месте выполнения работ

1. Рабочее место должно быть чистым и хорошо освещенным. Захламление и плохое освещение могут стать причиной несчастных случаев.
2. Не пользуйтесь электроинструментом во взрывоопасной атмосфере, например в присутствии легко воспламеняющихся жидкостей, газов или пыли. При работе электроинструмента возникают искры, которые могут привести к воспламенению пыли или газов.
3. При работе с электроинструментом не допускайте детей или посторонних к месту выполнения работ. Не отвлекайтесь во время работы, так как это приведет к потере контроля над электроинструментом.

Электробезопасность

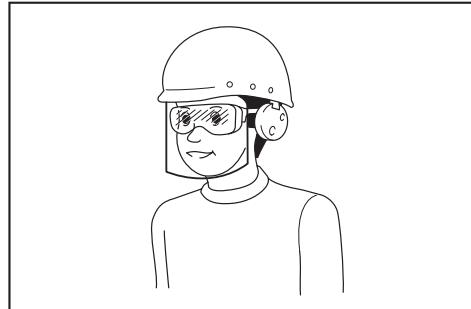
1. Вилка электроинструмента должна соответствовать сетевой розетке. Запрещается вносить какие-либо изменения в конструкцию вилки. Для электроинструмента с заземлением запрещается использовать переходники. Розетки и вилки, не подвергавшиеся изменениям, снижают риск поражения электрическим током.
2. Избегайте контакта участков тела с заземленными поверхностями, такими как трубы, радиаторы, батареи отопления и холодильники. При контакте тела с заземленными предметами увеличивается риск поражения электрическим током.
3. Не подвергайте электроинструмент воздействию дождя или влаги. Попадание воды в электроинструмент повышает риск поражения электрическим током.
4. Аккуратно обращайтесь со шнуром питания. Запрещается использовать шнур питания для переноски, перемещения или извлечения вилки из розетки. Располагайте шнур на расстоянии от источников тепла, масла, острых краев и движущихся деталей. Поврежденные или запутанные сетевые шнуры увеличивают риск поражения электрическим током.

- При использовании электроинструмента вне помещения используйте удлинитель, подходящий для этих целей. Использование соответствующего шнура снижает риск поражения электрическим током.**
- Если электроинструмент приходится эксплуатировать в сыром месте, используйте линию электропитания, которая защищена устройством, срабатывающим от остаточного тока (RCD). Использование RCD снижает риск поражения электротоком.**
- Электроинструмент может создавать электромагнитные поля (EMF), которые не представляют опасности для пользователя. Однако пользователям с кардиостимуляторами и другими аналогичными медицинскими устройствами следует обратиться к производителю устройства и/или врачу перед началом эксплуатации инструмента.**

Личная безопасность

- При использовании электроинструмента будьте бдительны, следите за тем, что вы делаете, и руководствуйтесь здравым смыслом. Не пользуйтесь электроинструментом, если вы устали, находитесь под воздействием наркотиков, алкоголя или лекарственных препаратов. Даже мгновенная невнимательность при использовании электроинструмента может привести к серьезной травме.**
- Используйте индивидуальные средства защиты. Всегда надевайте защитные очки. Такие средства индивидуальной защиты, как маска от пыли, защитная нескользящая обувь, каска или наушники, используемые в соответствующих условиях, позволяют снизить риск получения травмы.**
- Не допускайте случайного запуска. Прежде чем подсоединять инструмент к источнику питания и/или аккумуляторной батареи, поднимать или переносить инструмент, убедитесь, что переключатель находится в выключенном положении. Переноска электроинструмента с пальцем на выключателе или подача питания на инструмент с включенным выключателем может привести к несчастному случаю.**
- Перед включением электроинструмента снимите с него все регулировочные инструменты и гаечные ключи. Гаечный или регулировочный ключ, оставшийся закрепленным на вращающейся детали, может привести к травме.**
- При эксплуатации устройства не тянитесь. Всегда сохраняйте устойчивое положение и равновесие. Это позволит лучше управлять электроинструментом в непредвиденных ситуациях.**
- Одевайтесь соответствующим образом. Не надевайте свободную одежду или украшения. Ваши волосы и одежда должны всегда находиться на расстоянии от движущихся деталей. Свободная одежда, украшения или длинные волосы могут попасть в движущиеся детали устройства.**
- Если электроинструмент оборудован системой удаления и сбора пыли, убедитесь, что она подключена и используется соответствующим образом. Использование пылесборника снижает вероятность возникновения рисков, связанных с пылью.**

- Не переоценивайте свои возможности и не пренебрегайте правилами техники безопасности, даже если вы часто работаете с инструментом. Небрежное обращение с инструментом может стать причиной серьезной травмы за доли секунды.**
- Во время работы с электроинструментом всегда надевайте защитные очки. Очки должны соответствовать ANSI Z87.1 для США, EN 166 для Европы, или AS/NZS 1336 для Австралии и Новой Зеландии. В Австралии и Новой Зеландии оператор также обязан носить защитную маску.**

Ответственность за использование средств защиты операторами и другим персоналом вблизи рабочей зоны возлагается на работодателя.

Эксплуатация и обслуживание электроинструмента

- Не прилагайте излишних усилий к электроинструменту. Используйте инструмент, соответствующий выполняемой вами работе. Правильно подобранный электроинструмент позволит выполнить работу лучше и безопаснее с производительностью, на которую он рассчитан.**
- Не пользуйтесь электроинструментом с неисправным выключателем. Любой электроинструмент с неисправным выключателем опасен и должен быть отремонтирован.**
- Перед выполнением регулировок, сменой принадлежностей или хранением электроинструмента всегда отключайте его от источника питания и/или от аккумулятора или снимайте аккумулятор, если он является съемным. Такие превентивные меры предосторожности снижают риск случайного включения электроинструмента.**
- Храните электроинструменты в местах, недоступных для детей, и не позволяйте лицам, не знакомым с работой такого инструмента или не прочитавшим данные инструкции, пользоваться им. Электроинструмент опасен в руках неопытных пользователей.**
- Поддерживайте электроинструмент и дополнительные принадлежности в надлежащем состоянии. Убедитесь в соосности, отсутствии деформаций движущихся узлов, поломок каких-либо деталей или других дефектов, которые могут повлиять на работу электроинструмента. Если инструмент поврежден, отремонтируйте его перед использованием. Большое число несчастных случаев происходит из-за плохого ухода за электроинструментом.**

- Режущий инструмент всегда должен быть острым и чистым.** Соответствующее обращение с режущим инструментом, имеющим острые режущие кромки, делает его менее подверженным деформациям, что позволяет лучше управлять им.
- Используйте электроинструмент, принадлежащий, приспособления и насадки в соответствии с данными инструкциями и в целях, для которых он предназначен, учитывая при этом условия и вид выполняемой работы.** Использование электроинструмента не по назначению может привести к возникновению опасной ситуации.
- Рукоятки инструмента и специальные изолированные поверхности всегда должны быть сухими и чистыми и не содержать следов масла или смазки.** Скользкие рукоятки и специальные поверхности препятствуют соблюдению рекомендаций по технике безопасности в экстренных ситуациях.
- При использовании инструмента не надевайте рабочие перчатки, ткань которых инструмент может затянуть.** Затягивание ткани рабочих перчаток в движущиеся части инструмента может привести к травме.

Эксплуатация и обслуживание электроинструмента, работающего на аккумуляторах

- Заряжайте аккумулятор только зарядным устройством, указанным изготовителем.** Зарядное устройство, подходящее для одного типа аккумуляторов, может привести к пожару при его использовании с другим аккумуляторным блоком.
- Используйте электроинструмент только с указанными аккумуляторными блоками.** Использование других аккумуляторных блоков может привести к травме или пожару.
- Когда аккумуляторный блок не используется, храните его отдельно от металлических предметов, таких как скрепки, монеты, ключи, гвозди, шурупы или другие небольшие металлические предметы, которые могут привести к закорачиванию контактов аккумуляторного блока между собой.** Короткое замыкание между контактами аккумуляторного блока может привести к ожогам или пожару.
- При неправильном обращении из аккумуляторного блока может потечь жидкость.** Избегайте контакта с ней. В случае контакта с кожей промойте место контакта обильным количеством воды. В случае попадания в глаза обратитесь к врачу. Жидкость из аккумулятора может вызвать раздражение или ожоги.
- Не используйте поврежденные или модифицированные инструменты и аккумуляторные блоки.** Поврежденные или модифицированные аккумуляторы могут работать некорректно, что может привести к пожару, взрыву или травмированию.
- Не подвергайте аккумуляторный блок или инструмент воздействию огня или высокой температуры.** Воздействие огня или температуры выше 130 °C может привести к взрыву.
- Следуйте всем инструкциям по зарядке и не заряжайте аккумуляторный блок или инструмент при температурных условиях, выходящих за пределы диапазона, указанного в инструкции.** Зарядка ненадлежащим образом или при температурных условиях, выходящих за пределы указанного диапазона, может привести к повреждению батареи и повысить риск пожара.

Сервисное обслуживание

- Сервисное обслуживание электроинструмента должно проводиться только квалифицированным специалистом по ремонту и только с использованием идентичных запасных частей.** Это позволит обеспечить безопасность электроинструмента.
- Запрещается обслуживать поврежденные аккумуляторные блоки.** Обслуживание аккумуляторных блоков должен осуществлять только производитель или авторизованные поставщики услуг.
- Следуйте инструкциям по смазке и замене принадлежностей.**

Инструкции по технике безопасности при эксплуатации аккумуляторного дырокола

- Правильный выбор пуансона и матрицы является ключевым фактором.** Выбирайте правильный пуансон и матрицу в соответствии с формой отверстия, диаметром отверстия, толщиной заготовки и типом материала.
- В случае использования пуансона со ступенчатой кромкой, препятствующей свободному вращению, перед затягиванием стопорной гайки пуансона убедитесь в правильности установки пуансона в шток.**
- Для пробивания отверстий в заготовке в форме швеллера и в заготовке из нержавеющей стали используйте матрицу, предназначенную исключительно для этих материалов.** Выбирайте сочетание пуансона и матрицы в соответствии с толщиной заготовки.
- Убедитесь в том, что пуансон и матрица надежно зафиксированы гайкой или болтом.** Несоблюдение этого требования может привести к значительному повреждению инструмента и тяжелым травмам. Регулярно проверяйте и затягивайте пуансон и матрицу.
- Этот инструмент является электрогидравлическим.** В условиях низкой температуры инструмент следует включить и дать поработать на холостом ходу несколько минут перед началом работы.
- Во время работы держите лицо, руки и другие части тела на расстоянии от зоны пробивания отверстия.**
- Перед заменой пуансона и матрицы, выполнением обслуживания или регулировки извлекайте блок аккумулятора из инструмента.**
- Изошенные, деформированные, имеющие зазубрины, сломанные или поврежденные пуансон и матрица могут стать причиной поломки инструмента и несчастного случая с тяжелыми последствиями.** Их следует немедленно заменить новыми оригинальными запчастями производства компании Makita.

- Во время пробивания отверстий в нержавеющей стали пuhanсон и матрица могут изнашиваться быстрее, чем при пробивании более мягких материалов. Убедитесь в том, что пuhanсон и матрица в хорошем состоянии, не изношены и не деформированы, не имеют зазубрин, не сломаны и не повреждены. Прежде чем пробивать отверстия в материалах, не указанных в технических характеристиках, проконсультируйтесь с дилером.
- Регулярно снимайте и осматривайте угольные щетки. Заменяйте их после 200 раз использования. Использование угольных щеток длиной приблизительно 6 мм или меньше может привести к повреждению двигателя.
- При продолжительном использовании инструмента его температура может превышать 70 °C, что может приводить к снижению эксплуатационных характеристик. В этом случае прекратите работу примерно на 1 час, чтобы дать инструменту остыть.
- Не закрывайте и не блокируйте вентиляционные отверстия отсека двигателя, поскольку это может вызвать перегревение двигателя, что приведет к выделению дыма, пожару и взрыву.

Важные правила техники безопасности для работы с аккумуляторным блоком

- Перед использованием аккумуляторного блока прочтите все инструкции и предупреждающие надписи на (1) зарядном устройстве, (2) аккумуляторном блоке и (3) инструменте, работающем от аккумуляторного блока.
  - Не разбирайте блок аккумулятора и не меняйте его конструкцию. Это может привести к пожару, перегреву или взрыву.
  - Если время работы аккумуляторного блока значительно сократилось, немедленно прекратите работу. В противном случае, может возникнуть перегрев блока, что приведет к ожогам и даже к взрыву.
  - В случае попадания электролита в глаза промойте их обильным количеством чистой воды и немедленно обратитесь к врачу. Это может привести к потере зрения.
  - Не замыкайте контакты аккумуляторного блока между собой:
    - Не прикасайтесь к контактам какими-либо токопроводящими предметами.
    - Не храните аккумуляторный блок в контейнере вместе с другими металлическими предметами, такими как гвозди, монеты и т. п.
    - Не допускайте попадания на аккумуляторный блок воды или дождя.
 Замыкание контактов аккумуляторного блока между собой может привести к возникновению большого тока, перегреву, возможным ожогам и даже поломке блока.
  - Не храните и не используйте инструмент и аккумуляторный блок в местах, где температура может достигать или превышать 50 °C (122 °F).
  - Не бросайте аккумуляторный блок в огонь, даже если он сильно поврежден или полностью вышел из строя. Аккумуляторный блок может взорваться под действием огня.
  - Запрещено вбивать гвозди в блок аккумулятора, резать, ломать, бросать,ронять блок аккумулятора или ударять его твердым предметом. Это может привести к пожару, перегреву или взрыву.
  - Не используйте поврежденный аккумуляторный блок.
  - Входящие в комплект литий-ионные аккумуляторы должны эксплуатироваться в соответствии с требованиями законодательства об опасных товарах.
- При коммерческой транспортировке, например, третьей стороной или экспедитором, необходимо нанести на упаковку специальные предупреждения и маркировку. В процессе подготовки устройства к отправке обязательно проконсультируйтесь со специалистом по опасным материалам. Также соблюдайте местные требования и нормы. Они могут быть строже. Закройте или закрепите разомкнутые контакты и упакуйте аккумулятор так, чтобы он не перемещался по упаковке.
- Для утилизации блока аккумулятора извлеките его из инструмента и утилизируйте безопасным способом. Выполните требования местного законодательства по утилизации аккумуляторного блока.
  - Используйте аккумуляторы только с продукцией, указанной Makita. Установка аккумуляторов на продукцию, не соответствующую требованиям, может привести к пожару, перегреву, взрыву или утечке электролита.
  - Если инструментом не будут пользоваться в течение длительного периода времени, извлеките аккумулятор из инструмента.
  - Во время и после использования блок аккумулятора может нагреваться, что может стать причиной ожогов или низкотемпературных ожогов. Будьте осторожны при обращении с горячим блоком аккумулятора.
  - Не прикасайтесь к контактам инструмента сразу после использования, поскольку они могут быть достаточно горячими, чтобы вызвать ожоги.
  - Не допускайте, чтобы обломки, пыль или земля прилипали к контактам, отверстиям и пазам на блоке аккумулятора. Это может привести к снижению эксплуатационных параметров, поломке инструмента или блока аккумулятора.
  - Если инструмент не рассчитан на использование вблизи высоковольтных линий электропередач, не используйте блок аккумулятора вблизи высоковольтных линий электропередач. Это может привести к неисправности, поломке инструмента или блока аккумулятора.
  - Храните аккумулятор в недоступном для детей месте.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

ВНИМАНИЕ: Используйте только фирменные аккумуляторные батареи Makita. Использование аккумуляторных батарей, не произведенных Makita, или батарей, которые были подвергнуты модификациям, может привести к взрыву аккумулятора, пожару, травмам и повреждению имущества. Это также автоматически аннулирует гарантию Makita на инструмент и зарядное устройство Makita.

Советы по обеспечению максимального срока службы аккумулятора

1. Заряжайте блок аккумуляторов перед его полной разрядкой. Обязательно прекратите работу с инструментом и зарядите блок аккумуляторов, если вы заметили снижение мощности инструмента.
2. Никогда не подзаряжайте полностью заряженный блок аккумуляторов. Перезарядка сокращает срок службы аккумулятора.
3. Заряжайте блок аккумуляторов при комнатной температуре в 10 - 40 °C (50 - 104 °F). Перед зарядкой горячего блока аккумуляторов дайте ему остыть.
4. Если блок аккумулятора не используется, извлеките его из инструмента или зарядного устройства.
5. Зарядите ионно-литиевый аккумуляторный блок, если вы не будете пользоваться инструментом длительное время (более шести месяцев).

ОПИСАНИЕ ДЕТАЛЕЙ

► Рис.1

1	Двигатель	2	Предупреждающая табличка	3	Корпус насоса	4	Стопорная гайка пулансона
5	Пулансон	6	Матрица	7	Съемник	8	С-образная рама
9	Ограничитель скольжения	10	Возвратный рычаг	11	Отверстие для масла	12	Триггерный переключатель
13	Кнопка предохранителя спускового механизма	14	Блок аккумулятора	-	-	-	-

ОПИСАНИЕ РАБОТЫ

ВНИМАНИЕ: Перед регулировкой или проверкой функций инструмента обязательно убедитесь, что он выключен и его аккумуляторный блок снят.

Установка или снятие блока аккумуляторов

ВНИМАНИЕ: Обязательно выключайте инструмент перед установкой и извлечением аккумуляторного блока.

ВНИМАНИЕ: При установке и извлечении аккумуляторного блока крепко удерживайте инструмент и аккумуляторный блок. Если не соблюдать это требование, они могут выскользнуть из рук, что приведет к повреждению инструмента, аккумуляторного блока и травмированию оператора.

► Рис.2: 1. Красный индикатор 2. Кнопка 3. Блок аккумулятора

Для снятия аккумуляторного блока нажмите кнопку на лицевой стороне и извлеките блок.

Для установки аккумуляторного блока совместите выступ аккумуляторного блока с пазом в корпусе и задвиньте его на место. Устанавливайте блок до упора так, чтобы он зафиксировался на месте с небольшим щелчком. Если вы можете видеть красный индикатор на верхней части клавиши, адаптер аккумулятора не полностью установлен на месте.

ВНИМАНИЕ: Обязательно устанавливайте аккумуляторный блок до конца, чтобы красный индикатор не был виден. В противном случае аккумуляторный блок может выпасть из инструмента и нанести травму вам или другим людям.

ВНИМАНИЕ: Не прилагайте чрезмерных усилий при установке аккумуляторного блока. Если блок не двигается свободно, значит он вставлен неправильно.

Система защиты аккумулятора

Инструмент оснащен системой защиты аккумулятора. Система автоматически отключает питание двигателя для продления срока службы инструмента и ресурса аккумулятора. Инструмент автоматически останавливается во время работы при возникновении указанных далее ситуаций, влияющих на работу самого инструмента или аккумулятора.

Защита от переразрядки

При истощении заряда аккумулятора инструмент автоматически останавливается. В этом случае извлеките аккумулятор из инструмента и зарядите его.

Индикация оставшегося заряда аккумулятора

Только для блоков аккумулятора с индикатором

► Рис.3: 1. Индикаторы 2. Кнопка проверки

Нажмите кнопку проверки на аккумуляторном блоке для проверки заряда. Индикаторы загорятся на несколько секунд.

Индикаторы			Уровень заряда
Горит	Выкл.	Мигает	
			от 75 до 100%
			от 50 до 75%
			от 25 до 50%
			от 0 до 25%
			Зарядите аккумуляторную батарею.
			Возможно, аккумуляторная батарея неисправна.

ПРИМЕЧАНИЕ: В зависимости от условий эксплуатации и температуры окружающего воздуха индикация может незначительно отличаться от фактического значения.

Действие выключателя

ДВИЖЕНИЕ: Перед установкой блока аккумулятора в инструмент обязательно убедитесь, что триггерный переключатель работает должным образом и возвращается в положение "ВЫКЛ." при отпускании.

ДВИЖЕНИЕ: Всегда блокируйте триггерный переключатель, если инструмент не используется.

При пробивании отверстия в заготовке продолжайте нажимать триггерный переключатель, пока пuhanсон не опустится к матрице и не вернется в исходное положение.

Чтобы заблокировать триггерный переключатель, нажмите кнопку предохранителя спускового механизма со стороны В. Для разблокировки нажмите кнопку предохранителя спускового механизма со стороны А

► Рис.4: 1. Кнопка предохранителя спускового механизма 2. Триггерный переключатель

Поворотная ручка

Во время работы ручку можно поворачивать на 360 градусов в любом направлении. Эта особенность очень полезна при работе в неудобных или узких местах, поскольку позволяет оператору позиционировать инструмент оптимальным для работы образом.

► Рис.5

СБОРКА

ДВИЖЕНИЕ: Перед проведением каких-либо работ с инструментом обязательно убедитесь, что инструмент отключен, а блок аккумулятора снят.

Замена пуансона и матрицы

Замена круглого пуансона

► Рис.6: 1. Съемник 2. Гайка и установочный болт 3. Стопорная гайка пуансона 4. Круглый пуансон

1. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянулся, и удалите съемники, чтобы упростить доступ к элементам.

2. Сначала нужно удалить пуансон, а затем матрицу. Отвинтите стопорную гайку пуансона и удалите установочный болт и гайку, чтобы снять матрицу.

ПРИМЕЧАНИЕ: При замене пуансона и матрицы убедитесь в том, что выбран правильный размер, толщина и форма для отверстия. Профильные пуансоны и матрицы следует правильно позиционировать относительно друг друга.

3. Установите матрицу в С-образную раму, правильно расположив ее. Надежно закрепите установочным болтом и затяните гайку.

4. Поместите пуансон в стопорную гайку пуансона. Вставьте пуансон с гайкой в шток пуансона и затяните гайку.

ПРИМЕЧАНИЕ: При установке пуансона со ступенчатой кромкой (препятствующей вращению), убедитесь в том, что они расположены правильно и что ступенчатая кромка правильно установлена в шток пуансона.

5. Убедитесь в том, что пуансон правильно расположен в штоке пуансона, и плотно затяните стопорную гайку пуансона удерживающей планкой для гаек из комплекта.

► Рис.7: 1. Удерживающая планка для гайки 2. Стопорная гайка пуансона 3. Ослабить 4. Затянуть

6. Установите съемники на место.

ОСТОРОЖНО: Если размеры выбранных пуансона и матрицы различаются или пуансон и матрица установлены неправильно, пуансон может удариться о матрицу, что приведет к поломке как пуансона, так и матрицы. В этом случае отлетающие осколки сломанных частей могут привести к тяжелой травме.

ВНИМАНИЕ: Регулярно проверяйте плотность затяжки барашковых болтов, фиксирующих съемник. Вследствие незатянутых болтов съемник может соскочить и повредить инструмент.

Замена продолговатого пуансона

- Рис.8: 1. Съемник 2. Гайка и установочный болт 3. Стопорная гайка пуансона 4. Продолговатый пуансон 5. Ступенчатая кромка 6. Шток пуансона

1. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянулся, и удалите съемники, чтобы упростить доступ к элементам.

2. Сначала нужно удалить пуансон, а затем матрицу. Отвинтите стопорную гайку пуансона и удалите установочный болт и гайку, чтобы снять матрицу.

ПРИМЕЧАНИЕ: При замене пуансона и матрицы убедитесь в том, что выбран правильный размер, толщина и форма для отверстия. Профильные пуансоны и матрицы следует правильно позиционировать относительно друг друга.

3. Надежно закрепите продолговатую матрицу установочным болтом и затяните гайку.

4. Вставьте продолговатый пуансон в стопорную гайку пуансона. Правильно расположите ступенчатую кромку продолговатого пуансона в штоке пуансона и пальцами затяните стопорную гайку пуансона.

ПРИМЕЧАНИЕ: Если ступенчатую кромку продолговатого пуансона расположить в штоке пуансона неправильно, стопорную гайку пуансона нельзя будет зафиксировать. Убедитесь в том, что продолговатый пуансон правильно расположен в штоке пуансона.

5. Вставьте продолговатый пуансон в шток пуансона и плотно затяните стопорную гайку пуансона удерживающей планкой для гайки из комплекта.

- Рис.9: 1. Удерживающая планка для гайки 2. Стопорная гайка пуансона 3. Ослабить 4. Затянуть

6. Установите съемники на место.

ОСТОРОЖНО: Если размеры выбранных пуансона и матрицы различаются или пуансон и матрица установлены неправильно, пуансон может удариться о матрицу, что приведет к поломке как пуансона, так и матрицы. В этом случае отлетающие осколки сломанных частей могут привести к тяжелой травме.

ВНИМАНИЕ: Регулярно проверяйте плотность затяжки барашковых болтов, фиксирующих съемник. Вследствие незатянутых болтов съемник может соскочить и повредить инструмент.

ВНИМАНИЕ: Убедитесь в том, что ступенчатая кромка продолговатого пуансона правильно расположена в штоке пуансона, а стопорная гайка пуансона надежно зафиксирована.

ЭКСПЛУАТАЦИЯ

Правильное использование инструмента

Выбор матрицы

Важно, чтобы выбранная матрица соответствовала толщине заготовки. Пробивание отверстий в заготовке толщиной от 4 мм до 8 мм с использованием матрицы для более тонкой заготовки может привести к заклиниванию пуансона в заготовке. Это связано с меньшим зазором между матрицей и пуансоном. В таком случае заготовка будет вытягиваться втягивающимся пуансоном, как показано на рисунке. Особую осторожность следует соблюдать при пробивании отверстий в плоских заготовках из мягкой стали, алюминия и меди.

- Рис.10: 1. Обрабатываемая деталь

Правильное использование съемника

Располагайте заготовку исключительно таким образом, чтобы оба конца опирались на съемник. Если у заготовки отсутствует опора, она сместится при возврате пуансона. Это может привести к заклиниванию пуансона и повреждению инструмента.

- Рис.11: 1. Съемник 2. Обрабатываемая деталь

Пробивание отверстия

ВНИМАНИЕ: Перед пробиванием отверстия убедитесь в том, что соответствующие пуансон и матрица установлены правильно.

1. Определите положение для пробивания.

- Рис.12: 1. Пуансон 2. Плоская заготовка 3. Матрица

2. Ослабьте винт с головкой на ограничителе скольжения и отрегулируйте положение ограничителя скольжения. После этого снова затяните винт с головкой.

ПРИМЕЧАНИЕ: Ограничитель скольжения установлен для удержания дырокола на постоянном расстоянии от края заготовки.

3. Убедитесь в том, что возвратный рычаг полностью закрыт в направлении по часовой стрелке.

- Рис.13: 1. Пружинный штифт 2. Возвратный рычаг 3. Открытое положение
4. Закрытое положение

4. Убедитесь в том, что шток пуансона полностью втянут.

5. Расположите пуансон в требуемом положении на заготовке, используя ограничитель скольжения в качестве направляющей. Совместите точку пуансона с центральной отметкой отверстия, которое нужно пробить.

6. Продолжайте тянуть триггерный переключатель, пока пуансон не достигнет конца хода и не вернется в исходное положение.

Шток пуансона выдвинется и толкнет пуансон сквозь заготовку.

ПРИМЕЧАНИЕ: Для точного и простого позиционирования пуансона периодически нажимайте триггерный переключатель, чтобы толкать пуансон к заготовке. Если положение неудовлетворительное, откройте возвратный рычаг, чтобы втянуть пуансон для повторения попытки. Если пуансон не возвращается в исходное положение при открытом возвратном рычаге, нажмите триггерный переключатель, чтобы втянуть пуансон.

ПРИМЕЧАНИЕ: Если пуансон не возвращается после пробивания отверстия, отпустите триггерный переключатель, чтобы остановить двигатель, и снова нажмите триггерный переключатель.

Если пуансон не возвращается даже после выполнения указанных выше процедур, выполните процедуру по остановке работы до завершения пробивания, как указано ниже.

Остановка работы до окончания пробивания отверстия

Если необходимо остановить процесс до завершения пробивания, выполните указанные далее действия.

1. Поверните возвратный рычаг против часовой стрелки, пока он не коснется пружинного штифта, и сразу верните назад в исходное положение.

Такое действие снимает внутреннее давление в инструменте. Если пуансон выходит из заготовки самостоятельно, дайте пуансону полностью вернуться. После этого верните возвратный рычаг назад в исходное положение. В этом случае следующий шаг не потребуется.

2. Продолжайте нажимать триггерный переключатель, пока пуансон не вернется в исходное положение.

Использование ограничителя скольжения для максимальной глубины

Дополнительные принадлежности

ВНИМАНИЕ: Чтобы предотвратить случайное срабатывание и травму, перед установкой или снятием ограничителя скольжения убедитесь в том, что блок аккумулятора извлечен.

Пробивание отверстия глубиной до 40 мм от края заготовки может быть выполнено с помощью дополнительного ограничителя скольжения.

► Рис.14: 1. Болт и шайба 2. Дополнительный ограничитель скольжения

1. Ослабьте установочный болт и гайку, чтобы удалить матрицу.
2. Удалите болт и шайбу, фиксирующие ограничитель скольжения.
3. Удалите ограничитель скольжения, потянув его к верхней стороне С-образной рамы.
4. Вставьте дополнительный ограничитель скольжения для максимальной глубины с нижней стороны С-образной рамы.
5. Закрепите дополнительный ограничитель скольжения болтом и шайбой, удаленными на этапе 2.
6. Установите матрицу с установочным болтом и гайкой, удаленными на этапе 1.

ОБСЛУЖИВАНИЕ

ВНИМАНИЕ: Перед проведением проверки или работ по техобслуживанию всегда проверяйте, что инструмент выключен, а блок аккумуляторов снят.

ПРИМЕЧАНИЕ: Запрещается использовать бензин, растворители, спирт и другие подобные жидкости. Это может привести к обесцвечиванию, деформации и трещинам.

Для обеспечения БЕЗОПАСНОСТИ и НАДЕЖНОСТИ изделия ремонт, проверка и замена угольных щеток и любые другие работы по техобслуживанию или регулировке должны осуществляться в уполномоченных сервис-центрах Makita с использованием запасных частей только производства компании Makita.

Регулярное техническое обслуживание

Устраняйте загрязнение или закупоривание вентиляционного отверстия на конце С-образной рамы. Для регулирования гидравлического давления вентиляционное отверстие должно быть открытым.

► Рис.15: 1. Вентиляционное отверстие

Не откручивайте и не удаляйте три винта, показанных на рисунке. Это приведет к утечке масла из инструмента.

► Рис.16

Добавление масла

Этот инструмент является электрогидравлическим. Перед отправкой с завода в инструмент было залито масло. Не добавляйте масло, пока инструмент работает надлежащим образом. Когда давление масла станет недостаточным для правильной работы, добавьте масло согласно указанным далее процедурам.

ПРИМЕЧАНИЕ: Убедитесь в том, что рабочая зона и все оборудование чистые, чтобы грязь, пыль и другие посторонние материалы не попали в гидравлическое масло или зону насоса.

ПРИМЕЧАНИЕ: Используйте только чистое гидравлическое масло, рекомендованное компанией Makita. Во избежание повреждения уплотнений и других внутренних частей машины не используйте другие виды масла, кроме указанных ниже.

Рекомендуемое масло:

- гидравлическое масло Makita;
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.);
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell);
- аналогичное по характеристикам противоизносное гидравлическое масло, класс вязкости 46 по ISO.

1. Установите блок аккумулятора в инструмент.
2. Положите инструмент на левую сторону, чтобы отверстие для масла было направлено вверх.
3. Включите инструмент, чтобы положение прорываания оказалось почти в конце своего хода.

ПРИМЕЧАНИЕ: При необходимости выполните несколько таких процедур. Это позволит определить конец хода, а также правильно расположить шток пулансона. В правильном положении обеспечивается оптимальная заправка маслом, поскольку масло из насоса выливается полностью.

4. Извлеките блок аккумулятора из инструмента.
5. Осторожно удалите винт с углублением под ключ, чтобы открыть отверстие для масла.
► Рис.17: 1. Винт с углублением под ключ
6. Наполните резервуар гидравлическим маслом с помощью небольшой гибкой бутылки, идущей в комплекте с инструментом.
7. Несколько раз встряхните инструмент взад-вперед, чтобы избавиться от пузырьков воздуха. После этого добавьте масло, если необходимо.
8. Установите на место винт с углублением под ключ и вытрите лишнее масло.

9. Установите блок аккумулятора и включите инструмент, выполнив несколько рабочих циклов при возвратном рычаге в открытом положении. После этого запустите инструмент снова с возвратным рычагом в закрытом положении.

Это позволит избавиться от воздуха, попавшего в систему. Повторите эту процедуру, чтобы убедиться в том, что пулансон находится почти в конце хода.

10. При необходимости добавьте масло, повторив шаги с 3 по 9.

Если масла осталось слишком мало, необходимо повторить эту процедуру несколько раз.

ПОИСК И УСТРАНЕНИЕ НЕИСПРАВНОСТЕЙ

Прежде чем обращаться по поводу ремонта, проведите осмотр самостоятельно. Если обнаружена неисправность, не указанная в руководстве, не пытайтесь разобрать инструмент. Обратитесь в один из авторизованных сервисных центров Makita, в которых для ремонта всегда используются оригинальные детали Makita.

Состояние неисправности	Возможная причина (неисправности)	Способ устранения
Шток пусансона не выходит.	Недостаточно масла	Долейте масло.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за осколков арматуры, железных опилок и грязи в скользящей части штока и С-образной рамы.	Оттяните шток пусансона. Очистите шток пусансона.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за деформации или вздутия штока пусансона.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Шток пусансона не вернулся полностью из-за слабой возвратной пружины.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
Хотя шток пусансона выходит, мощность слишком мала для пробивания отверстий.	Недостаточно масла.	Долейте масло.
	Ненадлежащий контакт между цилиндром и выпускным клапаном. На трубке цилиндра имеются царапины, или к ней прилип металлический порошок или грязь.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Поломка выпускного клапана.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Неправильный зазор между цилиндром и штоком.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Ненадлежащий контакт между цилиндром и обратным клапаном.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
Утечка масла.	Царапины на контейнере маслоравнителя или его повреждение.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Царапины на скользящей части С-образной рамы, штоке пусансона и опорном кольце.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Повреждение уплотнительного кольца в месте соединения С-образной рамы и цилиндра.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Повреждение втулки в месте соединения цилиндра и корпуса насоса.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Недостаточно затянуты болты на соответствующих деталях.	Затяните болты.
Двигатель не запускается. Плохое вращение двигателя.	Недостаточный заряд блока аккумулятора.	Зарядите блок аккумулятора.
	Срок службы аккумулятора истек.	Замените блок аккумулятора.
	Повреждение двигателя из-за перегрева.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.
	Деформация или поломка подшипников и редуктора, соединенного с двигателем.	Обратитесь в местный авторизованный центр для ремонта.

ВНИМАНИЕ: Внутренние компоненты насоса имеют очень малые допуски и чувствительны к повреждениям из-за пыли, грязи, загрязнения гидравлической жидкости или неправильного обращения. Для демонтажа корпуса насоса требуются специальные инструменты и знания. Эти работы должны выполняться только ремонтным персоналом, прошедшим соответствующую подготовку и располагающим соответствующими инструментами. Неправильное обслуживание электрических компонентов может стать причиной тяжелых травм. Обслуживание насоса и компонентов поршня, а также всех электрических компонентов должно выполняться только официальной ремонтной мастерской, дилером или дистрибутором.

ПРИМЕЧАНИЕ: Любая попытка привлечь не имеющий разрешения персонал к выполнению обслуживания внутренних компонентов зоны насоса приведет к аннулированию гарантии.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ВНИМАНИЕ: Данные принадлежности или приспособления рекомендуются для использования с инструментом Makita, указанным в настоящем руководстве. Использование других принадлежностей или приспособлений может привести к получению травмы. Используйте принадлежность или приспособление только по указанному назначению.

Если вам необходимо содействие в получении дополнительной информации по этим принадлежностям, свяжитесь с вашим сервис-центром Makita.

- Рабочая стойка
- Ограничитель скольжения (макс. глубина отверстия)
- Оригинальный аккумулятор и зарядное устройство Makita

ПРИМЕЧАНИЕ: Некоторые элементы списка могут входить в комплект инструмента в качестве стандартных приспособлений. Они могут отличаться в зависимости от страны.

ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАРЫ

Ұлғи:	DPP200	
Макс. ауыз тереңдірі	40 мм	
Санылаулар пішіні	Дөңгелек/шенбер	
Макс. санылау өлшемі және қалындығы	Керіліс күші 65 000 psi жұмысқа болатқа арналған	Диаметрі: 20 мм Қалындығы: 8 мм
	Керіліс күші 89 000 psi тот баспайтын болатқа арналған	Диаметрі: 20 мм Қалындығы: 6 мм
Номиналды кернеуді	18 В ТТ	
Өлшемдері (Ұ x Е x Б) (түткәмен)	417 мм x 127 мм x 315 мм	
Таза салмағы	10,7 - 10,8 кг	

- Зерттеу мен өзірлеудің үздіксіз бағдарламасына байланысты осы құжаттағы техникалық сипаттамалар ескертусіз өзгертуілі мүмкін.
- Техникалық сипаттамалары әр елде әр түрлі болуы мүмкін.
- Аккумулятор картриджін қосқанда, салмағы EPTA-Procedure 01/2014 стандартына сәйкес

Жарамады аккумулятор картриджі мен зарядтау құрылғысы

Аккумулятор картриджі	BL1830B / BL1840B / BL1850B / BL1860B
Зарядтау құрылғысы	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH

- Жоғарыда берілген аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларының кейбірі сіздің түрүң жатқан жерінде байланысты қолжетімсіз болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Тек жоғарыда аталған аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларын ғана пайдаланыңыз. Аккумулятор картридждері мен зарядтау құрылғыларының басқа түрлерін пайдалансаның, жарақат алуыңыз және/немесе өрт шығуы мүмкін.
--

Пуансон мен матрица тіркесімі

Дәңгелек тесік

Пуансон	Матрица	Өндөлөттің бөлшек	Қуаты
		Жолақ металл 	Макс: 80 мм x t8 (Ортаңғы тесік)
		Бұрыш 	Мин: 40 мм x 40 мм x t3 Макс: 80 мм x 80 мм x t8
		Арна 	Мин: 75 мм x 40 мм Макс: 100 мм x 50 мм (Фланец тесігі)

Бірлігі: мм

Пуансон	Матрица	Kеріліс	Арна	Kеріліс
		Жұмсақ болат (65 000 psi)		Тот баспайтын болат (89 000 psi)
6	SB6	t2 - t4	-	t3 - t4
6,5	SB6.5	t2 - t6	-	t3 - t4
8	SB8	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5	SB8.5	t2 - t6	-	t3 - t4
10	SB10	t2 - t6	t7.5	t3 - t4
11	SB11	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12	SB12	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13	SB13	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14	SB14	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
15	SB15	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
16	SB16	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
18	SB18	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
19	SB19	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
20	SB20	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Пуансон	Матрица	Өндөлөтін бөлшек	Құаты
			Жолақ металл Макс: 80 мм x t8 (Ортанды ғана)
			Бұрыш Мин: 40 мм x 40 мм x t3 Макс: 80 мм x 80 мм x t8
			Арна Мин: 75 мм x 40 мм Макс: 100 мм x 50 мм (Фланец тесігі)

Бірлігі: мм

Пуансон	Матрица	Керіліс	Арна	Керіліс
		Жұмсақ болат (65 000 psi)		Тот баспластын болат (89 000 psi)
6,5 x 10	6,5 x 10B	t2 - t6	-	t3 - t4
6,5 x 13	6,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 13	8,5 x 13B	t2 - t6	-	t3 - t4
8,5 x 17	8,5 x 17B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 13,5	9 x 13,5B	t2 - t6	-	t3 - t4
9 x 18	9 x 18B	t2 - t6	-	t3 - t4
10 x 15	10 x 15B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
10 x 20	10 x 20B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
11 x 16,5	11 x 16,5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
12 x 18	12 x 18B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
13 x 19,5	13 x 19,5B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6
14 x 21	14 x 21B	t2 - t8	t7.5	t3 - t6

Белгілер

Төменде жабдықта пайдаланылуы мүмкін белгілер көрсетілген. Пайдалану алдында олардың мағынасын түсініп алыңыз.

Пайдалану жөніндегі нұсқаулықты оқып шығыңыз.

Ұшатын қоқыс пен дауысты шу қауітері. Құлақ пен көз қорғаңысын киіңіз.

Қауіпті кернеу. Осы жабдықта жұмыс істей алдында барлық құаттан ажыратыныз. Бұл нұсқауды ұстанба елімге немесе жеке жаракатқа әкелуі мүмкін.

Жылжымалы алмас. Машинаны бақсару кезінде қолды таза ұстаныңыз. Қызымет көрсету алдында құатты өшіріңіз.

Тек ЕО елдерінде арналған
Электрлік жабдықты немесе аккумулятор блогын тұрмыстық қалдықтармен бірге тастамаңы!

Электрлік және электрондық жабдықтар мен батареялар және аккумуляторлардың көдеге жарату және батареялар мен аккумуляторлардың калдықтары және оларды ұлттық заңнамаға сәйкес қолдану европалық директиваларына сәйкес қызмет ету мерзімі аяқталған электрлік жабдықтар мен аккумуляторлар және аккумулятор блок(тары) белек жиналып, көршаган ортага зиян көптірмейтін қайта өңдеу мекемесіне қайтарылуы керек.

Қолдану мақсаты

Бұл болат материалында саңылау тесуге арналған.

Шу

EN 62841-1 EN ISO 3744 стандартына сайнаның стандартты А-өлшемен шу деңгейі: Дұбыс қысымының деңгейі (L_{pA}) : 76,7 дБА
Дәлсіздік (К): 3 дБА

ЕСКЕРТПЕ: Шудың жарияланған таралу мән(дер) і стандартты сынау әдісіне сәйкес өлшемен және оны бір құралды екінші құралмен салыстыру үшін пайдалануға болады.

ЕСКЕРТПЕ: Жарияланған шудың сондай-ақ әсерді алдың ала бағалау үшін пайдалануға болады.

ДЕСКЕРТУ: Қорғаныс құлақабын киіңіз.

ДЕСКЕРТУ: Электрлік құралдың іс жүзінде пайдалану кезіндегі шудың таралу мәні құралдың пайдалану әдісіне, әсіресе қандай дайындағы өндегінен байланысты жарияланған мәнінен өзгеше болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Ис жүзінде пайдалану кезіндегі әсерді бағалау негізінде оператордың қорғау үшін қауіпсіздік шараларының анықтаңызы (құралдың өшірілген үақыты және бос жүріс үақытының қоса алғанда, іске қосылу үақытының сияқты бағыттарында жұмыс циклдерін ескеру керек).

Діріл

EN 62841-1 сәйкес анықталған дірілдің жалпы мәні (ұш остық векторлық сома):

Дірілдің таралуы (a_h): 2,5 м/с² немесе одан аз
Дәлсіздік (К): 1,5 м/с²

ЕСКЕРТПЕ: Дірілдің жарияланған жалпы мән(дер) і стандартты сынау әдісіне сәйкес өлшемен және оны бір құралды екінші құралмен салыстыру үшін пайдалануға болады.

ЕСКЕРТПЕ: Сондай-ақ дірілдің жарияланған жалпы мән(дер)ін әсерді алдың ала бағалау үшін пайдалануға болады.

ДЕСКЕРТУ: Электрлік құралдың іс жүзінде пайдалану кезіндегі дірілдің мәні құралдың пайдалану әдісіне, әсіресе қандай дайындағы өндегінен байланысты жарияланған мән(дер)інен өзгеше болуы мүмкін.

ДЕСКЕРТУ: Ис жүзінде пайдалану кезіндегі әсерді бағалау негізінде оператордың қорғау үшін қауіпсіздік шараларының анықтаңызы (құралдың өшірілген үақыты және бос жүріс үақытының қоса алғанда, іске қосылу үақытының сияқты бағыттарында жұмыс циклдерін ескеру керек).

ЕС сәйкестік декларациясы

Тек Еуропа елдеріне арналған

ЕС сәйкестік декларациясы осы пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың А қосымшасы ретінде қосылған.

ҚАУІПСІЗДІК БОЙЫНША ЕСКЕРТУЛЕР

Электрлік құралдың жалпы қауіпсіздік ескертулері

ДЕСКЕРТУ: Осы электрлік құралмен бірге берілген қауіпсіздік ескертулерін, нұсқаударды, суреттерді және техникалық сипаттамаларды оқып шығыңыз. Теменде берілген барлық нұсқауды орындаған жағдайда, электр тогының соғуы, өрт шығуы және/немесе ауыр жаракат алуға себеп болуы мүмкін.

Алдағы уақытта қолдану үшін барлық ескерту мен нұсқауды сақтап қойыңыз.

Ескертулердегі "электрлік құрал" термині құат көзінен жұмыс істейтін (сымды) электрлік құралды немесе аккумулятормен жұмыс істейтін (сымсыз) электрлік құралды білдіреді.

Жұмыс аймағындағы қауіпсіздік

1. Жұмыс аймағы таза әрі жарық болуы керек. Лас немесе қараңғай аймақтарда жазатайым оқигаптар туындауы мүмкін.
2. Электрлік құралды айналасында тез тутанатын сүйкітық, газ немесе шаш сияқты заттардан тұратын жарылыс қаупі бар орталарда пайдаланбаңыз. Электрлік құралдар шаш немесе газды тұтандыратын электр үшкіндерден шығарады.
3. Электрлік құралды пайдаланған кезде, балалар және бөгөнде адамдар алшақ жүрүі керек. Бақса нәрсеге алғандасаның, құралға ие бола алмай қалуыңыз мүмкін.

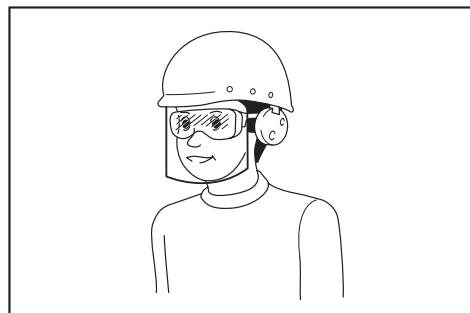
Электрлік қауіпсіздік

1. Электрлік құралдың ашасы розеткаға сәйкес келуі керек. Ашаны ешбір жағдайда өзгертпеніз. Адаптер ашаларын жерге түйіткелгін электрлік құралдармен пайдаланбаңыз. Өзгертілген ашалар мен сәйкес келетін розеткалар электр тогының соғу қаупін азайтады.
2. Тұтіктер, радиаторлар, жылу батареялары және тоңауытқыштар сияқты жерге түйіткелгін бүйімділдер ұстамаңыз. Егер деңгейін жерге түйіткелатын болса, тоқ соғу қаупін жогары болады.
3. Электрлік құралдарды жаңырырдың астына немесе ылғалды жерлерге қоймаңыз. Электрлік құралға су кретін болса, тоқ соғу қаупі артады.
4. Қуат сымын дұрыс пайдаланыңыз. Электрлік құралды тасу, тарту немесе қуат көзінен ажырату үшін қуат сымын пайдалануға болмайды. Қуат сымына ыстық зат, май, өткір жиек немесе қозғалмалы бөлшектер тимеу керек. Зақымдалған немесе оралған қуат сымдары тоқ соғу қаупін арттырады.
5. Электрлік құралды сыртта пайдаланғанда, сыртта қолдануға жарамды ұзартқышты қолданыңыз. Сыртта қолдануға жарамды шнурды пайдалану тоқ соғу қаупін азайтады.

- Егер электрлік құралды ылғалды жерде пайдалану көрек болса, қорғаныстық ажырату құрылғысын (RCD) пайдаланыңыз. Қорғаныстық ажырату құрылғысын пайдалану ток соғу қаупін азайтады.
- Электрлік құралдар электромагниттік ерістер шыгарады, ол пайдаланушыға қауіпті емес. Дегенмен электрокардиостимулатор және соган үқсас басқа медициналық құрылғылардың пайдаланушылары электрлік құралды пайдаланбас бұрын, өндірушімен және/немесе дәрігермен кенесуі керек.

Жеке қауіпсіздік

- Электрлік құралды пайдаланған кезде, жасап жатқан жұмысыныңға қырагылық танытып, мүқият болыңыз. Шаршаганда немесе есірткі, алкоголь немесе дәрі-дәрмектің асерінде болған кезде электрлік құралды пайдаланыңыз. Электрлік құралды пайдалану кезінде сәл гана аңсыздық таныту ауыр жаракатқа әкелу мүмкін.
- Жеке қорғаныс құралдарын пайдаланыңыз. Міндетті түрде қорғаныс көзілдірігін тағызыңыз. Шашнан қорғайтын маска, сырғанамайтын қорғаныс аяқ күйі, каска немесе күлакқап сияқтаған қорғаныс жабдықтарын тиісті жағдайларда қолдану жарақтанды азайтады.
- Кездейсоқ іске қосудың алдын алыңыз. Құралды қуат көзіне және/немесе аккумулятор блогына қоспаған бұрын, оны жаңа немесе тасымалдамас бұрын, ауыстырып-қосқыш әшируі үкіде екеніне көз жеткізіңіз. Саусақ электрлік құралдың ауыстырып-қосқышында тұрган кезде оны тасымалдауда немесе ауыстырып-қосқышы қосулы электрлік құралды қуат көзіне косу жазаттыйын оқига ақеп соғу мүмкін.
- Электрлік құралды қоспаған бұрын, реттегіш немесе сомынды бұрайтын кілттерді алып тастаңыз. Электрлік құралдың айналмалы бөлігінде реттегіш немесе сомынды бұрайтын кілт белгілі қалса, жарактауы мүмкін.
- Тым артық күш салмаңыз. Әрдайым тұрақты және тере-тендік сақтайтын үкіде болыңыз. Бұл күтпеген жағдайда электрлік құралды жақсы басқаруға мүмкіндік береді.
- Жұмысқа сай кийініз. Бос киім кимеңіз және әшекей тақпаңызды. Шашыңызды және киімізді қозғалмалы бөлшектерден алшақ ұстаңыз. Бос киім, әшекейлер немесе үзын шаш қозғалмалы бөлшектерге ілініп қалуы мүмкін.
- Шан тұту және жинау құрылғылары қамтамасын етілген болса, олардың қосулы екендігіне және дұрыс қолданылып жатқанына көз жеткізіңіз. Шаң жинау құрылғысын пайдалану шаңмен байланысты қауіпті азайтуы мүмкін.
- Құралды жиі пайдалану нәтижесінде босаңысып, қауіпсіздік қағидаларын елеусіз қалдырыманыңыз. Салғыртылған таныту бір мезетте ауыр жаракатқа әкеп соқтыруы мүмкін.
- Электрлік құралды пайдаланған кезде көзіңізді жарактап алмау үшін міндетті түрде қорғаныс көзілдірігін тағызыңыз. Қорғаныс көзілдірітері АҚШ-та ANSI Z87.1, Еуропада EN 166 немесе Австралиядада/Жаңа Зеландияда AS/NZS 1336 қауіпсіздік стандарттарымен сәйкес келуі керек. Австралиядада/Жаңа Зеландияда бетіңізді қорғау үшін қорғаныс маскасын кию заң негізінде талап етіледі.

Құрал пайдаланушылары мен жұмыс аймағындағы басқа да тұлғалардың тиісті қауіпсіздік қорғаныс жабдықтарын пайдалануны қамтамасыз ету жұмыс берушінің жауапкершілігінде.

Электрлік құралды пайдалану және күтім жасау

- Электрлік құралға артық күш түсірменіз. Орындалатын жұмысқа сәйкес келетін электрлік құралды пайдаланыңыз. Дұрыс таңдалған электрлік құрал езіне жүктеген жұмысты жақсы және қауіпсіз істейді.
- Ауыстырып-қосқышы ақаулы электрлік құралды пайдаланбаңыз. Ауыстырып-қосқышы ақаулы кез келген электрлік құрал қауіп тендерді және оны жөндеу керек.
- Кез келген реттеулер жасамас бұрын, керек-жарактарды ауыстырмас бұрын немесе электрлік құралдарды үзак үақытқа сақтамас бұрын, ашаны қуат көзінен ажыратыңыз және/немесе аккумулятор блогы бар болса, оны шығарып алыңыз. Осындаи алдын алу шаралары электрлік құралдың кездейсоқ іске қосылу қаупін азайтады.
- Электрлік құралдарды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз, сонымен қатар электрлік құралмен жұмыс істей алмайтын және осы нұсқауларды оқымаған тұлғаларға құралды пайдалануға рұқсат етпеніз. Арнайы оқытудан етпеген пайдаланушылар үшін электрлік құрал қауіп тендерді.
- Электр құралдарына және керек-жарактарға техникалық қызмет көрсетіңіз. Қозғалмалы бөлшектердің ауытқуы және оралуы, зақымдалған бөлшектер және электрлік құралдың жұмысына көри әсер ететін басқа жағдайлардың бар-жоғын тексеріңіз. Зақымы болса, электрлік құралды жөндеген соң бірақ пайдаланыңыз. Жазатаіым оқигалардың кебі электрлік құралдарға дұрыс техникалық қызмет көрсетілмеу себебінен болады.
- Кесу құралдары өткір және таза болуы керек. Кескіш жиектері өткір кесу құралдарын дұрыс пайдалансаны, олар тұрып қалмайды және басқаруға оңай.
- Электрлік құралды, керек-жарактарды және қондырмаларды, т.б. жұмыс жағдайы мен орындалатын жұмысты ескере отырып, осы нұсқауларға сәйкес пайдаланыңыз. Электрлік құралды басқа мақсатта пайдаланған жағдайда, қауіпті жағдай туындауы мүмкін.

- Тұтқалардың және жұмыс орындалатын беттердің күргақ, таза және майлы болмауын қамтамасыз етіңіз. Тұтқалар және қолмен ұстайтын беттер тайғақ болса, күтпеген жағдай орын алғанда, құралды пайдалану жөнө оған ие болу мүмкін болмайды.
- Электрлік құралды пайдаланған кезде, ішіне тартылу матадан жасалған қорғаныс қолғабын кименіз. Матадан жасалған қорғаныс қолғаптары қозғалмалы бөлшектерге ілініп қалса, жарактатуы мүмкін.

Аккумулятормен жұмыс істейтін құралды пайдалану және күтім жасау

- Тек өндіруші көрсеткен зарядтау құрылышымен зарядтаңыз. Бір аккумулятор блогына сәйкес келетін зарядтау құрылышын басқа аккумулятор блогымен пайдалану өрт қаупін тудыруы мүмкін.
- Электрлік құралдарды тек көрсетілген аккумулятор блоктарымен пайдаланыңыз. Кез келген басқа аккумулятор блоктарын пайдалану жаракат алу мен өрт шығу қаупін тудыруы мүмкін.
- Аккумулятор блогын пайдаланбаған кезде, оны қағаз қыстырыштар, тындар, кілттер, шегелер, бұрандарлар сияқты металл заттар мен бір клеммадан екіншісіне қосылыс жасау мүмкін басқа шағын металл заттардан аулақ ұстаңыз. Аккумулятор клеммаларының қысқа түйікталуы күйін шалуға немесе өртке соғуға мүмкін.
- Дұрыс пайдаланбаған кезде аккумулятордан сыйықтық ағыу мүмкін; оған тимеуге тырысыңыз. Егер абайсызда тиіп кетсөніз, сунем шайыңыз. Егер сыйықтық көзге тиген болса, медициналық көмеккө жүгініңіз. Аккумулятордан шықкан сыйықтық тітіркену немесе күйікке себеп болуы мүмкін.
- Зақымдалған немесе өзгерілген аккумулятор блогын пайдаланбаңыз. Зақымдалған немесе өзгерілген аккумуляторлардан нәтижесінде өрт, жарылыс немесе жаракат алу қаупіне әкелетін күтпеген жағдайлар түндауы мүмкін.
- Аккумулятор блогын немесе құралды от Немесе шамадан тың жоғары температура шығарытын заттың жаңына қойманың. Отқа түссе немесе температура 130 °С-тан жоғары болса, жарылуы мүмкін.
- Зарядтауға қатысты нұсқаулардың барлығын орындаңыз және аккумулятор блогын немесе құралды нұсқауларда көрсетілген температура ауқымынан тыс зарядтамаңыз. Дұрыс зарядтамалмаса немесе көрсетілген ауқымнан тыс температурада зарядталса, аккумулятор зақымдалуы жөнө өрт шығу қаупі артуы мүмкін.

Қызмет көрсету

- Электрлік құралға қызмет көрсетуді тек қаа жәндеу бойынша білікті аман тиісті қосалқы бөлшектерді пайдаланып жүзеге асыруы қажет. Бұл электрлік құралдың қауіпсіздігін қамтамасы етеді.
- Зақымдалған аккумулятор блоктарына қызмет көрсетуге болмайды. Аккумулятор блоктарына қызмет көрсетуді өндіруші немесе өкілдітті қызмет маманы орындауы тиіс.
- Көрек-жараптарды майлау және ауыстыру нұсқауын орындаңыз.

Аккумуляторлық тескіштің қауіпсіздік нұсқаулары

- Пуансон мен матрицыны дұрыс тандау қажет. Саңылау пішініне, саңылау өлшеміне, жұмыс бөлігі қалыңдығына және материал түріне сәйкес дұрыс пуансон мен матрицыны таңдаңыз.
- Еркін айналуына кедегі келтіретін қадамдық жиегі бар пуансон бекемдеу гайкасын бекіту алдында поршеньге дұрыс орнатылғанын тексеріңіз.
- Тесілетін арна пішінде жұмыс бөлігі және тот баспайтын болаттан жасалған жұмыс бөлігі үшін осы материалдарға ғана берілген матрицының қолданыңыз. Тек жұмыс бөлігі қалыңдығына сәйкес пуансон мен матрица тіркесінін ғана таңдаңыз.
- Пуансон мен матрица гайкамен және болтпен орнына жақсы бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Әйттесе құралдың ауыр зақымдалуына және ауыр жаракат алуға себеп болуы мүмкін. Пуансон мен матрицыны жүйелі тексеріп бекітіңіз.
- Құрал электротидравликалық болып есептеледі. Температура салықын болса, ол жұмыстарды бастау алдында бірнеше минут бос күйінде іске қосылуы керек.
- Жұмыс барысында бетті, қолды және дененің басқа бөліктерін тесу аймагынан алыс ұстаңыз.
- Пуансон мен матрицыны өзгерту алдында немесе қызмет көрсету не реттеулер жасау кезінде аккумулятор картриджін алыңыз.
- Тозған, деформацияланған, кесілген, бұзылған немесе зақымдалған пуансон мен матрица қурал үзілісіне және ауыр оқыс жағдайға себеп болуы мүмкін. Оларды Makita берген жаңа құралдармен бірден ауыстырыңыз.
- Тот баспайтын болатты тескен кезде пуансон мен матрица жұмсақ материалдарды тескенен бұрын тозуы мүмкін. Пуансон мен матрица жақсы күйде, тозбаган және деформацияланбаған, кесілген, бұзылғаған немесе сынбаған екендігіне көз жеткізіңіз. Сипаттамаларда тізімделмеген материалды тесу алдында дилермен тексеріңіз.
- Графитті қылшактарды жүйелі түрде алып, тексеріп тұрыңыз. Оларды 200 қолданыстан кейін ауыстырыңыз. Ұзындығы шамамен 6 мм немесе одан кішкентай графитті қылшактар моторға зақым келтіру мүмкін.
- Құралды үздіксіз пайдалансаныз, оның температурасы 70 °С-тан асып, төмен өнімділікке себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда құралды қайта пайдалану алдында сұтуу үшін шамамен 1 сағат тоқтатыңыз.
- Мотордың аяу желдеткіштерін жабуға немесе бітейге болмайды, себебі бұл мотордың қызып кетуіне, тутін, өрт және жарылыс шығуға себеп болуы мүмкін.

Аккумулятор картриджіне арналған маңызды қауіпсіздік нұсқаулары

1. Аккумулятор картриджін пайдаланбас бұрын, (1) аккумулятордың зарядтау құрылышындағы, (2) аккумулятордағы және (3) аккумуляторды пайдаланатын енімдегі барлық нұсқаулар мен ескертү білгілерін оқып шығыңыз.
2. Аккумулятор картриджін бөлшектеменіз немесе өз бетінізде ашып жәндеменіз. Ол өрт, шамадан тыс қызу немесе жарылу жағдайларына алып келу мүмкін.
3. Егер аккумулятор картриджін пайдалану уақытын бірталай қысқарған болса, пайдалануды дерев тоқтатыңыз. Бұл қызып кету, ықтимал күйіктеге немесе тіпті жарылып қаупін тұдыруы мүмкін.
4. Егер электролит көзінігे тиген болса, көзінізді таза сүмен шайыңыз және дерев медициналық кемекке жүгініз. Бұл керу қабілеттінен айырылуға екеп соқтыруы мүмкін.
5. Аккумулятор картридждің жалғасуларын бір бірімен матастыраңыз:
  - (1) Клеммаларды кез келген ток өткізгіш материалдарға тигізбейіз.
  - (2) Аккумулятор картриджін ішінде шегелер, тындар, т.б. басқа металл заттары бар контейнерде сақтамаңыз.
  - (3) Аккумулятор блогын суга салмаңыз немесе жаңбыр астында қалдырымаңыз. Аккумулятор түйіспелерінің түйікталуы улken ток ағының пайды болуына, қызып кетуге, ықтимал күйіктеге және тіпті бұзылуға себеп болуы мүмкін.
6. Құралды және аккумулятор блогын температурасы 50 °С-ден (122 °F) шамасынан астын жерлерде сақтамаңыз және пайдаланбаңыз.
7. Аккумулятор блогы қатты зақымдалған немесе толығымен тозған болса да, оны отқа жақпаңыз. Аккумулятор блогы отта жарылып кету мүмкін.
8. Аккумулятор картриджін шегелеуге, кесуге, басуға, лақтыруға, құлатуға немесе оны қатты затпен соғуға болмайды. Бұл ереккеттер өрт, шамадан тыс қызу немесе жарылу жағдайларына алып келу мүмкін.
9. Зақымдалған аккумуляторды пайдаланбаңыз.
10. Жинаққа кіретін литий-ионды аккумуляторлар денсаулықта және қоршаған ортага зиянды заттар заңнамасы талаптарына сәйкес қарастырылады. Коммерциялық тасымалдау ушін, мысалы, үшінші тараптар, экспедиторлар үшін қантамада және таңблалауда арнайы талаптар сақтапты тиіс. Жіберілтін енімді дайындау үшін қылайт заттар бойынша сарапшы манманен кенесу керек. Сонымен қатар үлттүк ережелерді де толық қарап шығыңыз. Ашық түйіспелерді жауып, аккумуляторды қантамаға қозғалмайтындей етіп орналастырыңыз.

11. Аккумулятор картриджін көдеге жаратқан кезде оны құралдан шығарып алып, қауіпсіз жерде көдеге жаратыңыз. Аккумуляторды көдеге жаратуға қытты жергілікті ережелерді орындаңыз.
12. Аккумуляторларды тек Makita компаниясы көрсеткен өнімдермен бірге пайдаланыңыз. Аккумуляторларды үйлесімді емес енімдерге орнату өртке, қызып кетуге, жарылысқа немесе электролит ағуына әкеп соқтыруы мүмкін.
13. Егер құрал ұзақ уақыт бойы пайдаланылмайтын болса, құралдағы аккумуляторды алып тастау керек.
14. Аккумулятор картриджін пайдалану кезінде және пайдаланғаннан кейін, ол қызып, күйікке немесе темен температуралы күйікке әкелуі мүмкін. Ыстық аккумулятор картридждерімен жұмыс істегендеге сақ болыңыз.
15. Құралдың клеммасын пайдаланғаннан кейін, оны бірден ұстамаңыз, ол күнге себеп болатында ыстық болуы мүмкін.
16. Аккумулятор картриджінің клеммаларына, сақылауларына және ойықтарына жонқа, шаш немесе кірдің тұрып қалуын болдырымаңыз. Бұл құралдың немесе аккумулятор картриджінің сұнұна немесе өнімділігінің нашарлауына алып келу мүмкін.
17. Егер құрал жоғары вольтты электрлік қуат желілері жаңында пайдалануға жарамда болмаса, аккумуляторлық картриджді жоғары вольтты электрлік қуат желілері жаңында пайдаланбаңыз. Бұл құралдың немесе аккумулятор картриджінің істен шығуына немесе сұнұна алып келу мүмкін.
18. Аккумуляторды балалардан аулақ ұстасыз.

ОСЫ НҰСҚАУЛАРДЫ САҚТАҢЫЗ.

ДАСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Тек түпнұсқа Makita аккумуляторларын пайдаланыңыз. Түпнұсқа емес Makita аккумуляторларын немесе езертілген аккумуляторларды пайдалану нәтижесінде өрт, жарақат алу немесе зақымдалуға себеп болатын аккумулятор жарылуына әкелуі мүмкін. Ол сондай-ақ Makita құралы мен зарядтау күршілесін үшін Makita кепілдігінің күшін жояды.

Аккумулятордың максималды қызмет ету мерзімін сақтау бойынша көңестер

1. Аккумулятор картриджін қуаты толығымен таусылмас бұрын зарядтаңыз. Электр құралының қуаты аз екендігін байқаған кезде, құрал жұмысын тоқтатып, аккумулятор картриджін зарядтаңыз.
2. Толығымен зарядталған аккумулятор картриджін ешқашан қайта зарядтамаңыз. Артық зарядтау аккумулятордың қызмет ету мерзімін қысқартады.
3. Аккумулятор картриджін 10 °C – 40 °C (50 °F – 104 °F) бөлме температурасында зарядтаңыз. Зарядтамас бұрын аккумулятор картриджін сұтыңыңыз.
4. Аккумулятор картриджін пайдаланбаған уақытта оны құралдан немесе зарядтау құрылышынан алып тастаңыз.
5. Егер аккумулятор картриджін ұзақ уақыт бойы (алты айдан артық) пайдаланбаған болсаңыз, оны зарядтаңыз.

БӨЛШЕКТЕР СИПАТТАМАСЫ

► Сурет1

1	Мотор	2	Қауіпсіздік жапсырмасы	3	Сорап корпусы	4	Пуансон бекіту гайкасы
5	Пуансон	6	Матрица	7	Тазалау құралы	8	С жақтауы
9	Жылжуды тоқтатқыш	10	Қайтарылатын інтірек	11	Май порты	12	Ауыстырылған шүріппесі
13	Шүріппені құлыштау түймесі	14	Аккумулятор картриджі	-	-	-	-

ФУНКЦИОНАЛДЫҚ СИПАТТАМАСЫ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Құралдың функциясын реттемес және тексермес бүрүн, әрдайым құралдың өшірүлі екендігіне және аккумулятор картриджінің алынғанына көз жеткізіңіз.

Аккумулятор картриджін орнату немесе алу

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін орнатпас немесе алмас бүрүн, әрдайым құралды өшіріңіз.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін орнатын немесе алған кезде құралды және аккумулятор картриджін мықтап ұсташыз. Құралды және аккумулятор картриджін мықтап ұстамау, олардың қолыныңдан сырғанан түсіп, нәтижесінде құралдың және аккумулятор картриджінің замындауына және жарақат алуға әкеп соқтыруы мүмкін.

- Сурет2: 1. Қызыл индикатор 2. Түйме
3. Аккумулятор картриджі

Аккумулятор картриджін алу үшін картридждің алдыңғы жағындағы түймені сырғытып, оны құралдан сырғытып шығарып алыңыз.

Аккумулятор картриджін орнату үшін, аккумулятор картриджіндегі тілшени корпустағы жырашықпен туралап, оны орнына сырғытып салыңыз. Сырт еткен дыбыс естілмейінше оны орнына итеріп салыңыз. Егер түйменің жоғарғы жағында қызыл индикатор көрініп тұрса, демек ол толығымен құлышталмаған.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін әрдайым қызыл индикатор көрінбейтіндей етіп, толығымен орнатыңыз. Олай жасамаған жағдайда, ол құралдан кездейсөк түсін қалып, сізді немесе айналыңыздағы адамдарды жақақтатуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін күштеп орнатпаңыз. Егер картридж женіл сырғымаса, демек ол дұрыс салынбаған.

Аккумулятордың қорғау жүйесі

Құрал аккумулятордың қорғаныс жүйесімен жабдектаған. Бул жүйе құрал мен аккумулятордың қызмет ету мерзімін ұзарту үшін қозғалтқыштың қуат көзін автоматты түрде өшіреді. Егер құрал немесе аккумулятор төмөндегі жағдайға тап болса, құрал жұмыс барысында автоматты түрде тоқтайды.

Зарядтың шамадан тыс таусылуынан қорғаныс Аккумулятордың қалған қуаты жеткіліксіз болған кезде, құрал автоматты түрде тоқтайды. Осы кезде аккумулятордың қуатынан алғын тастап, зарядтаңыз.

Аккумулятордың қалған қуатын көрсету

Тек индикаторы бар аккумулятор картриджіне арналған.

- Сурет3: 1. Индикатор шамдары 2. Тексеру түймесі

Аккумулятордың қалған қуатын көрсету үшін аккумулятор картриджіндегі тексеру түймесін басыңыз. Индикатор шамдары бірнеше секунд жаңып тұрады.

Индикатор шамдары			Қалған қуат
Жанып тұру	Өшірүлі	Жылыштыру	
			75% - 100%
			50% - 75%
			25% - 50%
			0% - 25%
			Аккумуляторды зарядтаңыз.
			Аккумулятор ақаулы болуы мүмкін.

ЕСКЕРТПЕ: Қолдану жағдайларына және қоршаган ортасына температурасына қарай көрсеткіш нақты қуаттан біршама ерекшелену мүмкін.

Ауыстырып-қосқыштың әрекеті

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Аккумулятор картриджін құралға орнатпас бұрын, әрдайым ауыстырып-қосқыш шүріппесін дұрыс жұмыс істеп тұрганын және босатылған кезде "ӨШІРУЛІ" күйіне оралатындығын тексеріңіз.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Ауыстырып-қосқыш шүріппесі қолданыста болмаған кезде үнемі құлыштаңыз.

Жұмыс бөлігін тескен кезде ауыстырып-қосқыш шүріппесін тесік матрицаға жеткенше және бастапқы орналағанда тарта беріңіз.

Ауыстырып-қосқыш шүріппесін құлыштау үшін В жағындағы шүріппені құлыштау түймесін басыңыз. Құлышты ашу үшін А жағындағы шүріппені құлыштау түймесін басыңыз

► Сурет4: 1. Шүріппені құлыштау түймесі
2. Ауыстырып-қосқыш шүріппесі

Айналмалы тұтқыш

Жұмыс барысында тұтқышты 360 градусқа кез келген бағытта бұрылуы мүмкін. Бұл мүмкіндік қын немесе тар аймақтарда жұмыс істегендегі пайдалы, себебі ол операторға құралды оңай жұмыс орнына орналастыруға мүмкіндік береді.

► Сурет5

ҚҰРАСТЫРУ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Құралмен кез келген жұмыс істемес бұрын, әрдайым құралдың өшірілі екендігіне және аккумулятор картриджінің алғынғанына көз жеткізіңіз.

Пуансон мен матрицаны ауыстыру

Дәңгелек пуансонды ауыстыру

► Сурет6: 1. Тазалау құралы 2. Гайка және орнатылған болт 3. Пуансон бекіту гайкасы 4. Дәңгелек пуансон

1. Пуансон поршені толығымен шыққанына көз жеткізіл, белшектерге оңай катынасты қамтамасыз ету үшін қысқыштарды алыңыз.

2. Алдымен пуансонды алып, одан кейін матрицаны алу қажет. Пуансонды алу үшін оны бекіткіш гайканы босатып, матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы алыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансон мен матрицаны ауыстырыған кезде дұрыс өлшем, қалындық және саңылау пішіні таңдалғанына көз жеткізіңіз. Пішінделген пуансондар мен матрицилар бір-бірімен туралануы қажет.

3. Матрицаны С жақтауына дұрыс бағдармен салыңыз. Орнатылған болтпен дұрыстап бекітіл, гайкамен бекемденіз.

4. Пуансонды бекіткіш гайкаға салыңыз. Пуансонды гайкасымен бірге поршеньге салып, гайканы қолмен бекемденіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансонды қадамдық жиегімен (карсы айналдырып) орнатқан кезде, бағдар дұрыс және қадамдық жиек пуансон поршеннің дұрыс орналастырылғанына көз жеткізіңіз.

5. Пуансон өзекке дұрыс орналастырылғанына көз жеткізін, пуансонды бекіткіш гайканы берілген гайканы бекіткіш жолақпен мықтап бекемденіз.

► Сурет7: 1. Гайканы бекіткіш жолақ 2. Пуансон бекіту гайкасы 3. Босату 4. Бекемдеу

6. Қысқыштарды қалпына келтіріңіз.

ДЕСКЕРТУ: Пуансон мен матрица өлшемі бір болмаса немесе пуансон мен матрица дұрыс орналастырылмаса, пуансон матрицаға соғылып, белшектердің үзіліүне себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда бүлінген белшектерден ұшытыван беліктер жеке жарақатқа себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қысқыштың ұстайтын құлақты болттар берік екендігін жүйелі тексеріңіз. Бос болттар қысқыштың шығуына және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

Шеңбер пуансонды ауыстыру

► Сурет8: 1. Тазалау құралы 2. Гайка және орнатылған болт 3. Пуансон бекіту гайкасы 4. Шеңбер пуансон 5. Қадамдық жиек 6. Пуансон өзегі

1. Пуансон поршені толығымен шыққанына көз жеткізіл, белшектерге оңай катынасты қамтамасыз ету үшін қысқыштарды алыңыз.

2. Алдымен пуансонды алып, одан кейін матрицаны алу қажет. Пуансонды алу үшін оны бекіткіш гайканы босатып, матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы алыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Пуансон мен матрицаны ауыстырыған кезде дұрыс өлшем, қалындық, және саңылау пішіні таңдалғанына көз жеткізіңіз. Пішінделген пуансондар мен матрицилар бір-бірімен туралануы қажет.

3. Шеңбер матрицаны орнатылған болтпен дұрыстап бекітіл, гайкамен бекемденіз.

4. Шеңбер пуансонды оны бекіткіш гайкаға салыңыз. Шеңбер пуансонның қадамдық жиегін поршеннене салып, пуансонды бекіткіш гайканы қолмен бекемденіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Егер шеңбер пуансонның қадамдық жиегі поршеньге дұрыс салынбаса, пуансонды бекіткіш гайканы бекіту мүмкін емес. Шеңбер пуансон өзегіне дұрыс орналасқанына көз жеткізіңіз.

5. Шеңбер пуансонды өзегіне қарсы басып, бекіткіш гайкасын берілген бекіткіш жолмен мықтап бекемденіз.

► Сурет9: 1. Гайканы бекіткіш жолақ 2. Пуансон бекіту гайкасы 3. Босату 4. Бекемдеу

6. Қысқыштарды қалпына келтіріңіз.

ЕСКЕРТУ: Пуансон мен матрица өлшемі бір болмаса немесе пуансон мен матрица дұрыс орналастырылmasa, пуансон матрицаға соғылып, бөлшектердің үзіліне себеп болуы мүмкін. Бұндай жағдайда бүліккен бөлшектерден ұшатын бөліктер жеке жарақатқа себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қысқышты ұстайтын құлақты болттар берік екендігін жүйелі тексеріңіз. Бос болттар қысқыштың шығуына және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Шеңбер пуансонның қадамдық жиегітін ұшыруға дұрыстап орналасқанына және пуансонды бекіткіш гайка дұрыс бекітілгенін көз жеткізіңіз.

ПАЙДАЛАНУ

Құралды дұрыс пайдалану

Матрица таңдауды

Қолданылатын матрица тесілітін жұмыс белгінің қалындығына дұрыс екендігін тексери қажет. Қалындығы 4-8 мм жұмыс белгінің жұқа жұмыс белік матрицасымен тесу жұмыс белгінде пуансонның кептелуіне себеп болуы мүмкін. Бұның себебі — матрица мен пуансон арасындағы кішкентай аралық. Бұндай жағдайда пуансонды суретте көрсетілгендей шыгару арқылы жұмыс белгі тартылады. Жұмысақ металдан, алюминийден және мысттан жасалған тегіс жолақты тесу кезінде арнайы күтім көрек.

► Сурет10: 1. Өндөлетін бөлшек

Қысқышты дұрыс пайдалану

Жұмыс белгін бір шетін немесе екі шетін қысқышпен тіремей орналастыруға болмайды. Егер жұмыс белгі дұрыс тірелмесе, ол пуансон қайтарылған кезде қозгалады. Ол пуансонның кептелуіне және құралдың зақымдалуына себеп болуы мүмкін.

► Сурет11: 1. Тазалау құралы 2. Өндөлетін бөлшек

Саңылауды тесу

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Тесу алдында дұрыс пуансон мен матрица орнатылғанына көз жеткізіңіз.

1. Тесу орнын тексеріңіз.

► Сурет12: 1. Пуансон 2. Жолақ металл 3. Матрица

2. Қозғалысты тоқтатқыштағы қақпақшалы бұрандана болсатып, тоқтатқышты қажетті орнынга реттеңіз. Содан кейін қақпақшалы бұранданы қайта бекемденіз.

ЕСКЕРТПЕ: Қозғалысты тоқтатқыш саңылауды тескішті жұмыс белгінің жиегінен тұрақты қашақтықта ұстай күйіне орнатылған.

3. Қайтарылатын шүріппе сағат тілі бағытында толығымен жабылғанын тексеріңіз.

► Сурет13: 1. Серіппе істірі 2. Қайтарылатын інтірек 3. Ашық күй 4. Жабық күй

4. Пуансон поршені толығымен шығарылғанын тексеріңіз.

5. Қозғалысты тоқтатқышты бағыттауыш ретінде пайдаланумен тескішті жұмыс белгіндеңдегі қажетті орныға салыңыз. Пуансон нұксесін тесілітін саңылауды ортағы белгісімен туралызы.

6. Пуансон соқына жетіл, бастапқы орнына оралғанша ауыстырып-қосқыш шүріппесін тарта беріңіз.

Пуансон өзегі кеңейіп, жұмыс белгілі арқылы пуансонды басыңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Пуансонды дәл және оңай орналастыру үшін, пуансон жұмыс белгінің соғылғанша ауыстырып-қосқыш шүріппесін бірден тартыңыз. Орнына қанағаттанбасаңыз, пуансонды басқа әрекетке шығару үшін қайтарылатын шүріппені ашыңыз. Егер пуансон ашық қайтарылатын шүріппемен бастапқы орнына оралмаса, ауыстырып-қосқыш шүріппесін пуансона тартыңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Tecin болған соң пуансон қайтарылмаса, моторды тоқтатып, ауыстырып-қосқыш шүріппесін қайта тарту үшін ауыстырып-қосқыш шүріппесін босасыңыз.

Тіпті жоғарыдағы процедурапарды орындағаннан кейін пуансон қайтарылмаса, төменде көрсетілген тесуді аяқтау алдында жұмысты тоқтату процедурапарын орындаңыз.

Тесуді аяқтау алдында жұмысты тоқтатыңыз

Тесуді аяқтау алдында, жұмысты тоқтату қажет болса, төмендеғі процедурапарды орындаңыз:

1. Қайтарылатын шүріппені серіппе істігіне соғылғанша сағат тіліне қарсы бұрап, одан кейін бастапқы орнына бірден қайтарыңыз.

Бұлай істеу құралдың ішкі қысымын босасатады. Пуансон жеке құат астында жұмыс белгілінен қайтарылса, пуансонды толығымен тартыңыз. Одан кейін қайтарылатын шүріппені бастапқы орнына бұраңыз. Бұндай жағдайда келесі қадам қажет болмайды.

2. Пуансон бастапқы орнына қайтарылғанша ауыстырып-қосқыш шүріппесін тарта беріңіз.

Қозғалысты тоқтатқышты максималды тереңдікке пайдалану

Қосымша көрек-жарақ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Қозғалысты тоқтатқышты тіркеу немесе алу алдында кездейсоқ жұмысты және жеке жарақатты болдырмау үшін аккумулятор картриджі алынғанын тексеріңіз.

Жұмыс бөлігі шетінен 40 мм терендікке дейін тесу жұмысы қосымша қозғалысты тоқтатқышпен орындалуы мүмкін.

► Сурет14: 1. Бұрандама және шайба 2. Қосымша қозғалысты тоқтатқыш

1. Матрицаны алу үшін орнатылған болт пен гайканы босатыңыз.
2. Қозғалысты тоқтатқышты бекітітін болт пен шайбаны алыңыз.
3. С жақтауының үстінгі жағын тарту арқылы қозғалысты тоқтатқышты алыңыз.
4. С жақтауының астынғы жағынан қозғалысты тоқтатқышты максималды тереңдікке салыңыз.
5. Қосымша қозғалысты тоқтатқышты 2-қадамда алынған болтпен және шайбамен бекітіңіз.
6. Матрицаны 1-қадамда алынған болтпен және гайкамен орнатыңыз.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Тексеру немесе техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізуге әрекеттебес бұрын, әрдайым құралдың өшірулі екендігіне және аккумулятор картриджінің алынғанына көз жеткізіңіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Жанармайды, бензинді, сұйылтқышты, спиртті немесе соған үқсас заттарды ешқашан пайдаланбаңыз. Нәтижесінде түссіздену, бұлғын немесе жарықтар пайда болуына әкеліу мүмкін.

Әнімнің ҚАУІПСІЗДІГІ мен СЕНИМДІЛІГІН қамтамасыз ету үшін жәндеу жұмыстары, графитті құлашты тексеру және алмастыру, кез келген басқа техникалық қызмет көрсету немесе реттеу жұмыстары Makita компаниясының екілітті немесе Зауыттық қызмет көрсету орталықтары тарапынан (Makita қосалқы бөлшектерін қолдана отырып) орындалуы керек.

Жүйелі техникалық қызмет

С жақтауының шетіндегі аяу саңылауын ластану мен қалдықсыз сақтаңыз. Гидравликалық қысымды басқару үшін аяу саңылауын ашу керек.

► Сурет15: 1. Аяу саңылауы

Суретте көрсетілгендей үш бұранданы алуға немесе босатуға болмайды. Бұлай істеу құралдың майдың кемүіне себеп болады.

► Сурет16

Май қосу

Бұл құрал электрогидравликалық болып есептеледі. Зауыттан женелілген кезде майдың толтырылған. Құрал жақсы жұмыс істеп тұрганда май қосуга болмайды. Май қысымы дұрыс жұмысқа жеткілікті болмаса, келесі процедураларда май қосыңыз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Гидравликалық майға немесе сорап аймағына шаң, ластану немесе өзге материалдар енүін болдырmas үшін, жұмыс аймағы мен барлық жабдық таза екендігіне көз жеткізіңіз.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Тек Makita ұсынған гидравликалық майды ғана пайдаланыңыз. Бекітілдер мен басқа ішкі машина бөлшектеріне зақым келтірмес үшін, төменде тізімделгеннен басқа майды пайдалануға болмайды.

Ұсынылған май:

- Makita гидравликалық майы
- Super Hyrando #46 (JXTG Nippon Oil & Energy Corp.)
- Shell Tellus Plus #46 (U.S. Shell)
- Тозуға қарсы сипаттамасы тен гидравликалық май, ISO тұтқырлық дәрежесі - 46.

1. Құралға аккумулятор картриджін орнатыңыз.
2. Май порты жоғары қаратылатында етіп құралды сол жағына орналастырыңыз.
3. Пуансонды соққысының астына жылжыту үшін құралды пайдаланыңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Қажет болғанда құралды бірнеше соққыға іске қосыңыз. Бұлай істеу соққы астын анықтауда және пуансон поршенин дұрыс орналастыруға мүмкіндік береді. Дұрыс орында сораптың майдың максималды мөлшері шығады және толтыруға сәйкес май мөлшері алынуы мүмкін.

4. Аккумулятор картриджін құралдан алып тастаңыз.
5. Май портын ашу үшін кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранданы мұқият алыңыз.
- Сурет17: 1. Кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранда
6. Резервуарды құралмен берілген кішкентай жұмсақ бөтелекін пайдалану арқылы гидравликалық майдың толтырылғаны.
7. Жиналған аяу көпіршіктерін босату үшін құралды артқа және алға бірнеше рет жылжытыңыз. Одан кейін қажеттінше қосымша майды қосыңыз.
8. Кілт саңылауы бар қалпақшалы бұранданы ауыстырып, артық майды сұртіп тастаңыз.
9. Аккумулятор картриджін орнатып, ашық құйдегі қайтарылатын шүрілпемен құралды бірнеше соққыға іске қосыңыз. Одан кейін жабық құйдегі қайтарылатын шүрілпемен құралды қайта іске қосыңыз.
- Бұлай істеу жүйеде жиналған ауаны тазалайды. Пуансон поршени соққы астында екендігіне көз жеткізу үшін осы процедураны қайталаңыз.
10. 3-9 қадамдарын қайталау арқылы қосымша майды қажеттінше қосыңыз.

Май таусылуға жақындаста, осы процедураны бірнеше рет қайталау керек.

АҚАУЛЫҚТАРДЫ ЖОЮ

Жөндеу жұмыстарына тапсырыс беруден бұрын, тексерулер жүргізіңіз. Нұсқаулықта көрсетілмеген мәселелер анықталса, құралды бөлшектеменің. Makita компаниясының өкілетті қызмет көрсету орталықтарына хабарласыңыз және жөндеу үшін әрқашан Makita қосалқы бөлшектерін пайдаланыңыз.

Ақаулы күйі	Ықтимал себебі (ақаулық)	Шешім
Пуансон поршени шықпайды.	Май жеткіліксіз	Майды толтырыңыз.
	Арматура туралымдарына, пуансон поршени мен С жақтауының сырғымағы белгіліндегі үнтаққа және ластануга байланысты пуансон поршени толығымен қайтарылмайды.	Пуансон поршенин көрсету орталығынан жөндеуде тазалаңыз.
	Пуансон поршенинің бүрмалануына немесе ісінүне байланысты пуансон поршени толығымен қайтарылмайды.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Әлсіз қайтарылатын серіптерге байланысты пуансон поршени толығымен қайтарылмайды.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
Пуансон поршени шыққанымен, саңылауды тесуге кескіш қуаты өлсіз.	Май жеткіліксіз.	Майды толтырыңыз.
	Цилиндр мен босату клапанды арасындағы байланыс дұрыс емес. Цилиндр құбырындағы сызаттар, темір үнтағы немесе ластану жабысқақ болуы мүмкін.	Жергілікті қызмет көрсету орталығынан жөндеуде сұраңыз.
	Босату клапанының бұзылысы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Цилиндр және поршень арасындағы аралық дұрыс емес.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Цилиндр мен тексеру клапанды арасындағы байланыс дұрыс емес.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
Май кемүі.	Цилиндрдің уретан бұмасының бұзылысы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Май денгейін реттеу құралының сызаттары немесе сұнуы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	С жақтауының сырғымағы белгіліндегі, пуансон поршениндең және резервтік сақинадағы сызаттар.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	С жақтауы мен цилиндр қосылысындағы тығыздауыш сақина бұзылысы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Цилиндр мен сорап корпусы қосылысындағы лайнер бұзылысы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Тиісті бөлшектердегі болттарды бекемдеу жеткіліксіз.	Болттарды бекемденіз.
Мотор қозғалмайды. Мотордың бұрыльысы нашар.	Аккумулятор картриджінің заряды жеткіліксіз.	Аккумулятор картриджін зарядтаңыз.
	Аккумулятордың қызметі мерзімі тоған.	Аккумулятор картриджін ауыстырыңыз.
	Қызып кетуден мотор бұзылысы.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.
	Моторға қосылған беріліс пен мойынтректердегі деформация немесе бұзылыс.	Жөндеу жұмысына байланысты жергілікті өкілетті қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.

АСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Сораптың ішкі құрамдастары рұқсат шектері өте тәмен және гидравликалық сұйықтықпен ластанудан, шаңнан, лайдан немесе бұрыс қолданыстан болатын зақымды сезіш. Сорап корпусын бөлшектеу арнайы құралдар мен дайындықты талап етеді және дұрыс дайындалған әрі дұрыс жабдығы бар белгілі жөндейтін қызметкерлер тарарапынан орындалуы керек. Электрлік құрамдастарға дұрыс қызмет көрсетпей ауыр жаракатқа себеп болуы мүмкін жағдайларға әкелуі мүмкін. Сорап және поршень құрамдастары мен барлық электрлік құрамдастарға тек өкілетті жөндеу орталығы, дилер немесе дистрибуьютор тарарапынан қызмет көрсетілуі керек.

НАЗАР САЛЫҢЫЗ: Рұқсаты жоқ қызметкерлердің сорап аймағының ішкі құрамдастарына қызмет көрсетуге әрекет жасауы кепілдікті бұздады.

ҚОСЫМША КЕРЕК-ЖАРАҚТАР

ДАСАҚ БОЛЫҢЫЗ: Бұл керек-жарақтар мен қондырмалар осы нұсқауда көрсетілген Makita құралымен бірге пайдалануға ұсынылады. Кез келген басқа керек-жарақтар мен қондырмаларды пайдалану адамдардың жарақаттануына әкелуі мүмкін. Керек-жарақты немесе қондырманы тек өз мақсатында ғана колданыңыз.

Осы керек-жарақтар туралы қосымша мәлімет алу үшін көмек қажет болса, жергілікті Makita қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз.

- Жұмыс тұбыры
- Жылжуды тоқтатқыш (макс. ауыз терендігі)
- Makita түпнұсқа аккумуляторы және зарядтау құрылғысы

ЕСКЕРТПЕ: Тізімдегі кейбір элементтер стандартты керек-жарақтар ретінде құралдың қаптамасында болуы мүмкін. Олар елге байланысты әртүрлі болуы мүмкін.

Makita Europe N.V. Jan-Baptist Vinkstraat 2,
3070 Kortenberg, Belgium

Makita Corporation 3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi 446-8502 Japan

www.makita.com

DPP200-SE9-2003
EN, SV, NO, FI, LV,
LT, ET, RU, KK
20200325